

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐

อ.พ.๔๕/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ งานด้านนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กันยายน ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ภาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางเกตุจินท์ วลัยจ้านงค์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจิตรگان เจียรตระกูล	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกายุต น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวกาญจนา พาลดีหลด	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th
หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย
  - สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... -๑-
  - สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ..... -๑-
  - สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน ..... -๖-
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ..... -๘-
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... -๒๘-
- ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... -๓๗-
- ข้อมูลพื้นฐานประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... -๔๐-
- สถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชน ..... -๔๕-
- เปรียบเทียบกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในประชาคมอาเซียน ..... -๔๖-
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ..... -๔๗-
- ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (ข้อเสนอแนะแห่งกรุงรียาด) ..... -๔๘-
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... -๖๓-
- ข่าวที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... -๗๐-
- กระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในต่างประเทศ ..... - ๗๘-

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... (๑๙)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... (๓๑)

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ยังขาดกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนด แนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู และฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล บางประการ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยให้มีคณะกรรมการ การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน ของเจ้าพนักงานพินิจและสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบ สงเคราะห์ช่วยเหลือ และติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้งจัดให้มีการร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๖๐ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

“เด็ก” หมายความว่า เด็กตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เยาวชน” หมายความว่า เยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“ศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“สถานที่ควบคุม” หมายความว่า สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“การจำแนก” หมายความว่า การแยกและจัดประเภทเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนด วิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนและการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชน

“สิ่งของต้องห้าม” หมายความว่า สิ่งของต้องห้ามนำเข้าสถานที่ควบคุมของสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด

“เจ้าพนักงานพินิจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรมประกาศกำหนดและอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๓.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

๓.๑.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ให้มีจำนวน ๒๒ คน ประกอบด้วย

๑) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๖ คน ได้แก่

๑.๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

๑.๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ

๑.๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เป็นกรรมการ

๑.๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ

๑.๕) ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ

๑.๖) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ

๑.๗) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการ

๑.๘) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ

๑.๙) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นกรรมการ

๑.๑๐) อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เป็นกรรมการ

๑.๑๑) อัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

๑.๑๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ

๑.๑๓) อธิบดีกรมคุมประพฤติ เป็นกรรมการ

๑.๑๔) อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นกรรมการ

๑.๑๕) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

๑.๑๖) อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

ทั้งนี้ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านละหนึ่งคน ได้แก่

- ๒.๑) ด้านการคุ้มครองเด็ก
- ๒.๒) ด้านการศึกษา
- ๒.๓) ด้านจิตวิทยา
- ๒.๔) ด้านสังคมสงเคราะห์
- ๒.๕) ด้านสาธารณสุข
- ๒.๖) ด้านสิทธิเด็ก

(ร่างมาตรา ๕)

๓.๑.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๘ ประการ ดังนี้

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี
- ๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- ๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- ๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- ๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- ๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ (ร่างมาตรา ๖)

๓.๑.๓ กำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- ๑) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี
- ๒) กำหนดให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว
- ๓) กรณีวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้คณะกรรมการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่
- ๔) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

๕) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๗)

๓.๑.๔ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- ๑) ตาย
- ๒) ลาออก
- ๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ (ร่างมาตรา ๘)

๓.๑.๕ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๙)

๓.๑.๖ กำหนดการประชุมของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังนี้

- ๑) กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม
- ๒) กำหนดให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- ๓) กำหนดให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่รองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- ๔) กำหนดให้ถือเสียงข้างมากในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม โดยกำหนดให้กรรมการแต่ละคนต่างคนต่างลงคะแนนได้หนึ่งเสียง
- ๕) กำหนดให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาดในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๑.๗ กำหนดการแต่งตั้งและการประชุมของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

- ๑) กำหนดให้คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมอบหมายได้
- ๒) กำหนดให้นำเรื่ององค์ประชุม การเลือกประธานในที่ประชุม การออกเสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาใช้ในการประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๑.๘ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๒ หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

๓.๒.๑ กำหนดให้หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๒.๒ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม โดยอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เฉพาะกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง อันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนี้

๑) เพื่อป้องกันการหลบหนี เมื่อนำตัวเยาวชนออกมานอกสถานที่ควบคุม หรือ

๒) เพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนเองหรือบุคคลอื่น ในกรณีที่เกิดความไม่สงบในสถานที่ควบคุม

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นผู้พิจารณาสั่งการการใช้เครื่องพันธนาการ และกำหนดให้มีการบันทึกความจำเป็นและเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนไว้ด้วย

สำหรับประเภท ชนิดและขนาดของเครื่องพันธนาการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนดอาณาบริเวณภายนอกสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้น พร้อมทั้งแสดงแผนที่ของอาณาบริเวณดังกล่าวด้วย

นอกจากนั้น ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคลหรือยานพาหนะออกนอกเขตปลอดภัย ในกรณีที่มีพฤติการณ์และเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือยานพาหนะใดอาจมีการส่งสิ่งของต้องห้ามหรือกระทำการผิดกฎหมายในบริเวณดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๒.๔ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือเยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์ ร้องเรียนหรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความ

ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๒.๕ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานพินิจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๒.๖ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องจัดให้เจ้าพนักงานพินิจ เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๒.๗ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจกำหนดระเบียบโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ซึ่งต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่และคุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย (ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๓ หมวด ๓ สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๓.๓.๑ กำหนดให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอาจประกาศกำหนดให้มีการจัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุมออกเป็น ส่วน ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรม พัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ การจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุมดังกล่าว ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๓.๒ กำหนดให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานที่ควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน แนวทางการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารงานสถานที่ควบคุมทุกแห่งเป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๑)

๓.๓.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีสิ่งของเครื่องใช้และเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ (ร่างมาตรา ๒๒)

๓.๔ หมวด ๔ การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน
(ร่างมาตรา ๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๘) แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๓.๔.๑ ส่วนที่ ๑ การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา
๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๓.๔.๑.๑ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจรับตัวเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหา
ว่ากระทำความผิดไว้ควบคุมดูแล เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือฝึกอบรมในสถานที่ควบคุมได้เมื่อได้รับ
หมายควบคุมตัว ในกรณีอยู่ระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษา
หรือคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๒๓)

๓.๔.๑.๒ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำข้อมูลการรับตัว
สมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน ชี้แจงสิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบของสถานที่ควบคุมและให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในสถานที่ควบคุมให้เด็กและเยาวชนทราบ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากร
ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

๓.๔.๑.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนดำเนินการในกรณีที่เด็กหรือเยาวชน
มีบุตรอายุต่ำกว่า ๓ ปี ติดมาในระหว่างถูกควบคุมตัวหรือเข้ารับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตร
ในระหว่างถูกควบคุมตัวหรือเข้ารับการฝึกอบรม ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่ามี ความจำเป็นหรือปรากฏ
ว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ดังนี้

๑) อนุญาตให้บุตรซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๓ ปี ของเด็กหรือเยาวชนอยู่ใน
สถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็น หรือ

๒) ให้ส่งบุตรซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๓ ปี ของเด็กหรือเยาวชนนั้น
ไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพหรือพัฒนาฟื้นฟูเด็ก เพื่อดำเนินการ
ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนดำเนินการเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็กหรือเยาวชน
เป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๔.๒ ส่วนที่ ๒ การจำแนกเด็กและเยาวชนและการพัฒนาเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๒๘)

๓.๔.๒.๑ กำหนดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๖)

๓.๔.๒.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุหรือปัจจัยแห่งการกระทำความผิดในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และจิตใจ รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการรายงานข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อศาล

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรม ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดำเนินการจำแนกเด็กและเยาวชน ให้สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย

นอกจากนั้น ในการจำแนกเด็กและเยาวชนดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๒๗)

๓.๔.๒.๓ กำหนดให้มีการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึงประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ ความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๘)

๓.๕ หมวด ๕ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรม (ร่างมาตรา ๒๙ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

๓.๕.๑ กำหนดให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเพศ อายุ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี สภาพะสุขภาพทางกายและจิต บุคลิกลักษณะ ระดับสติปัญญา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ สภาพครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน

รวมทั้งกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

สำหรับการจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละรายนั้น ต้องมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิดและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น และขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดและสร้างปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๙)

๓.๕.๒ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะ การปรับตัวและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน สนับสนุนให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในสังคม และในกรณีที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมต้องจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้ารับกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมด้วย (ร่างมาตรา ๓๐)

๓.๕.๓ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีแนวทางเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และการแจ้งแนวทางการฝึกอบรมให้เด็กและเยาวชน และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบ

นอกจากนั้น กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมทำการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และรายงานแนวทางที่ได้ปรับปรุงแล้วให้ศาลทราบด้วย รวมทั้งกำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเป็นระยะ หรือเมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๓๑)

๓.๕.๔ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สถานพินิจดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครองประกอบด้วย และในกรณีที่ศาลมิได้กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไว้ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิด กำหนดกิจกรรม และระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๓๒)

๓.๕.๕ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะรายและกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนนั้นเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเยี่ยมกลับ หรือดำเนินการในสถานที่อื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๓)

๓.๕.๖ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีการศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพและการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

๓.๕.๗ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการฝึกอบรมที่มีความสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่ง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชน ในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (ร่างมาตรา ๓๕)

๓.๕.๘ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยพิจารณาข้อมูล ดังนี้

- ๑) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
- ๒) ระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล
- ๓) ผลการจำแนก
- ๔) ความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการของเด็กและเยาวชน
- ๕) หลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งสถานที่ควบคุมสามารถจัดได้

(ร่างมาตรา ๓๖)

๓.๖ หมวด ๖ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๙)

๓.๖.๑ ส่วนที่ ๑ สิทธิของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑)

๓.๖.๑.๑ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมและการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ รวมทั้งต้องให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน ทั้งนี้ การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗)

๓.๖.๑.๒ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน และเป็นผู้จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

๓.๖.๑.๓ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการ ให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละคน และจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือการแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๓.๖.๑.๔ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๔๐)

๓.๖.๑.๕ กำหนดให้เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือของเด็กและเยาวชน หรือรางวัลจากการแสดงหรือบริการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑)

๓.๖.๒ ส่วนที่ ๒ สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่างมาตรา ๔๕)

๓.๖.๒.๑ กำหนดให้แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล จัดแยกเด็กหรือเยาวชนที่เจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ในกรณีมีอาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อออกจากเด็กหรือเยาวชนอื่น โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้ได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว

ในกรณีที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาล เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาส่งตัวเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต่อไป และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือ

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แจ้งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคล
ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ทราบด้วย (ร่างมาตรา ๔๒)

๓.๖.๒.๒ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ช่วยเกี่ยวกับ
สายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการ ตามความจำเป็น
และเหมาะสม และจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และกำหนดให้
สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
จัดให้บุตรของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุมนั้นได้รับการตรวจสุขภาพร่างกาย
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจ
ป้องกันโรคและการบริการด้านสุขอนามัยด้วย โดยกำหนดให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตาม
ระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๓)

๓.๖.๒.๓ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดเตรียมให้เด็กและเยาวชนหญิงที่มีครรภ์ได้
คลอดบุตรในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลนอกสถานที่ควบคุม ณ ที่ที่สถานที่ควบคุมนั้น
ตั้งอยู่ และเมื่อเด็กและเยาวชนหญิงคลอดบุตรแล้ว กำหนดให้เด็กและเยาวชนหญิงนั้นอยู่พักรักษา
ตัวต่อไปภายหลังจากคลอดได้ไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัว
นานกว่า ๗ วัน ให้เสนอความเห็นของแพทย์เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔๔)

๓.๖.๒.๔ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์หรือผู้ให้
นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการจากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจ
ซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล รวมทั้งกำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสม
ให้แก่เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์ ทารก เด็กและมารดาผู้ให้นมบุตร และต้องไม่ขัดขวางเด็กและ
เยาวชนหญิงจากการให้นมบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ (ร่างมาตรา ๔๕)

๓.๖.๓ ส่วนที่ ๓ การติดต่อเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๖ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

๓.๖.๓.๑ กำหนดให้เด็กและเยาวชนได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับ
บุคคลภายนอก ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ บุคคลภายนอก
ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึก
และอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กและเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น
จะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมนั้นประกาศไว้โดยเปิดเผย

หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมนั้นออกจากสถานที่ควบคุมได้ (ร่างมาตรา ๔๖)

๓.๖.๓.๒ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับที่ปรึกษาากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัว ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๗)

๓.๖.๔ ส่วนที่ ๔ ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๙)

๓.๖.๔.๑ กำหนดให้ทรัพย์สินซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของ ที่อนุญาต หรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เป็นไปตามระเบียบอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ กำหนดให้ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผยบริเวณหน้าสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้นด้วย

สำหรับกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้นมีปริมาณ หรือจำนวนเกินกว่าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับสิ่งของดังกล่าวคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ กรณีที่ไม่มีผู้มารับคืนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนอาจจำหน่ายสิ่งของนั้นแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนในภายหลัง และหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว รวมทั้งกำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายสิ่งของที่เป็นของอันตรายหรือเป็นของโสโครก ทั้งนี้ ได้กำหนดให้การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๕๘)

๓.๖.๔.๒ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดการทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไปซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้น ในกรณีที่เด็กและเยาวชนไม่มารับทรัพย์สินคืนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนี กำหนดให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๕๙)

๓.๗ หมวด ๗ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานคุ้มครอง (ร่างมาตรา ๕๐ ถึงร่างมาตรา ๕๙)

๓.๗.๑ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานคุ้มครองของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนดด้วย (ร่างมาตรา ๕๐)

๓.๗.๒ กำหนดให้เด็กและเยาวชน บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยมีส่วนร่วมพิจารณาเพื่อจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรื่อง ดังนี้

๑) การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย

๒) การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

๓) วิธีการและระยะเวลาที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะติดตามภายหลังปล่อยเพื่อการประคับประคองให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดอีก (ร่างมาตรา ๕๑)

๓.๗.๓ กำหนดให้แจ้งกรณีที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือติดต่อให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมการตั้งแต่ช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (ร่างมาตรา ๕๒)

๓.๗.๔ กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) แนวแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

๒) เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมคืนสู่ครอบครัวและสังคม

๓) ประสานกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ให้พร้อมรับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการปล่อยตัว โดยมีแผนการดูแลที่ชัดเจน

๔) ให้เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่กับครอบครัวเป็นการชั่วคราว หรือทดลองไปทำงานภายนอกสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อประเมินผลการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม (ร่างมาตรา ๕๓)

๓.๗.๕ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย เมื่อได้เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแล้วพบว่า เด็กและเยาวชนประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว หรือไม่มีความปลอดภัยเมื่อกลับไปอยู่ในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการทดลองใช้ชีวิตในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการจัดหางานเพื่อประกอบอาชีพ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ (ร่างมาตรา ๕๔)

๓.๗.๖ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดำเนินการก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) จัดเตรียมผลการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในการศึกษา หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน

๒) ติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชน ซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันครบกำหนดปล่อยตัวให้ทราบ

๓) เตรียมการสงเคราะห์ที่จำเป็น โดยจัดให้หรือประสานกับหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์เพื่อรับเด็กและเยาวชนไปให้การสงเคราะห์ต่อ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนตามสมควรด้วย

๔) จัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติ (ร่างมาตรา ๕๕)

๓.๗.๗ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม และการให้คำแนะนำหรือประสานกับหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนต่อไป (ร่างมาตรา ๕๖)

๓.๗.๘ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ พนักงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่ รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดวิธีการติดตาม และการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวให้ตรงตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยแนวทางดังกล่าวต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก เยาวชน บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ทั้งนี้ ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๕๗)

๓.๗.๙ กำหนดให้มีการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ดังนี้

๑) ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อย ตามมาตรา ๕๑

๒) ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ (ร่างมาตรา ๕๘)

๓.๗.๑๐ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ดังนี้

๑) กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ และเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

๒) กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็ก และเยาวชนภายหลังปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด

๓) กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๔) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๙)

๓.๘ หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

- กำหนดให้มีโทษทางอาญาในกรณีที่บุคคลนั้นนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในสถานคุ้มครองของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานพินิจ ดังนี้

๑) กรณีเป็นประชาชนทั่วไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) กรณีเป็นเจ้าของหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องระวางโทษ เป็น ๓ เท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

นอกจากนั้น ยังกำหนดให้รับสิ่งของต้องห้ามนั้นทั้งหมดด้วย (ร่างมาตรา ๖๐)

๔. สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย

๔.๑ สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังขาดกลไก การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทาง ในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๔.๒ สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีประกาศเรื่องการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำ และเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ครั้ง

๔.๒.๑ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น

เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม กระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิม พระเกียรติ ๘๐ พรรษา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๔ แห่ง

หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๑๙ แห่ง

๔.๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาชนทั่วไป โดยได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติ การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามหลักเกณฑ์และแนวทาง

การรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้เข้ามาดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติและเข้ามาดูหน้ารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ผ่าน www.lawamendment.go.th ทั้งหมด ๙๓ ราย

ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ครั้ง

กรมคุมประพฤติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ

ข้อสังเกตมาตรา ๒๕ กำหนดเด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม เหตุใดจึงกำหนดช่วงอายุดังกล่าว และขอให้ทบทวนการเขียนข้อความประเด็นผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีได้ โดยควรมีแนวปฏิบัติ อายุต่ำกว่าสามปี และมากกว่า

หมวด ๖ (สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นว่าการมีมาตรการการทำงานกับชุมชน โดยเฉพาะในประเด็นการตีตรา การยอมรับเด็กของคนในชุมชน อาจต้องมีการปรับเจตคติควบคู่ไปด้วย

หมวด ๗ (การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของหน่วยงาน และการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม) เสนอความเห็นว่าการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ตามมาตรา ๕๒ ควรกำหนดในรายละเอียด หรือกฎหมายลูกเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับ เช่น ให้แจ้งไปยังกรมกิจการเด็กและเยาวชนหรือแจ้งไปยังบ้านพักเด็กและครอบครัวในแต่ละจังหวัด

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของร่างพระราชบัญญัติ และได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

ในหมวด ๓ (สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มสถานที่สำหรับเล่นกีฬาให้เพียงพอ

ในหมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มมาตรการสำหรับเด็กที่กระทำผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

ในหมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการอบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า
ควรมีมาตรการเข้มข้นเพิ่มเติมสำหรับผู้กระทำผิดซ้ำ ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ชีวิต ร่างกาย เพศ

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

กระทรวงสาธารณสุข

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติทั้งฉบับ
และมีข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

ในหมวด ๑ คณะกรรมการฯ กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่ชัดเจน
เรื่องวิธีการสรรหา เช่น ด้านสาธารณสุข นั้น มีบุคลากรที่หลากหลาย จะมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร
ให้เหลือเพียงคนเดียว และเสนอว่าควรมีกฎหมายลูกกำหนดถึงวิธีการได้มาของกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้แทนได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อสังเกตเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลของเด็กในสถานพยาบาล
ว่าเด็กและเยาวชน มีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขตามหลักประกันสุขภาพของหน่วยงาน

ประเด็นที่สอง ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณาผลกระทบ
จากการออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นที่สาม ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดเรื่องสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้
ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๑ แต่ไม่กำหนดหน้าที่ของเด็กและเยาวชนไว้ จึงเห็นว่าควรเพิ่มบทบัญญัติ
เกี่ยวกับหน้าที่หรือวินัยเด็กและเยาวชนด้วย

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

ในหมวดที่ ๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุขมีเนื้อหาทำนองเดียวกับ
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓
ส่วนกรณีควรมีกฎหมายลูกกำหนดถึงวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะรับข้อเสนอนี้ไว้
พิจารณา

กรมพินิจฯ ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุข
ตามหลักประกันสุขภาพ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลของกรมพินิจฯ ดูแลอยู่แล้ว

ประเด็นที่สอง การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นที่สาม กรมพินิจฯ รับข้อเสนอนี้ไว้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของร่างพระราชบัญญัติ และมีข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

หมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเสียเด็กและเยาวชน) ควรเพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการดูแลเด็กหญิงและเยาวชนหญิง ซึ่งมีความจำเป็นทางร่างกาย เฉพาะที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ โดยควรมีหลักประกันว่าจะได้รับการดูแลตามที่เด็กหญิง และเยาวชนหญิงควรได้รับสอดคล้องตามกฎหมายอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๒๖.๔

หมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการอบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า มาตรา ๒๒ ควรเพิ่มคำว่า “ตามมาตรฐาน” ต่อท้ายคำว่า “อย่างเพียงพอ” ด้วย เพื่อจะได้ครอบคลุม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรศึกษาหาสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำและต่อมากลายเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์

ควรมีการแยกเด็กและเยาวชนหญิง - ชาย

มาตรา ๕๕ (๔) การจัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชน อาจจะขัดกับกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง)

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

- การควบคุมดูแล กรมพินิจฯ มีการแยกชาย - หญิง อยู่แล้ว ส่วนประเด็นอื่น ๆ จะรับไปพิจารณา

- ประเด็นในข้อ ๕ การจัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๕๕ (๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อลบประวัติของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตัวเด็กและเยาวชน

อัยการสูงสุด มีข้อเสนอและข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การนำเด็กและเยาวชนไปฝากไว้ที่เรือนจำของกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีแนวทางสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าวอย่างไร ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติที่รองรับการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้มีคำขอท้ายฟ้องต่อศาลได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

ประเด็นที่สอง ควรบัญญัติเนื้อหาอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ มากกว่าที่จะไปออกเป็นกฎหมายลำดับรอง ตามมาตรา ๑๓

ประเด็นที่สาม ทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนยังมีความจำเป็นอยู่ เพื่อที่ศาลจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการพิจารณา (โดยผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความเห็นไปในทางเดียวกัน)

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

ประเด็นที่หนึ่ง รับข้อสังเกตไว้พิจารณา

ประเด็นที่สอง เนื่องจากงานและความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงาน พินิจมีความหลากหลายและคำว่า “เจ้าพนักงานพินิจ” เป็นคำกลางที่มีความครอบคลุมถึงตำแหน่ง ผู้ปฏิบัติงานของกรมพินิจทั้งหมด จึงควรออกเป็นกฎหมายลำดับรองซึ่งมีความคล่องตัว ในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ประเด็นที่สาม ประเด็นประวัติของเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ควรมีการประชุมหารือพหุภาคีในระดับชาติ

กรมราชทัณฑ์ มีข้อเสนอ ดังนี้

- น่าจะมีมาตรการหาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำผิด ซึ่งน่าจะทำการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนดีขึ้น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

- ปัจจุบันมีระบบการจำแนกเด็กและเยาวชน กรณีที่มีการนำเด็กและเยาวชนมาฝากควบคุมไว้ที่เรือนจำอยากให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนส่งรายงานการจำแนกเด็กและเยาวชนให้ชัดเจน และทำแผน รวมทั้งมีระบบบูรณาการร่วมกัน เนื่องจากผู้ต้องขังบางส่วนเคยอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมาก่อน คำถามคือทำอย่างไรจึงไม่让孩子และเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต้องกลายเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้นก่อนปล่อยตัวเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องจำแนกเด็กและเยาวชนอย่างชัดเจน

มหาวิทยาลัยมหิดล (คณะสาธารณสุขศาสตร์) มีข้อเสนอ ดังนี้

- ควรเพิ่มคำว่า “โรค” ต่อท้ายคำว่าศาสตร์ “วินิจฉัย” และเพิ่มคำว่า “พยาบาล” ต่อท้าย คำว่า “การรักษา” ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

สภาพนายความ มีข้อเสนอ ดังนี้

- คำว่า “บุคลากร” หมายถึงที่ปรึกษากฎหมาย

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ คำว่า “บุคลากร” ไม่ได้หมายถึงที่ปรึกษากฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หมายถึงครูที่ปรึกษา

๔.๒.๓ ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีข้อสังเกตในประเด็น

ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ไม่ได้ระบุถึงอำนาจในการออกกฎกระทรวง

ประเด็นที่สอง การระบุห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เยาวชน แต่ไม่ได้ระบุถึงเด็ก

ประเด็นที่สาม การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก ควรมีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเข้าร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าว

สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และต้องพิจารณาถึงความร้ายแรงของพฤติกรรม พิจารณาข้อหาที่เยาวชนกระทำความผิด และอัตราโทษมาเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา

ประเด็นที่สอง การกำหนดยกเว้น ความรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครอง อาจทำให้ขาดมาตรการหรือกลไกในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ และอาจทำให้มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น

สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าสมควรกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างกฎหมายนี้ด้วย โดยเทียบเคียงกับการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ

ประเด็นที่สอง สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น จำเป็นต้องระมัดระวังมิให้มีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้นการจะสั่งใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุมนั้น เป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมนั้น สมควรที่จะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งนั้น จะเหมาะสมยิ่งกว่า และยังสอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๙ ที่กำหนดให้สถานที่ควบคุมรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนต่อศาลด้วย นอกจากนี้ สมควร

ใช้คำว่า “เด็กและเยาวชน” แทนคำว่า “เยาวชน” ในร่างมาตรา ๑๕ วรรคแรก เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๕ วรรคสอง

ประเด็นที่สาม ร่างมาตรา ๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา” นั้น สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า คำที่ใช้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง และลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรมนั้น ใช้คำว่า “เจ้าพนักงาน” มิใช่คำว่า “เจ้าหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๒๐ อย่างไรก็ตามเมื่อเจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด

หมายเหตุ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ในรายละเอียดโปรดศึกษาเพิ่มจากสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

๕. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ด้านเศรษฐกิจ

เชิงบวก

- ๑) ลดค่าใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ
- ๒) ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวจากสังคมที่ปลอดภัยจากอาชญากรรมจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- ๑) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- ๒) ครอบครัว และชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย
- ๓) สังคมโดยรวม

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านสังคม

เชิงบวก

- ๑) เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพ ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศต่อไป
- ๒) ชุมชน หรือสังคมให้การสนับสนุน ผลิตภัณฑ์ หรืองานวิชาชีพของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้ทำกิจกรรมขึ้นในระหว่างการฝึกอบรม เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- ๑) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- ๒) ครอบครัว และชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย
- ๓) สังคมโดยรวม

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

เชิงบวก

การปฏิบัติงานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้รองรับและได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และเกิดการบูรณาการหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

๖. ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังขาดกลไกการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทางดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์และเข้าร่วมฝึกอบรมด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยจำแนกข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๑) **ระดับนานาชาติ** ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีนานาชาติ เนื่องจากดำเนินกระบวนการยุติธรรมตามแนวทางของสหประชาชาติ

๒) ระดับประเทศ

๒.๑) ด้านนโยบายของรัฐ

กฎหมายมีความสอดคล้องกับหลักการหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการดำเนินงานด้านเด็กตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการทางปฏิบัติของสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก ในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา, แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

๒.๒) ด้านเศรษฐกิจ

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ถือได้ว่าเป็นทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นหนึ่งของทุนทางสังคม ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศชาติ หากเด็กและเยาวชนได้รับการดูแล แก้ไข บำบัดฟื้นฟู อย่างเหมาะสมแล้ว ก็นับได้ว่าเป็นการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างยั่งยืน

๒.๓) ด้านสังคม

เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญตามหลักสูตร และการฝึกวิชาชีพตามความเหมาะสม ทำให้มีส่วนเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศ

๒.๔) ด้านเทคโนโลยี

การเห็นความสำคัญของการเปิดช่องทางในการร้องเรียนร้องทุกข์ และสายตรงอติบัติ ในเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อร้องเรียนร้องทุกข์การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือช่องทางแจ้งเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายร้านจำหน่ายสุรา และสถานบันเทิง ในระบบปฏิบัติการ (Application) INFORMATION ZONING AWARENESS SYSTEM : IZA ไอซ่า

๓) ระดับประชาชน

การป้องกันอาชญากรรมในเด็กและเยาวชนทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น สังคมมีความสุข

๔) ระดับองค์การ

กฎหมายส่งเสริมสมรรถภาพในการบริหารองค์การด้วยระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการยุติธรรม ในรูปของคณะกรรมการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยต้องผ่านการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดและบัญญัติอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจให้มีความชัดเจน โดยได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

๕) ระดับบุคคล

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายที่ช่วยสนับสนุนด้านเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น ด้านการศึกษา ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ทั้งในและนอกระบบเป็นการรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากสถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับและด้านวิชาชีพ กรมพินิจฯ ร่วมมือกับเครือข่ายที่เป็นสถานประกอบการ โรงงาน บริษัทห้างร้าน รวมถึงหน่วยงานราชการจำนวนมากที่สามารถรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นหลักประกันอีกชั้นหนึ่งว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจะมีอาชีพที่มั่นคงและได้รับการยอมรับในสังคม และไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๑) การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และต้องพิจารณาข้อหาที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ความร้ายแรงของพฤติการณ์ เช่น เด็กและเยาวชนนั้นเป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น รวมถึงอัตราโทษมาเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา เป็นต้น

๒) กรณีการแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องบางส่วนย้ายไปหน่วยงานอื่นมากขึ้น ต้องพิจารณาปรับปรุงกำหนดตำแหน่งและทบทวนค่าตอบแทนให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่าสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน มีความแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมา การกำหนดให้มีระบบและรูปแบบการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนก่อนการพิจารณาและหลังจากศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง รวมทั้งการติดตามภายหลังปล่อย จะเป็นการรองรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เกิดผลสัมฤทธิ์กับเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดให้ได้รับการดูแล แก้ไข อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และเพื่อประโยชน์แก่สังคมโดยรวม มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนไม่ย้อนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....**

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุตินันท์ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

**สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....**

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ยังขาดกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนด แนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู และฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล บางประการ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยให้มีคณะกรรมการ บริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน ของเจ้าพนักงานพินิจและสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบ สงเคราะห์ช่วยเหลือ และติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้งจัดให้มีความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด

๔. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้กลไกการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในเชิงบูรณาการ
เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก
และเยาวชน และความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

๕. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

กำหนดบทนิยามศัพท์ ดังนี้

“เด็ก” หมายความว่า เด็กตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เยาวยชน” หมายความว่า เยาวยชนตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวยชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชน

“ศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวยชน

“สถานที่ควบคุม” หมายความว่า สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวยชน

“การจำแนก” หมายความว่า การแยกและจัดประเภทเด็กและเยาวยชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวยชนและการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวยชน

“สิ่งของต้องห้าม” หมายความว่า สิ่งของต้องห้ามนำเข้าสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวยชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวยชนที่กระทำผิด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวยชนที่กระทำผิด

“เจ้าพนักงานพินิจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนดและอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชนได้แต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชนและผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวยชน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวยชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวยชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

๘.๑.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวยชนที่กระทำผิด ให้มีจำนวน ๒๒ คน ประกอบด้วย

- ๑) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๖ คน ได้แก่
- ๑.๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
  - ๑.๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ
  - ๑.๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ
  - ๑.๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
  - ๑.๕) ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ
  - ๑.๖) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ
  - ๑.๗) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการ
  - ๑.๘) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ
  - ๑.๙) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๐) อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๑) อัยการสูงสุด เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๓) อธิบดีกรมคุมประพฤติ เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๔) อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นกรรมการ
  - ๑.๑๕) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

- ๑.๑๖) อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

ทั้งนี้ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านละหนึ่งคน ได้แก่

- ๒.๑) ด้านการคุ้มครองเด็ก
- ๒.๒) ด้านการศึกษา
- ๒.๓) ด้านจิตวิทยา
- ๒.๔) ด้านสังคมสงเคราะห์
- ๒.๕) ด้านสาธารณสุข
- ๒.๖) ด้านสิทธิเด็ก (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ เป็นที่ประจักษ์ด้านการคุ้มครองเด็ก ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านสาธารณสุข และด้านสิทธิเด็ก ด้านละเมิดหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๑.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๘ ประการ ดังนี้

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี
- ๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- ๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- ๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- ๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- ๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ

๘.๑.๓ กำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี
 ๒) กำหนดให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว
 ๓) กรณีวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่

๔) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

๕) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๘.๑.๔ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

๘.๑.๕ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัด
ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิดเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการออกระเบียบ
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิดตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๔) กำหนดหรือเสนอแนะแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการแก้ไขบำบัด
ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือการดำเนินการตามแผนการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก
และเยาวชนที่กระทำผิด ให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งแนวทางในการดูแล
ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเพื่อมิให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตาม
ช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและ
เยาวชน

(๖) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานพินิจให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าพนักงานพินิจ

(๗) พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาคัดข้อขัดข้องต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้พระราชบัญญัตินี้
หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

๘.๑.๖ กำหนดการประชุมของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังนี้

- ๑) กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม
- ๒) กำหนดให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- ๓) กำหนดให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ รองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- ๔) กำหนดให้ถือเสียงข้างมากในการวินิจฉัยชี้ขาด ของที่ประชุม โดยกำหนดให้กรรมการแต่ละคนต่างคนต่างลงคะแนนได้หนึ่งเสียง
- ๕) กำหนดให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง เสียงเป็นเสียงชี้ขาด

๘.๑.๗ กำหนดการแต่งตั้งและการประชุมของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

- ๑) กำหนดให้คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ บริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมอบหมายได้
- ๒) กำหนดให้นำเรื่ององค์ประชุม การเลือกประธานในที่ประชุม การออกเสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิดมาใช้ในการประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๑.๘ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมเสียเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

๘.๒ หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

๘.๒.๑ กำหนดให้หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้อธิบดีมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่การงานและความรับผิดชอบ ตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจนั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๒.๒ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม โดยอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เฉพาะกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนี้

- ๑) เพื่อป้องกันการหลบหนี เมื่อนำตัวเยาวชนออกมานอกสถานที่ควบคุม หรือ
- ๒) เพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนเองหรือบุคคลอื่น ในกรณีที่เกิด

ความไม่สงบในสถานที่ควบคุม

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นผู้พิจารณาสั่งการการใช้เครื่องพันธนาการ และกำหนดให้มีการบันทึกความจำเป็นและเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนไว้ด้วย

สำหรับประเภท ชนิดและขนาดของเครื่องพันธนาการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนี้

(๑) เพื่อป้องกันการหลบหนี เมื่อนำตัวเยาวชนออกมานอกสถานที่ควบคุม หรือ
 (๒) เพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนเองหรือบุคคลอื่น ในกรณีที่เกิด
 ความไม่สงบในสถานที่ควบคุม

การใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนตาม (๑) และ (๒) ต้องให้อำนาจการ
 เป็นผู้พิจารณาสั่งการ และต้องบันทึกความจำเป็นและเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็ก
 และเยาวชนไว้ด้วย

ประเภท ชนิดและขนาดของเครื่องพันธนาการให้เป็นไปตามที่กำหนด
 ในกฎกระทรวง

๘.๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และอำนาจ
 ประกาศกำหนดอาณาบริเวณภายนอกกรอบสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย
 โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้น พร้อมทั้งแสดงแผนที่ของอาณาบริเวณ
 ดังกล่าวด้วย

นอกจากนั้น กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคล
 หรือยานพาหนะออกนอกเขตปลอดภัย ในกรณีที่มีพฤติการณ์และเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือ
 ยานพาหนะใดอาจมีการส่งสิ่งของต้องห้ามหรือกระทำการผิดกฎหมายในบริเวณดังกล่าวได้
 (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนดอาณาบริเวณ
 ภายนอกกรอบสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย พร้อมแสดงแผนที่ของ
 อาณาบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้นประกอบด้วย

ในกรณีที่มีพฤติการณ์และเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือยานพาหนะใด
 อาจมีการส่งสิ่งของต้องห้ามหรือกระทำการผิดกฎหมายในบริเวณดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานพินิจ
 มีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคลหรือยานพาหนะออกนอกเขตปลอดภัยได้

๘.๒.๔ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจตรวจค้นสิ่งของ
 ต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อ
 สื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือเยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์
 ร้องเรียน หรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับที่ปรึกษากฎหมาย
 หรือทนายความ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อรักษา
 ความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงาน
 พินิจ มีหน้าที่และอำนาจตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่ง
 สื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือ
 เยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชน
 กับที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๒.๕ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานพินิจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานพินิจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๘.๒.๖ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องจัดให้เจ้าพนักงานพินิจ เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้เจ้าพนักงานพินิจ เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

๘.๒.๗ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจกำหนดระเบียบ โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ซึ่งต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่และคุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๑๘ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่และคุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๘.๓ หมวด ๓ สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๘.๓.๑ กำหนดให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอาจประกาศกำหนดให้มีการจัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุมออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรม พัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ การจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุมดังกล่าว ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรม พัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้จัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุมออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภทก็ได้

การจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๘.๓.๒ กำหนดให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานที่ควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน แนวทางการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารงานสถานที่ควบคุมทุกแห่งเป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ เพื่อให้การบริหารงานสถานที่ควบคุมทุกแห่งเป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน ให้อธิบดีวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานที่ควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน แนวทางการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๘.๓.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีสิ่งของเครื่องใช้และเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้ผู้อำนวยการจัดสิ่งดังต่อไปนี้ให้เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ

- (๑) อาหารสะอาดและถูกหลักโภชนาการ
- (๒) น้ำสะอาดสำหรับการบริโภคและอุปโภค
- (๓) ยาสามัญประจำบ้านที่จำเป็น

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- (๔) เสื้อผ้าที่เหมาะสมตามสภาพภูมิอากาศและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น
- (๕) อุปกรณ์นันทนาการและการกีฬา
- (๖) อุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรม
- (๗) ที่หลับนอนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ
- (๘) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็น

๘.๔ หมวด ๔ การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๘) แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๘.๔.๑ ส่วนที่ ๑ การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๘.๔.๑.๑ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจรับตัวเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ควบคุมดูแล เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือฝึกอบรมในสถานที่ควบคุมได้ เมื่อได้รับหมายควบคุมตัว ในกรณีอยู่ระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้เจ้าพนักงานพินิจรับตัวเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ ในระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลไว้ ควบคุมดูแล เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือฝึกอบรมในสถานที่ควบคุม เมื่อได้รับหมายควบคุมตัว

๘.๔.๑.๒ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำข้อมูลการรับตัว สมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน ชี้แจงสิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบของสถานที่ควบคุมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในสถานที่ควบคุมให้เด็กและเยาวชนทราบ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในวันที่รับตัวเด็กและเยาวชนเข้าใหม่ในสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำข้อมูลการรับตัว สมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน ชี้แจงสิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบของสถานที่ควบคุมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในสถานที่ควบคุม ให้เด็กและเยาวชนทราบ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชน

๘.๔.๑.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนดำเนินการในกรณีที่เด็กหรือเยาวชน มีบุตรอายุต่ำกว่า ๓ ปี ติดตามในระหว่างถูกควบคุมตัวหรือเข้ารับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตร ในระหว่างถูกควบคุมตัวหรือเข้ารับการฝึกอบรม ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่ามี ความจำเป็นหรือปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ดังนี้

๑) อนุญาตให้บุตรซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๓ ปี ของเด็กหรือเยาวชนอยู่ใน สถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็น หรือ

๒) ให้ส่งบุตรซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๓ ปี ของเด็กหรือเยาวชนนั้น ไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพหรือพัฒนาฟื้นฟูเด็ก เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนดำเนินการเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตรในระหว่างรับการควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรมนั้น หากมีความจำเป็นหรือปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีก็ได้ หรือให้ส่งบุตรนั้นไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพหรือพัฒนาฟื้นฟูเด็ก เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

๘.๔.๒ ส่วนที่ ๒ การจำแนกเด็กและเยาวชนและการพัฒนาเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๒๘)

๘.๔.๒.๑ กำหนดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี ให้จำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๔.๒.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชนเพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุหรือปัจจัยแห่งการกระทำผิดในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และจิตใจ รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการรายงานข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อศาล

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรม กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดำเนินการจำแนกเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย

นอกจากนั้น ในการจำแนกเด็กและเยาวชนดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้ผู้อำนวยการจัดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุหรือปัจจัยแห่งการกระทำความผิดในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และจิตใจ รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อศาล

ในการจำแนกเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรม ให้ผู้อำนวยการดำเนินการให้สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย

การจำแนกเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้อำนวยการรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวประกอบด้วย

๘.๔.๒.๓ กำหนดให้มีการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึงประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ ความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม ให้จัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึงประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ ความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๕ หมวด ๕ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรม (ร่างมาตรา ๒๙ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

๘.๕.๑ กำหนดให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเพศ อายุ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี สภาวะสุขภาพทางกายและจิต บุคลิกลักษณะ ระดับสติปัญญา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ สภาพครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน รวมทั้งกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

สำหรับการจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละรายนั้น ต้องมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิดและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น และขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดและสร้างปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเพศ อายุ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี สภาวะสุขภาพทางกายและจิต บุคลิกลักษณะ ระดับสติปัญญา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ สภาพครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน และกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

ในการจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละราย ต้องมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิด และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น และขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดและสร้างปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้กลับตนเป็นคนดี

๘.๕.๒ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะ การปรับตัวและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน สนับสนุนให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในสังคม และในกรณีที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรม ต้องจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้ารับกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมด้วย (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ให้สถานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะ การปรับตัวและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน สนับสนุนให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิต

ในสังคม และเตรียมความพร้อมในการเข้ารับกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรม

๘.๕.๓ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีแนวทางเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และการแจ้งแนวทางการฝึกอบรมให้เด็กและเยาวชน และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบ นอกจากนี้ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมทำการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และรายงานแนวทางที่ได้ปรับปรุงแล้วให้ศาลทราบด้วย รวมทั้งกำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเป็นระยะ หรือเมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และแจ้งแนวทางการฝึกอบรมให้เด็กและเยาวชน และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบ

ภายหลังการจัดทำแนวทางการฝึกอบรมแล้ว หากพบว่าข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ทำการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เหมาะสม และรายงานแนวทางที่ได้ปรับปรุงแล้วให้ศาลทราบ

ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นระยะ หรือเมื่อการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเสร็จสิ้น”

๘.๕.๔ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สถานพินิจดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครองประกอบด้วย และในกรณีที่ศาลมิได้กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไว้ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิด กำหนดกิจกรรม และระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สถานพินิจดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนมีคำพิพากษา ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครองประกอบในการจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูด้วย

ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิด กำหนดกิจกรรม และระยะเวลาที่ชัดเจนในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ในกรณีที่ศาลมิได้กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไว้

๘.๕.๕ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะรายและกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนนั้นเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเยี่ยมกลับ หรือดำเนินการในสถานที่อื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเยี่ยมกลับ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ หรือดำเนินการในสถานที่อื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี และต้องจัดให้มีแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะราย

๘.๕.๖ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีการศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพและการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ศูนย์ฝึกและอบรมจะต้องจัดให้มีการศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกำหนด

๘.๕.๗ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการฝึกอบรมที่มีความสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่ง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชน ในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ ให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้ แนวทางการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมแต่ละแห่ง

๘.๕.๘ กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยพิจารณาข้อมูล ดังนี้

- ๑) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
- ๒) ระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล
- ๓) ผลการจำแนก
- ๔) ความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการของเด็กและเยาวชน
- ๕) หลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งสถานที่ควบคุมสามารถจัดได้

(ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ในการจัดทำแนวทางการฝึกอบรม ให้พิจารณาข้อมูล ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
- (๒) ระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล
- (๓) ผลการจำแนก
- (๔) ความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการของเด็กและเยาวชน
- (๕) หลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งสถานที่ควบคุมสามารถจัดได้

๘.๖ หมวด ๖ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

(ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๙)

๘.๖.๑ ส่วนที่ ๑ สิทธิของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๑)

๘.๖.๑.๑ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมและการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ รวมทั้งต้องให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน ทั้งนี้ การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

ให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมกัน

ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา
ที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน

การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษา
และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๖.๑.๒ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน และเป็นผู้จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคในการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ให้สถานที่ควบคุมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้น
พื้นฐาน และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งต้องจัดหาบรรดาเครื่องอุปโภคบริโภคในการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน

๘.๖.๑.๓ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการ
ให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละคน และจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือ
การแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ให้สถานที่ควบคุมจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการ
ให้แก่เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละคน รวมทั้งจัดกิจกรรม
การแข่งขันกีฬาหรือการแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชน

๘.๖.๑.๔ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา
ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย
(ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา
ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมให้แก่เด็กและเยาวชน

๘.๖.๑.๕ กำหนดให้เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือของเด็กและเยาวชน หรือรางวัลจากการแสดง
หรือบริการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือเด็กและเยาวชน หรือรางวัลจากการแสดงหรือ
บริการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๖.๒ ส่วนที่ ๒ สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่าง
มาตรา ๔๕)

๘.๖.๒.๑ กำหนดให้แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการ
ฝึกอบรมด้านการพยาบาล จัดแยกเด็กหรือเยาวชนที่เจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ
ในกรณีมีอาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อออกจากเด็กหรือเยาวชนอื่น
โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
หรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้ได้รับการ
ตรวจจากแพทย์โดยเร็ว

ในกรณีที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรม
ด้านการพยาบาล เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้าน
หรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา
ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ
โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต่อไป และให้ผู้อำนวยการ
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
แจ้งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ทราบด้วย (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการ
ฝึกอบรมด้านการพยาบาล พบว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ถ้าเป็น
อาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อ ให้จัดแยกเด็กหรือเยาวชนนั้นออกจากเด็ก
หรือเยาวชนอื่น โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการเพื่อดำเนินการให้ได้รับการ
ตรวจจากแพทย์โดยเร็ว

หากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาล
เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต
ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาส่งตัวเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปยังสถาน
บำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอก
สถานที่ควบคุมต่อไป และให้ผู้อำนวยการแจ้งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือ
เยาวชนอาศัยอยู่ทราบ

๘.๖.๒.๒ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ช่วย
เกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการ
ตามความจำเป็น และเหมาะสม และจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างน้อย
ปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งกำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้บุตรของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุมนั้น ได้รับการตรวจสุขภาพร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรคและการบริการด้านสุขอนามัยด้วย โดยกำหนดให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ช่วยเหลือเกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการตามความจำเป็นและเหมาะสม

ให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ให้บุตรของเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมได้รับการตรวจสุขภาพร่างกาย โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรค และการบริการด้านสุขอนามัย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๖.๒.๓ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดเตรียมให้เด็กและเยาวชนหญิงที่มีครรภ์ได้คลอดบุตรในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลนอกสถานที่ควบคุม ณ ห้องที่ที่สถานที่ควบคุมนั้นตั้งอยู่ และเมื่อเด็กและเยาวชนหญิงคลอดบุตรแล้ว กำหนดให้เด็กและเยาวชนหญิงนั้นอยู่พักรักษาตัวต่อไปภายหลังจากคลอดได้ไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันคลอด ในกรณีที่ต้องพักรักษาตัวนานกว่า ๗ วัน ให้เสนอความเห็นของแพทย์เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ ให้สถานที่ควบคุมจัดเตรียมให้เด็กและเยาวชนหญิงที่มีครรภ์ได้คลอดบุตรในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลนอกสถานที่ควบคุม ณ ห้องที่ที่สถานที่ควบคุมนั้นตั้งอยู่

เมื่อเด็กและเยาวชนหญิงคลอดบุตรแล้ว ให้เด็กและเยาวชนหญิงนั้นอยู่พักรักษาตัวต่อไปภายหลังจากคลอดได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่ต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็นของแพทย์เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการ

๘.๖.๒.๔ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์หรือผู้ให้นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการจากแพทย์ พยาบาลหรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล รวมทั้งกำหนดให้สถานที่ควบคุม

ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรรภ์ ทารก เด็กและมารดาผู้ให้นมบุตร และต้องไม่ขัดขวางเด็กและเยาวชนหญิงจากการให้นมบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรรภ์หรือผู้ให้นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการจากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจ ซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล และต้องจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรรภ์ ทารก เด็กและมารดาผู้ให้นมบุตร และต้องไม่ขัดขวางเด็กและเยาวชนหญิงจากการให้นมบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ

๘.๖.๓ ส่วนที่ ๓ การติดต่อเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๖ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

๘.๖.๓.๑ กำหนดให้เด็กและเยาวชนได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอก ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้บุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กและเยาวชนหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมนั้น ประกาศไว้โดยเปิดเผย หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมนั้นออกจากสถานที่ควบคุมได้ (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ เด็กและเยาวชนพึงได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอก ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และบุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุม เพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กและเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้ออกจากสถานที่ควบคุมได้

๘.๖.๓.๑ กำหนดให้สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัว ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ให้สถานที่ควบคุมจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๖.๔ ส่วนที่ ๔ ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๔๙)

๘.๖.๔.๑ กำหนดให้ทรัพย์สินซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาต หรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เป็นไปตามระเบียบอธิบดีกรมพินิจ

และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ กำหนดให้ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผย บริเวณหน้าสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้นด้วย

สำหรับกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้นมีปริมาณหรือจำนวนเกินกว่าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับสิ่งของดังกล่าวคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ กรณีที่ไม่มีผู้มารับคืนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนอาจจำหน่ายสิ่งของนั้นแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนในภายหลัง และหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว รวมทั้งกำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายสิ่งของที่เป็นของอันตรายหรือเป็นของโสโครก ทั้งนี้ กำหนดให้การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ทรัพย์สินชนิดใดจะเป็นสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผยหน้าสถานที่ควบคุมด้วย

ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม หากมีปริมาณ หรือจำนวนเกินกว่าที่อธิบดีอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับสิ่งของดังกล่าวคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ หากไม่มีผู้มารับคืน สถานี่ควบคุมอาจจำหน่ายสิ่งของนั้นแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนในภายหลัง หักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว แต่ถ้าสิ่งของนั้นเป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายเสีย

การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๖.๔.๒ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดการทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไป ซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้น ในกรณีที่เด็กและเยาวชนไม่มารับทรัพย์สินคืนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนี กำหนดให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไป ซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุม หากเด็กและเยาวชนไม่มารับคืนไปภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

๘.๗ หมวด ๗ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๕๐ ถึงร่างมาตรา ๕๙)

๘.๗.๑ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนดด้วย (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุม เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เด็กและเยาวชนแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๗.๒ กำหนดให้เด็กและเยาวชน บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยมีส่วนร่วมพิจารณาเพื่อจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรื่อง ดังนี้

- ๑) การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย
- ๒) การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย
- ๓) วิธีการและระยะเวลาที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะติดตามภายหลังปล่อยเพื่อการระคับระคงให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดอีก (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้เด็กและเยาวชนและบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยมีส่วนร่วมพิจารณาในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย

(๒) การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

(๓) วิธีการและระยะเวลาที่สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมจะติดตามภายหลังปล่อยเพื่อการประคับประคองให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดอีก

๘.๗.๓ กำหนดให้แจ้งกรณีที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือติดต่อให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมการตั้งแต่ช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือติดต่อให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเตรียมการตั้งแต่ในช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

๘.๗.๔ กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) แนะนำด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ

๒) เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมคืนสู่ครอบครัวและสังคม

๓) ประสานกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ให้พร้อมรับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการปล่อยตัว โดยมีแผนการดูแลที่ชัดเจน

๔) ให้เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่กับครอบครัวเป็นการชั่วคราว หรือทดลองไปทำงานภายนอกสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อประเมินผลการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ให้มีการเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

(๑) แนะนำด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ

(๒) เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมคืนสู่ครอบครัวและสังคม

(๓) ประสานกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยให้พร้อมรับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการปล่อยตัว โดยมีแผนการดูแลที่ชัดเจน

(๔) ให้เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่กับครอบครัวเป็นการชั่วคราว หรือทดลองไปทำงานภายนอกสถานที่ควบคุม เพื่อประเมินผลการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม

๘.๗.๕ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยเมื่อได้เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแล้วพบว่า เด็กและเยาวชนประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยหรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว หรือไม่มีความปลอดภัยเมื่อกลับไปอยู่ในชุมชนหรืออยู่ในระหว่างการทดลองใช้ชีวิตในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการจัดหางานเพื่อประกอบอาชีพ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ ในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากพบว่าเด็กและเยาวชนประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว หรือไม่มีความปลอดภัยเมื่อกลับไปอยู่ในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการทดลองใช้ชีวิตในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการจัดหางาน เพื่อประกอบอาชีพ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย

๘.๗.๖ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดำเนินการก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) จัดเตรียมผลการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในการศึกษา หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน

๒) ติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชน ซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันครบกำหนดปล่อยตัวให้ทราบ

๓) เตรียมการสงเคราะห์ที่จำเป็น โดยจัดให้หรือประสานกับหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์เพื่อรับเด็กและเยาวชนไปให้การสงเคราะห์ต่อ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนตามสมควรด้วย

๔) จัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติ (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมเตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมผลการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในการศึกษา หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน

(๒) ติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชน ซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันครบกำหนดปล่อยตัวให้ทราบ

(๓) เตรียมการสงเคราะห์ที่จำเป็น โดยต้องจัดให้หรือประสานกับหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์ เพื่อรับเด็กและเยาวชนไปให้การสงเคราะห์ต่อ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนตามสมควร

(๔) จัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชน

๘.๗.๗ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม และการให้คำแนะนำหรือประสานกับหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนต่อไป (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมต้องจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม และการให้คำแนะนำหรือประสานกับหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือต่อไป

๘.๗.๘ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ พนักงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่ รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดวิธีการติดตาม และการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวให้ตรงตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยแนวทางดังกล่าวต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก เยาวชน บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ทั้งนี้ ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมประชุมจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ พนักงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่ รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดวิธีการติดตาม และการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวให้ตรงตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยแนวทางจะต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก เยาวชน บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๘.๗.๙ กำหนดให้มีการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ดังนี้

๑) ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามมาตรา ๕๑

๒) ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามมาตรา ๕๑ หรือแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๘.๗.๑๐ กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ดังนี้

๑) กำหนดให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

๒) กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็ก และเยาวชนภายหลังปล่อย เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด

๓) กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๔) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การหรือองค์กรอื่นหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย โดยร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ส่วนกรณีการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๘.๘ หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

กำหนดให้มีโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่นำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานพินิจ ดังนี้

๑) กรณีเป็นประชาชนทั่วไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) กรณีเป็นเจ้าของพื้นที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องระวางโทษเป็น ๓ เท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

นอกจากนั้น ยังกำหนดให้รับสิ่งของต้องห้ามนั้นทั้งหมดด้วย (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ผู้ใดนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในสถานที่ควบคุมไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานพินิจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

สิ่งของต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้รับเสียทั้งสิ้น

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังขาดกลไกการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีประกาศเรื่องการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ครั้ง

๒.๑ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น

เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๔ แห่ง

หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๑๙ แห่ง

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาชนทั่วไป โดยได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้เข้ามาดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติและเข้ามาดูหน้ารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติผ่าน www.lawamendment.go.th ทั้งหมด ๙๓ ราย

---

* เรียบเรียงโดย จิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ จากหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

โดยมีผู้เข้ามาดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติและเข้ามาดูหน้ารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติผ่าน www.lawamendment.go.th ทั้งหมด ๘๓ ราย

ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ครั้ง

กรมคุมประพฤติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ

ข้อสังเกตมาตรา ๒๕ กำหนดเด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม เหตุใดจึงกำหนดช่วงอายุดังกล่าว และขอให้ทบวงการศึกษาขอความเห็นผู้อำนวยความสะดวกให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีได้ โดยควรมีแนวปฏิบัติ อายุต่ำกว่าสามปี และมากกว่า

หมวด ๖ (สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นว่าการมีมาตรการการทำงานกับชุมชน โดยเฉพาะในประเด็นการติดตาม การยอมรับเด็กของคนในชุมชน อาจต้องมีการปรับเจตคติควบคู่ไปด้วย

หมวด ๗ (การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของหน่วยงาน และการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม) เสนอความเห็นว่าการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ตามมาตรา ๕๒ ควรกำหนดในรายละเอียด หรือกฎหมายลูกเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับ เช่น ให้แจ้งไปยังกรมกิจการเด็กและเยาวชนหรือแจ้งไปยังบ้านพักเด็กและครอบครัวในแต่ละจังหวัด

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของร่างพระราชบัญญัติ และได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

ในหมวด ๓ (สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มสถานที่สำหรับเล่นกีฬาให้เพียงพอ

ในหมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มมาตรการสำหรับเด็กที่กระทำผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

ในหมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการอบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรมีมาตรการเข้มข้นเพิ่มเติมสำหรับผู้กระทำผิดซ้ำ ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย เพศ

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

กระทรวงสาธารณสุข

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติทั้งฉบับ และมีข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

ในหมวด ๑ คณะกรรมการฯ กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่ชัดเจนเรื่องวิธีการสรรหา เช่น ด้านสาธารณสุขนั้น มีบุคลากรที่หลากหลาย จะมีวิธีการคัดเลือกอย่างไรให้เหลือเพียงคนเดียว และเสนอว่าควรมีกฎหมายลูกกำหนดถึงวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้แทนได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อสังเกตเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลของเด็กในสถานพยาบาลว่าเด็กและเยาวชน มีสิทธิได้รับการสาธารณสุขตามหลักประกันสุขภาพของหน่วยงาน

ประเด็นที่สอง ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณาผลกระทบจากการออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นที่สาม ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดเรื่องสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๑ แต่ไม่กำหนดหน้าที่ของเด็กและเยาวชนไว้ จึงเห็นว่าควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่หรือวินัยเด็กและเยาวชนด้วย

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

ในหมวดที่ ๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุขมีเนื้อหาทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่วนกรณีควรมีกฎหมายลูกกำหนดถึงวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะรับข้อเสนอไว้พิจารณา

กรมพินิจฯ ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับการสาธารณสุขตามหลักประกันสุขภาพ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลของกรมพินิจฯ ดูแลอยู่แล้ว

ประเด็นที่สอง การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นที่สาม กรมพินิจฯ รับข้อสังเกตนี้ไว้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของร่างพระราชบัญญัติ และมีข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

หมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเสียเด็กและเยาวชน) ควรเพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการดูแลเด็กหญิงและเยาวชนหญิง ซึ่งมีความจำเป็นทางร่างกาย เฉพาะที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ โดยควรมีหลักประกันว่าจะได้รับการดูแลตามที่เด็กหญิงและเยาวชนหญิงควรได้รับสอดคล้องตามกฎหมายอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๒๖.๔

หมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการอบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า มาตรา ๒๒ ควรเพิ่มคำว่า “ตามมาตราฐาน” ต่อท้ายคำว่า “อย่างเพียงพอ” ด้วย เพื่อจะได้ครอบคลุม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรศึกษาหาสาเหตุที่เด็กและเยาวชน กระทำความผิดซ้ำและต่อมากลายเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์

ควรมีการแยกเด็กและเยาวชนหญิง - ชาย

มาตรา ๕๕ (๔) การจัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชน อาจจะขัดกับกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของ สหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง)

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

- การควบคุมดูแล กรมพินิจฯ มีการแยกชาย - หญิง อยู่แล้ว ส่วนประเด็นอื่น ๆ จะรับไปพิจารณา

- ประเด็นในข้อ ๕ การจัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๕๕ (๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อลบ ประวัติของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตัวเด็กและเยาวชน

อัยการสูงสุด มีข้อเสนอและข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การนำเด็กและเยาวชนไปฝากไว้ที่เรือนจำของกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีแนวทางสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าวอย่างไร ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติที่รองรับการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้ มีคำขอท้ายฟ้องต่อศาลได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

ประเด็นที่สอง ควรบัญญัติเนื้อหาอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ มากกว่าที่จะไปออกเป็นกฎหมายลำดับรอง ตามมาตรา ๑๓

ประเด็นที่สาม ทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนยังมีความจำเป็นอยู่เพื่อที่ ศาลจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการพิจารณา (โดยผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นไปในทางเดียวกัน)

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

ประเด็นที่หนึ่ง รับข้อสังเกตไว้พิจารณา

ประเด็นที่สอง เนื่องจากงานและความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานพินิจ มีความหลากหลายและคำว่า “เจ้าพนักงานพินิจ” เป็นคำกลางที่มีความครอบคลุมถึงตำแหน่ง ผู้ปฏิบัติงานของกรมพินิจทั้งหมด จึงควรออกเป็นกฎหมายลำดับรองซึ่งมีความคล่องตัวในการปรับปรุง ให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ประเด็นที่สาม ประเด็นประวัติของเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ควรมีการประชุมหารือพหุภาคีในระดับชาติ

กรมราชทัณฑ์ มีข้อเสนอ ดังนี้

- น่าจะมีมาตรการหาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำผิด ซึ่งน่าจะทำให้ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนดีขึ้น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ

- ปัจจุบันมีระบบการจำแนกเด็กและเยาวชน กรณีที่มีการนำเด็กและเยาวชนมาฝากควบคุมไว้ที่เรือนจำอยากให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนส่งรายงานการจำแนกเด็กและเยาวชนให้ชัดเจน และทำแผน รวมทั้งมีระบบบูรณาการร่วมกัน เนื่องจากผู้ต้องขังบางส่วนเคยอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมาก่อน คำถามคือทำอย่างไรจึงไม่让孩子และเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต้องกลายเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้นก่อนปล่อยตัวเด็กและเยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องจำแนกเด็กและเยาวชนอย่างชัดเจน

มหาวิทยาลัยมหิดล (คณะสาธารณสุขศาสตร์) มีข้อเสนอ ดังนี้

- ควรเพิ่มคำว่า “โรค” ต่อท้ายคำว่าศาสตร์ “วินิจฉัย” และเพิ่มคำว่า “พยาบาล” ต่อท้าย คำว่า “การรักษา” ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ รับไปพิจารณา

สภานายความ มีข้อเสนอ ดังนี้

- คำว่า “บุคลากร” หมายถึงที่ปรึกษากฎหมาย

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของกรมพินิจฯ คำว่า “บุคลากร” ไม่ได้หมายถึงที่ปรึกษากฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หมายถึงครูที่ปรึกษา

๒.๓ ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ไม่ได้ระบุถึงอำนาจในการออกกฎกระทรวง

ประเด็นที่สอง การระบุนำมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เยาวชน แต่ไม่ได้ระบุถึงเด็ก

ประเด็นที่สาม การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก ควรมีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเข้าร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าว

สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และต้องพิจารณาถึงความร้ายแรงของพฤติการณ์พิจารณาข้อหาที่เยาวชนกระทำความผิด และอัตราโทษมาเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา

ประเด็นที่สอง การกำหนดยกเว้น ความรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครอง อาจทำให้ขาดมาตรการหรือกลไกในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ และอาจทำให้มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น

สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าสมควรกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างกฎหมายนี้ด้วย โดยเทียบเคียงกับการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ

ประเด็นที่สอง สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น จำเป็นต้องระมัดระวังมิให้มีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้นการจะสั่งใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุมนั้น เป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมนั้น สมควรที่จะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งนั้น จะเหมาะสมยิ่งกว่า และยังสอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๙ ที่กำหนดให้สถานที่ควบคุมรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนต่อศาลด้วย นอกจากนี้ สมควรใช้คำว่า “เด็กและเยาวชน” แทนคำว่า “เยาวชน” ในร่างมาตรา ๑๕ วรรคแรก เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๕ วรรคสอง

ประเด็นที่สาม ร่างมาตรา ๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา” นั้น สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า คำที่ใช้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง และลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรมนั้น ใช้คำว่า “เจ้าพนักงาน” มิใช่คำว่า “เจ้าหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๒๐ อย่างไรก็ดีตามเมื่อเจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด

หมายเหตุ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ในรายละเอียดโปรดศึกษาเพิ่มจากสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ด้านเศรษฐกิจ

เชิงบวก

- ๑) ลดค่าใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ
- ๒) ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวจากสังคมที่ปลอดจากอาชญากรรม

จากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- ๑) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- ๒) ครอบครัว และชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย
- ๓) สังคมโดยรวม

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านสังคม

เชิงบวก

๑) เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพตามความเหมาะสม เพื่อเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศต่อไป

๒) ชุมชน หรือสังคมให้การสนับสนุน ผลิตรายการ หรืองานวิชาชีพของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้ทำกิจกรรมขึ้นในระหว่างการฝึกอบรม เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

๒) ครอบครัว และชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

๓) สังคมโดยรวม

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

เชิงบวก

การปฏิบัติงานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้รองรับและได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และเกิดการบูรณาการหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) *

ร่างพระราชบัญญัติ การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กฎหมายใหม่   แก้ไข/ปรับปรุง   ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

- เพื่อสร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเชิงนโยบายที่เป็นภาพรวมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในอำนาจของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

ด้วยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีภารกิจตามที่ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูให้เด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม ส่งเสริมบทบาทและสนับสนุนเพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมในเด็กและเยาวชน รวมถึงการขยายสิทธิเด็กและสวัสดิภาพของเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมเต็มรูป อีกทั้งให้ความสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรและระบบงานให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมใช้บังคับอยู่เพียงฉบับเดียว จึงอาจทำให้มาตรการที่มีอยู่ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามภารกิจนโยบายของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในหลายมิติ ในขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่บางส่วนมีการโยกย้ายไปที่หน่วยงานอื่นมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา จึงควรมีการบริหารงานด้านบุคลากรการกำหนดตำแหน่งและทบทวนค่าตอบแทน ให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังขาดกลไกในการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในบริบทใหม่ที่การปฏิบัติงานจะต้องตระหนักถึงสถานการณ์สังคมรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งต้องมีทิศทางงานที่ชัดเจน เพื่อการพัฒนารูปแบบวิธีการทำงานสร้างความหลากหลายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ด้วยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แม้จะได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาโดยตลอดแล้วก็ตาม แต่ยังคงสาระสำคัญของการบริหาร การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันเป็นหน้าที่หลักของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งปัจจุบันมีความจำเป็นที่ต้องการนำมาตรการการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเหมาะสมและหลากหลายมาใช้ในการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับสิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ส่งเสริมการให้ประชาชน และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ในการ...

ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นการคืนคนดีสู่สังคม เสริมสร้างสมรรถภาพในการบริหาร องค์การด้วยระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การบูรณาการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในรูปของคณะกรรมการบริหารการแก้ไขบำบัด พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการเพื่อให้ สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน เป็นสำคัญ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยต้องผ่านการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด และบัญญัติอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจให้มีความชัดเจน โดยได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิภาพ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจและหน้าที่ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในการดูแล แก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิดโดยรวม ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลที่เพิ่มขึ้น อย่างมาก ส่งผลให้การดูแล แก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน เป็นไปด้วยข้อขัดข้องในการดำเนินงาน ในหลาย ๆ ด้าน สมควรกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อใช้ในการบำบัดแก้ไข พื้นฟู เด็ก และเยาวชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ยังมีได้กำหนดขึ้นเพื่อการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการ ปฏิบัติหน้าที่ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั้งในเรื่อง การจัดการกับสิ่งของต้องห้ามนำเข้า สถานที่ควบคุม การรับตัวเด็กที่ติดมากับเด็กหรือเยาวชน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวเด็กและเยาวชน การให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อย โดยปัญหาเหล่านี้ที่เกิดขึ้นและยังคงมีอยู่ไม่ได้รับการ แก้ไขข้อขัดข้องอย่างจริงจัง หรือเกิดการบริหารจัดการเกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ส่งผลกระทบต่อการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการดำเนินงานในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนยังคงกลับมากระทำผิดซ้ำ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้างแต่ละทางเลือก มีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่นที่เหมาะสมกว่านี้

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

ให้มีพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อกำหนด ระบบ รูปแบบ และการบริหารการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทั้งก่อนการพิจารณา และภายหลังศาลมีคำพิพากษา รวมทั้งการติดตามภายหลังปล่อยตัว รongรับการดำเนินงานและการปฏิบัติต่อ เด็กและเยาวชนหน้าที่ในภารกิจหลักของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับสากลโดยองค์การสหประชาชาติได้ให้ คำแนะนำในการบูรณาการทรัพยากรในทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อแก้ไขผู้กระทำผิดโดยเฉพาะเด็กและ เยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เปราะบางจะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิและอนาคตยิ่งกว่ากลุ่มอื่น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

กลไกการบูรณาการระดับชาติที่ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาลูกและ เยาวชน โดยนำทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานมาแบ่งปันในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งได้กำหนดกรอบและแนวทางการ ปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชนที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งจะต้องทบทวนและรายงานต่อสหประชาชาติ

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ และคืนเด็กและเยาวชนสู่สังคม ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการสามารถกลับไปอยู่ร่วมกับครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติสุข

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on The Rights of The Child – CRC)
- กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice)
- กฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพ (United Nations Rules for The Protection of Juveniles Deprived of Their Liberty)
- ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด) (United Nations Guidelines for The Prevention of Juveniles Delinquency (The Riyadh Guidelines))
- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR)
- ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีนานาชาติและได้รับการยกย่อง รวมทั้งเป็นต้นแบบในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมตามแนวทางของสหประชาชาติ

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากภารกิจในการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยให้การศึกษา การฝึกอาชีพ การบำบัดแก้ไข ฟื้นฟู และการสงเคราะห์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับเข้าสู่ครอบครัวและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ อันเป็นภารกิจของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ กรอบแนวความคิดขั้นพื้นฐาน ๕ ประการ (๔) เน้นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางเลือกต่าง ๆ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการให้บริการประชาชน ระบบการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการบำบัดฟื้นฟูและช่วยเหลือผู้กระทำผิด

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ภารกิจนี้สามารถดำเนินการร่วมกับเอกชนได้โดยจัดขึ้นในรูปของโครงการ หรือเอกชนทำหน้าที่ในการสนับสนุนเพื่อให้ภารกิจดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายที่ช่วยสนับสนุนด้านเด็กและเยาวชนให้มากยิ่งขึ้น เช่น สถาบันการศึกษาทั้งในและนอกระบบเพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากสถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ การมีเครือข่ายที่เป็นสถานประกอบการ โรงงาน บริษัทห้างร้านรวมถึงหน่วยงานราชการจำนวนมากที่สามารถรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นหลักประกันอีกชั้นหนึ่งว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจะมีอาชีพที่มั่นคงและได้รับการยอมรับในสังคม นอกเหนือจากการทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการประกอบอาชีพและไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

เนื่องจากเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น ซึ่งภารกิจในการพินิจเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยให้การศึกษา การฝึกอาชีพ การบำบัด แก่ไข พ้นฟู และการสงเคราะห์ เด็กและเยาวชน เป็นภารกิจที่บุคคลกรผู้ปฏิบัติงานเฉพาะทางในการดูแล แก่ไข บำบัด พ้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานที่หลากหลายทั้งพนักงานคุมประพฤติ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล วิชาชีพ นักวิชาการฝึกและอบรมอาชีพ รวมถึงพนักงานพินิจ เป็นต้น ในขณะที่งานการดูแลเด็กและเยาวชน มีความละเอียดอ่อนและต่อเนื่องกัน อย่างเป็นระบบ เด็กและเยาวชนอยู่ในฐานะผู้รับบริการ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นขั้นตอนและมีมาตรฐาน และในขณะที่เด็กและเยาวชนจะได้รับการปฏิบัติดูแล ที่เท่าเทียมกันอย่างเป็นมาตรฐานด้วยเช่นกัน

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function) ในเรื่อง การพินิจเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด โดยการให้การศึกษา การฝึกอาชีพ การบำบัด แก่ไข พ้นฟูและการสงเคราะห์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับเข้าสู่ครอบครัวและชุมชนอย่างปกติสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคม

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง ระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร รวมถึงการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง และกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางเลือกต่างๆ ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง การดำเนินงานด้านเด็ก ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการทางปฏิบัติของสหประชาชาติ ว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก ในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เนื่องจากมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายในด้านกระบวนการยุติธรรม

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ผ่านมา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ใช้มาตรการทางการบริหารมาโดยตลอด โดยมีระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานไปได้ แต่การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายรองรับการใช้อำนาจ มาตรการบังคับ และการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรเอกชนที่ต้องร่วมกันในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหาร เพื่อให้บรรลุแนวนโยบายรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

๓.๓. ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในปัจจุบัน มีความแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมา การกำหนดให้มีระบบและรูปแบบการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และการปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชนก่อนการพิจารณาและหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง รวมทั้งการติดตามภายหลังปล่อย จะเป็นการรองรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เกิดผลสัมฤทธิ์กับเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดให้ได้รับการดูแล แก้ไข อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และเพื่อ ประโยชน์แก่สังคมโดยรวม มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนไม่ย้อนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีหน่วยงานในสังกัดปฏิบัติภารกิจประกอบด้วย สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด รวมจำนวน ๗๗ แห่ง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ - ๑๑ และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา บ้านปราณี บ้านกาญจนาภิเษก สิริธร บ้านปึง และพระนครศรีอยุธยา

ทயอยใช้บังคับเป็นท้องที่ๆ เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก.....

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

- ประมาณหกสิบวัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกกฎหมายลำดับรอง

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด ไม่ควร เนื่องจาก.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

๑) เนื่องจากเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น

๒) หากตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น อาจทำให้ขาดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมาก มีหลายรูปแบบ และต่างมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีอิสระในการดำเนินงานของตนเองมากพอสมควร

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม
 ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากการดำเนินงานและการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงความผิดที่ได้กระทำและปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และกลับออกไปดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างปกติสุข ขณะเดียวกันก็มีมาตรการในการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนได้หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยมีการกำกับติดตามและการให้ความสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม ทำให้กลไกการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร

คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

คณะกรรมการการบริหารการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีความจำเป็น เนื่องจากการบริหารการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำเป็นต้องมียุติธรรมอื่นเข้ามาร่วมทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และแผนในการบริหาร การให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษา การประสานหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ไม่ซ้ำซ้อน เพราะเป็นกรรมการเฉพาะด้าน และมีบทบาทที่ชัดเจน โดยไม่เคยปรากฏอยู่ในกฎหมายฉบับใด

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

มี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นประธานกรรมการ และปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการหรือหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน อีกทั้งการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนต้องเสนอนโยบายและแผนในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบจำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างการทำหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา   โทษทางปกครอง   ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด
เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำผิด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร
ไม่ร้ายแรง

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

- ในหมวด ๓ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นบทบัญญัติกำหนด การมี และการจัดตั้งขึ้น และอำนาจของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้ทำหน้าที่กำกับดูแล เจ้าหน้าที่สหวิชาชีพ ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานพินิจ อำนาจและหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ การแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติ อำนาจและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์

- ในหมวด ๔ ศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม และสถานแนะนำทางจิต เป็นบทบัญญัติกำหนด การมี และการจัดตั้งศูนย์ฝึก หรือให้เอกชนจัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

- ในหมวด ๕ การฝึกอบรม เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการฝึกอบรมจะต้องกระทำ ณ สถานที่ใด ตามคำสั่งศาล การปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนในระหว่างฝึกอบรม บทกำหนดประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับเมื่อได้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานที่ที่เข้ารับการฝึกอบรม และบทตัดสิทธิประโยชน์เมื่อเด็กและเยาวชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับ และการเปลี่ยนแปลงคำสั่งของศาลตามที่กฎหมายบัญญัติในการฝึกอบรม

อย่างไร...

อย่างไรก็ดี บทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดวิธีการบริหาร การแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด อันเป็นหน้าที่หลักของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งปัจจุบันมีความจำเป็นที่ต้องการ นำมาตรการการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเหมาะสมและหลากหลายมาใช้ในการบำบัดแก้ไข พื้นฟู เด็กและเยาวชน มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับสิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ เด็กและเยาวชน สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและติดตามภายหลังปล่อย จากสถานที่ควบคุม เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ เพื่อการ ส่งเสริมการให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในรูปของคณะกรรมการบริหารการแก้ไข บำบัด พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการสำหรับเด็กและเยาวชน

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๔.๑ ที่เกี่ยวกับภารกิจของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภายใต้ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ได้กำหนดในเรื่อง อำนาจและหน้าที่ของสถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมไว้เป็นหลักการแล้ว แต่ในส่วนมิติด้านการบริหารการแก้ไข บำบัด พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นั้น ยังมีได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้ การดำเนินการตามภารกิจหลักของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเยาวชนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบังคับใช้กฎหมาย การบัญญัติ เรื่องการบริหารการแก้ไข บำบัด พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ อาจทำให้ไม่เกิดความคล่องตัว เมื่อมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งศาลเยาวชนและครอบครัว พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของ การสอบสวนในชั้น พนักงานสอบสวน และการส่งฟ้องในชั้นพนักงานอัยการ รวมถึงศาลผู้ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษา กระบวนการ พิจารณาในศาลชั้นต้น การอุทธรณ์และฎีกา

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา และองค์กรภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วม

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

๑. คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีองค์ประกอบ ทั้งจากฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำ และผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับในส่วนข้าราชการประจำมาจากผู้บริหารสูงสุด ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการกำหนดนโยบาย และ แผนการบริหาร การกำหนดแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการ อันส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนราชการในการบูรณาการอย่างเป็นระบบ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชน และประชาชนในสังคม

๒. บุคลากรเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ แก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

ในขั้นตอนของการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับครอบครัวและชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ มีความจำเป็นที่บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ ต้องให้ความร่วมมือในการดูแล ให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์ และหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือ เป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ในการกำหนดวิธีการติดตาม และการให้ความช่วยเหลือ เด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัว

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

๑. ลดค่าใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ

๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวจากสังคมที่ปลอดจากอาชญากรรมจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑. เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

๒. ครอบครัว และชุมชน ที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

๓. สังคมโดยรวม

- เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านสังคม

- เชิงบวก

เด็กและเยาวชนที่ได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู ได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตในครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติสุข

๑. เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพ ตามความเหมาะสม และตามหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชน และเตรียมความพร้อมในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ในการด้านการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศต่อไป

๒. ชุมชน หรือสังคมให้การสนับสนุน ผลิภัณฑ์ หรืองานวิชาชีพ ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้ทำกิจกรรมขึ้นในระหว่างการฝึกอบรม เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ ให้กับเด็กและเยาวชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑. เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

๒. ครอบครัว และชุมชน ที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

๓. สังคมโดยรวม

- เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านอื่นๆ

- เชิงบวก

การปฏิบัติงานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้รองรับและได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และเกิดการบูรณาการหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

๑. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดอาญา

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็น ตามที่กฎหมายบัญญัติและตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดให้สามารถกลับไปอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคม

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เป็นการป้องกันอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน ทำให้ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีความสงบสุข

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ถือได้ว่าเป็น "ทุนมนุษย์" ซึ่งเป็นหนึ่งของทุนทางสังคม ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศชาติ หากเด็กและเยาวชนได้รับการดูแล แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู อย่างเหมาะสมแล้ว ก็นับได้ว่าเป็นการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

-

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อมีการบริหารการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นมาตรฐานและอย่างเป็นระบบแล้ว แม้จะมีได้เป็นการลดงบประมาณแผ่นดินลงก็ตาม แต่งบประมาณแผ่นดินที่ใช้อยู่จะได้รับการบริหารอย่างเป็นระบบ เหมาะสม และส่งเสริมให้ภารกิจของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพ คุ่มค่าในบริหารจัดการในการปฏิบัติราชการ

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการจะกำหนดตามตัวชี้วัดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน การดำเนินการตามหลักภารกิจพื้นฐาน (Functional base) หลักภารกิจยุทธศาสตร์ นโยบายเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (Agenda base) หลักภารกิจพื้นที่ / ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือการบูรณาการ หลายหน่วยงาน (Area base) การบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชน

(Innovation base) และศักยภาพในการเป็นส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศตามแผนงานระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล (Potential base) ที่คาดหวังจะบรรลุผลในการปฏิบัติในรอบการประเมิน

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากการเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดการบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม เพื่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ และแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่บางส่วนย้ายไปหน่วยงานอื่นมากขึ้น จึงต้องพิจารณาปรับปรุงกำหนดตำแหน่งและบทบาทหน้าที่ให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่ขอรับการสนับสนุนเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่ม แต่จะเกลี้ยอัตรากำลังที่มีอยู่มาปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจนี้

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

๑. พนักงานคุมประพฤติ
๒. นักจิตวิทยา
๓. นักสังคมสงเคราะห์
๔. พยาบาลวิชาชีพ
๕. นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ
๖. เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป เจ้าหน้าที่ธุรการ และตำแหน่งอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องหรือ

สนับสนุนกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

โดยตำแหน่งดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งจะมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญให้กับเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ สมรรถภาพ และสมรรถนะที่จำเป็น ตามภารกิจแต่ละตำแหน่งงานของแต่ละคน ซึ่งบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หลัก และสนับสนุนให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน.....และงบลงทุนจำนวน.....

ขึ้นอยู่กับเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรมเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งจำนวนเด็กและเยาวชนซึ่งได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามแนวทางที่กำหนด

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

๑. การประชุมชี้แจง / ประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ส่วนราชการ หน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

๒. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตามสมควรและเหมาะสม

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

๑. การทำเอกสารเผยแพร่โดยตรง และผ่านทางสื่อสารมวลชน ตามสมควรและเหมาะสม

๒. การเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคม ตามสมควรและเหมาะสม

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงยุติธรรม ทั้งในระดับพหุภาคีในรูปคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ และในระดับทวิภาคีที่มีการประสานงานและบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานมาโดยตลอด

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานในสังกัดภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง

ยุติธรรม

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผย...

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ระดับตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

กำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในเรื่องการรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การฝึกอบรม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม โดยจัดทำคู่มือกระบวนการงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ไม่มีสถานแรกรับ กระบวนการงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีสถานแรกรับ และกระบวนการงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และแต่ละขั้นตอนได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ไว้เป็นระยะเวลาแน่นอน

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลยพินิจ การใช้ดุลยพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

๑) หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส โดยมีการออกกฎ ระเบียบ หรือจัดทำแนวทางหรือคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกันอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการงานการดำเนินงานและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กและเยาวชน

๒) หลักการมีส่วนร่วม เช่น ให้คณะกรรมการสหวิชาชีพเสนอแนะในการจำแนกเด็กและเยาวชน ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแนวแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคลากรหรือองค์กรหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้ และให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อย เป็นต้น มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

๑. มี โดยกำหนดให้สำนักงานพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทำหน้าที่ในการติดตามประเมินผลตามมาตรฐานการดำเนินงานและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนและคู่มือการปฏิบัติงานตามกระบวนการที่กำหนด

๒. การเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจ ต้องผ่านการฝึกอบรมทักษะและความเชี่ยวชาญ ตามหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพงานก่อนเริ่มต้นการปฏิบัติงาน

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกอย่างไร อย่างไร

มีช่องทางในการร้องเรียนร้องทุกข์ และสายตรงอธิบดี ในเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อร้องเรียนร้องทุกข์การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือช่องทางแจ้งเหตุการณ์ การกระทำผิดกฎหมาย ร้านจำหน่ายสุรา และสถานบันเทิง ในระบบปฏิบัติการ (Application) INFORMATION ZONING AWARENESS SYSTEM : IZA ไอซ่า

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๑๓ อธิบดีมีอำนาจกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการงานและความรับผิดชอบ ตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๔ วรรคสาม ประเภท ชนิด และขนาดของเครื่องพันธนาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	กำหนดกฎกระทรวงภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดอาณาบริเวณภายนอกสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย พร้อมแสดงแผนที่ของอาณาบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้นประกอบด้วย	กำหนดระเบียบกระทรวงยุติธรรม ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๖ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานพินิจมีอำนาจตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่นหรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือเยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานพินิจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด	กำหนดประกาศกระทรวงยุติธรรม ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๑๘ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนด ให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่และคุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง	กำหนดระเบียบกระทรวงยุติธรรมภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๐ การจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรม พัฒนา พุทธินิสัยเด็กและเยาวชน อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้จัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุมออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภทก็ได้	กำหนดระเบียบกระทรวงยุติธรรม และประกาศอธิบดีภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมา ระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตรในระหว่าง รับการควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรมนั้น หากมีความจำเป็นหรือ ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีก็ได้ หรือให้ส่ง บุตรนั้นไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ หรือพัฒนาฟื้นฟูเด็กเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ตาม ระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็ก หรือเยาวชนเป็นสำคัญ	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา พฤตินิสัยเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี ให้จำแนกเด็กและ เยาวชนในสถานที่ควบคุมตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและ เยาวชนในสถานที่ควบคุม ให้จัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึง ประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ ความเหมาะสมกับเด็กและ เยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนา พฤตินิสัยเด็กและเยาวชนและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๔ ศูนย์ฝึกและอบรมจะต้องจัดให้มีการศึกษาสายสามัญ หรือการฝึกวิชาชีพและการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็ก และเยาวชน ที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กหรือเยาวชนจะได้รับ ในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๗ วรรคสี่ การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๔๑ เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือเด็กและเยาวชน หรือรางวัลจากการแสดงหรือบริการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๔๓ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ ช่วยเกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึง อุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการ ตามความจำเป็นและเหมาะสม ให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนในสถานที่ควบคุมได้รับการตรวจ สุขภาพร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การ	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
รักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรค และการบริการด้านสุขอนามัย การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	
มาตรา ๔๖ เด็กและเยาวชนพึงได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอกตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และบุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมเพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กหรือเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจมีอำนาจสั่งให้ออกจากสถานที่ควบคุมได้	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๔๗ ให้สถานที่ควบคุมจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๔๘ ทรัพย์สินชนิดใดจะเป็นสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผยหน้าสถานที่ควบคุมด้วย ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม หากมีปริมาณหรือจำนวนเกินกว่าที่อธิบดีอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุมให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับสิ่งของดังกล่าวคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ หากไม่มีผู้มารับคืน สถานที่ควบคุมอาจจำหน่ายสิ่งของนั้นแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนภายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว แต่ถ้าสิ่งของนั้นเป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายเสีย การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๕๐ ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุมเพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสมเพื่อให้เด็กและเยาวชนแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๕๗ วรรคสอง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	กำหนดระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๕๘ ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามมาตรา ๕๑ หรือแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ ผู้ใดสมควรได้รับค่าป่วยการค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง	กำหนดระเบียบกระทรวงยุติธรรมและระเบียบ ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๕๙ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย โดยร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ และติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ส่วนกรณีการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง	กำหนดระเบียบกระทรวงยุติธรรมและระเบียบกรมพินิจฯ ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๑. กฎกระทรวงกำหนด ประเภท ชนิด และขนาดของเครื่องพันธนาการ พ.ศ. ....
๒. ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจ พ.ศ. ....
๓. ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุม พ.ศ. ....
๔. ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นของผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หรือแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย พ.ศ. ....
๕. ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการติดตามและการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน พ.ศ. ....
๖. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอกที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความ พ.ศ. ....
๗. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ พ.ศ. ....
๘. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แก่รักษาไว้ในสถานที่ควบคุม พ.ศ. ....
๙. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุมภ์ณ์หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคม ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ....

๑๐. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการดูแลเด็กที่ติดมากับเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวหรือได้รับการฝึกอบรม พ.ศ. ....

๑๑. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม พ.ศ. ....

๑๒. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน พ.ศ. ....

๑๓. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงินรางวัลจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือ หรือรางวัลจากการแสดงหรือบริการต่างๆของเด็กและเยาวชน พ.ศ. ....

๑๔. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน พ.ศ. ....

๑๕. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย พ.ศ. ....

๑๖. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย พ.ศ. ....

๑๗. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามและการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย พ.ศ. ....

๑๘. ประกาศกระทรวงยุติธรรม กำหนดอาณาบริเวณภายนอกสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย พ.ศ. ....

๑๙. ประกาศกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ พ.ศ. ....

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

จำนวน ๒ ครั้ง ๑. ได้ประชุมรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาและครั้งที่ ๒ ผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่

(๑) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- กรมราชทัณฑ์
- กรมคุมประพฤติ

-กรมคุ้มครองสิทธิ...

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๒) หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรม
  - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
  - กระทรวงมหาดไทย
  - กระทรวงแรงงาน
  - กระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักงานศาลยุติธรรม
  - ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
  - สำนักงานอัยการสูงสุด
  - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
  - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
  - สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา
  - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
  - กรมกิจการเด็กและเยาวชน
  - คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  - คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
  - คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
  - สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
- ประชาชนทั่วไป
- องค์กรอื่น ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ ๑)

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- จัดทำ
- ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

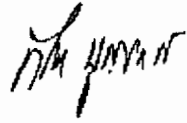
- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการ

พิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่า...

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ

(นางกิงกาญจน์ บุญประสิทธิ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กลุ่มงานนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวยุพารัตน์ ศิริกิจพาณิชย์กุล

หมายเลขติดต่อ ๐ ๒๑๔๑ ๖๔๘๓

เรื่องเสร็จที่ ๘๒๒/๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๐๕๐๓/๒๓๓๑๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๘๑๐ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... มาเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า มาเพื่อดำเนินการภายหลังจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติในเรื่องนี้แล้ว จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำความเห็นของหน่วยงานนั้นไปประกอบการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำเป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยมีหลักการเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และกำหนดอำนาจหน้าที่ของของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๓)
- (๒) กำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจและกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๑)
- (๓) จำแนกและกำหนดสถานที่ควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๔)
- (๔) กำหนดเกี่ยวกับการรับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๕ ถึงร่างมาตรา ๒๗)
- (๕) กำหนดเกี่ยวกับการจำแนกเด็กหรือเยาวชนและการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๒)
- (๖) กำหนดให้มีการประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๓ ถึงร่างมาตรา ๓๕)
- (๗) กำหนดการบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๖ ถึงร่างมาตรา ๔๒)
- (๘) กำหนดสิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๕๓)
- (๙) กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๕๔ ถึงร่างมาตรา ๖๓)
- (๑๐) กำหนดให้มีบทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๖๔ และร่างมาตรา ๖๕)

๒. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

- (๑) ร่างมาตรา ๔ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ไม่ได้ระบุถึงอำนาจในการออกกฎกระทรวง
- (๒) ร่างมาตรา ๑๕ ระบุห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เยาวชน แต่มิได้ระบุถึงเด็ก
- (๓) การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก ควรมีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเข้าร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าว

๒.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

- (๑) ร่างมาตรา ๑๕ การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖๙ ประกอบกับมาตรา ๑๐๓ ได้กำหนดเหตุยกเว้น

การนำเครื่องพันธนาการใด ๆ มาใช้แก่เด็กที่มีข้อหาว่ากระทำความผิดที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสิบปี ประกอบกับระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการห้ามใช้เครื่องพันธนาการใดแก่เด็กและเยาวชนระหว่างที่เด็กและเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุม ดังนั้น การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เยาวชนควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และต้องพิจารณาถึงความร้ายแรงของพฤติการณ์ด้วย เช่น เยาวชนนั้นเป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น และพิจารณาข้อหาที่เยาวชนกระทำความผิดและอัตราโทษมาเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา เป็นต้น

(๒) ร่างมาตรา ๑๘ การยกเว้นความรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย หรือทางปกครองของเจ้าพนักงานพินิจอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายต่าง ๆ ล้วนเป็นการใช้อำนาจแทนรัฐในด้านการปกครอง การรักษาความสงบเรียบร้อย และการให้บริการประชาชนของรัฐ ซึ่งอาจกระทบถึงผลประโยชน์ส่วนได้เสียของรัฐและสิทธิเสรีภาพของประชาชน รัฐจำเป็นต้องมีกลไกหรือมาตรการควบคุมการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานให้เป็นไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย แม้แต่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน รวมถึงเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายดังกล่าวก็ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานไว้ชัดเจน ดังนั้น การกำหนดยกเว้นความรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครองดังกล่าว อาจทำให้ขาดมาตรการหรือกลไกในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ และอาจทำให้มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น

๒.๓ สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตในประเด็น ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๑๔ ซึ่งบัญญัติว่า “อธิบดีมีอำนาจกำหนดอำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่การงานและความรับผิดชอบตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้น” สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจนั้น ควรบัญญัติในร่างกฎหมายนี้ให้ชัดเจนว่าให้เจ้าพนักงานพินิจมีอำนาจและหน้าที่ประการใดบ้าง ดังเช่นร่างมาตรา ๑๕ วรรคสอง ร่างมาตรา ๑๖ วรรคสอง ร่างมาตรา ๑๗ ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙ ส่วนในรายละเอียดของการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่นั้นให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ และเพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๑ ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษด้วย และสำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าสมควรกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างกฎหมายนี้ด้วย โดยเทียบเคียงกับการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษในทำนองเดียวกัน

(๒) ร่างมาตรา ๑๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุมตาม (๑) และ (๒) และให้เจ้าพนักงานพินิจ บันทึกลงเหตุผลหรือความจำเป็นที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนนั้นไว้ด้วย” นั้น สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม ของเจ้าพนักงานพินิจนั้น จำเป็นต้องระมัดระวังมิให้มีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้น การจะสั่งใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ควบคุม นั้น จึงเป็นข้อยกเว้นหลักการตามร่างมาตรา ๑๕ วรรคแรก เพราะเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก และเยาวชน สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความ ควบคุมนั้น สมควรที่จะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งนั้น จะเหมาะสมยิ่งกว่า และยังสอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๙ ที่กำหนดให้สถานที่ควบคุมรายงาน ข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ต่อศาลด้วย นอกจากนี้ สมควรใช้คำว่า “เด็กและเยาวชน” แทนคำว่า “เยาวชน” ในร่างมาตรา ๑๕ วรรคแรก เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๓) ร่างมาตรา ๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา” นั้น สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า คำที่ใช้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง และลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม นั้น ใช้คำว่า “เจ้าพนักงาน” มิใช่คำว่า “เจ้าหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๒๐ อย่างไรก็ตาม เมื่อเจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติให้เจ้าพนักงานพินิจเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหาร การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยรับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว สรุปผลการตรวจพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ จาก “เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวัน” เป็น “เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน” เพื่อให้กฎหมายมีผลใช้บังคับเร็วขึ้น (ร่างมาตรา ๒)

๓.๒ เพิ่มบทนิยามคำว่า “เด็ก” และ “เยาวชน” เพื่อกำหนดความหมาย ของคำดังกล่าวให้มีความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายแก่เด็กและเยาวชนตามร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ รวมทั้งได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และ “กรรมการ” โดยตัดคำว่า “นโยบาย” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อของคณะกรรมการตามร่างมาตรา ๕ (ร่างมาตรา ๓)

๓.๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ โดยตัดคำว่า “ให้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพินิจ” ออก เนื่องจากอำนาจดังกล่าวไม่มีกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓.๔ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕ โดยแก้ไขชื่อคณะกรรมการเป็น “คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด” โดยตัดคำว่า “นโยบาย” ออก เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายที่เหมาะสมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตัดสินใจโดยไม่มีอำนาจกำหนดนโยบาย นอกจากนี้ได้แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการโดยเพิ่มตำแหน่ง “อธิบดีกรมคุมประพฤติ” เป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวมีองค์ประกอบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

๓.๕ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ (๒) เกี่ยวกับเกณฑ์อายุของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยตัดคำว่า “บริบูรณ์” ออก เนื่องจากหลักการนับอายุของบุคคลย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้เริ่มนับแต่วันเกิดและจะครบรอบหนึ่งปีในวันก่อนวันดังกล่าวของปีถัดไป

๓.๖ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ (๓) โดยตัดลักษณะต้องห้ามกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้อง “ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง” ออก เนื่องจากผู้มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่กระทบต่อการทำหน้าที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ ได้เพิ่มลักษณะต้องห้ามขึ้นใหม่เป็น “ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต” เนื่องจากผู้มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่ควรเข้ามาทำหน้าที่กรรมการ

๓.๗ เพิ่มลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยต้อง “ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ” เนื่องจากผู้มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่ควรเข้ามาเป็นกรรมการ (ร่างมาตรา ๖ (๕))

๓.๘ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ (๖) โดยปรับปรุงลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ เป็น “ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ” เพื่อให้ลักษณะต้องห้ามมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๖ (๘))

๓.๙ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘ กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเดียวกันแทน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

๓.๑๐ เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการในการ “กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานพินิจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบ

หลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าพนักงานพินิจ” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะของเจ้าพนักงานพินิจตามร่างมาตรา ๑๘ (ร่างมาตรา ๙ (๖))

๓.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑ โดยตัดคำว่า “วินิจฉัยหรือ” ออก เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีมาตราใดให้อำนาจคณะกรรมการในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเป็นอำนาจของคณะกรรมการ

๓.๑๒ ตัดร่างมาตรา ๑๒ เดิม ออก เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดเรื่องเบี่ยงประชุมไว้โดยเฉพาะแล้ว และไม่มีเหตุจำเป็นต้องให้คณะรัฐมนตรีกำหนดเบี่ยงประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นไว้โดยเฉพาะ

๓.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔ เดิม โดยกำหนดให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นผู้มีอำนาจในการออกระเบียบกำหนดอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแก่การทำงานของเจ้าพนักงานพินิจ เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕ เดิม โดยกำหนดให้การใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กนั้นต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วย เพื่อป้องกันมิให้มีการปฏิบัติที่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ นอกจากนี้ ได้แก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และวรรคสองให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗ เดิม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม จึงกำหนดให้การใช้อำนาจตรวจค้นสิ่งของต้องห้ามตามมาตรานี้ครอบคลุมถึงการสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กและเยาวชนด้วย และหลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๑๖ ตัดร่างมาตรา ๑๘ เดิม กรณีเจ้าพนักงานพินิจไม่ต้องรับผิดทางแพ่งทางอาญา ทางวินัย และทางปกครองออก เนื่องจากปัจจุบันมีพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ไว้แล้ว

๓.๑๗ ตัดร่างมาตรา ๒๐ เดิม กรณีให้เจ้าพนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาออก เนื่องจากบทนิยาม คำว่า “เจ้าพนักงาน” ตามประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดขอบเขตและความหมายไว้ชัดเจนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาอีก

๓.๑๘ เพิ่มบทบัญญัติให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้เจ้าพนักงานพินิจเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

(ร่างมาตรา ๑๘) เพื่อเป็นการรองรับหลักการตามร่างมาตรา ๒๑ เดิม ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจ ซึ่งผ่านการฝึกอบรมแล้วเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๔ เดิม โดยกำหนดให้สถานที่ที่ควบคุมต้องจัดให้มี ที่หลับนอนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานที่ที่ควบคุมได้รับการดูแล อย่างเพียงพอ (ร่างมาตรา ๒๒ (๗))

๓.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๙ ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒ เดิม โดยปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับการจำแนกเด็กหรือเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๗)

๓.๒๑ ตัดร่างในส่วนที่ ๓ การประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ตั้งแต่ร่างมาตรา ๓๓ ถึงร่างมาตรา ๓๕ ออก เนื่องจากมีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

๓.๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖ ร่างมาตรา ๓๗ ร่างมาตรา ๓๘ และร่างมาตรา ๓๙ เดิมโดยตัดเรื่องการให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำ แผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือแผนการฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชนออก เนื่องจากเป็นอำนาจของศาล ที่ให้มีการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และได้กำหนดขึ้นใหม่เป็นให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรม จัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน รวมทั้งปรับปรุงถ้อยคำ ให้สอดคล้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๙ ร่างมาตรา ๓๐ ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

๓.๒๓ เพิ่มบทบัญญัติโดยกำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีการ กำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็ก และเยาวชนในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยแนวทางการฝึกอบรมดังกล่าว ต้องสอดคล้องกับการกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมแต่ละแห่งด้วย (ร่างมาตรา ๓๕)

๓.๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๓ เดิม เรื่องการจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการ ศึกษาชั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และเพิ่มบทบัญญัติให้สถานที่ควบคุม จัดให้เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน (ร่างมาตรา ๓๗)

๓.๒๕ เพิ่มบทบัญญัติให้สถานที่ควบคุมจัดการกีฬา ดนตรี นันทนาการ และกิจกรรม การแข่งขันกีฬาของเด็กและเยาวชนด้วย รวมทั้งให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา และการให้คำแนะนำ ทางจิตใจหรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของเด็ก และเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมตัว (ร่างมาตรา ๓๙ และร่างมาตรา ๔๐)

๓.๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๖ และร่างมาตรา ๔๗ เดิม โดยแก้ไขคำว่า “เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์” เป็น “แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรม ด้านการพยาบาล” และแก้ไขให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชน

อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง รวมทั้งรายละเอียดในการได้รับอุปกรณ์ช่วยเกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน ผู้มีกายพิการ การบริการทันตกรรม และการตรวจสุขภาพของเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามระเบียบ ที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและคล่องตัว ในการปฏิบัติงาน (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

๓.๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๒ เดิม โดยกำหนดให้ทรัพย์สินและสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุมนั้น ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด และระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผย หน้าสถานที่ควบคุมด้วย เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ควบคุม นอกจากนี้ ได้แก้ไข ความในวรรคสองเพื่อให้สถานที่ควบคุมอาจจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวแล้วมอบเงินให้แก่เด็ก และเยาวชนภายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว แต่ถ้าสิ่งของนั้นเป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายเสีย เพื่อมิให้เป็นภาระ แก่ทางราชการในการเก็บรักษาทรัพย์สินหรือสิ่งของดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้การจำหน่ายและการทำลาย สิ่งของตามวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการทรัพย์สินและสิ่งของนั้นเป็นไปอย่างถูกต้องและโปร่งใส (ร่างมาตรา ๔๘ และร่างมาตรา ๔๙)

๓.๒๘ ตัดร่างมาตรา ๖๔ เดิม ออก กรณีกำหนดโทษแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไป ในสถานที่ควบคุมที่ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เนื่องจากผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ ควบคุมจะเป็นผู้ปกครองของเด็กหรือเยาวชน จึงไม่ควรกำหนดโทษไว้ ประกอบกับร่างมาตรา ๔๖ กำหนดให้เจ้าพนักงานพินิจมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุม ออกจากสถานที่ควบคุมได้

๓.๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๕ เดิม บทกำหนดโทษ โดยแก้ไขความ ในวรรคหนึ่งอัตราโทษปรับจาก “ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” เป็น “ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำหนดสัดส่วนอัตราโทษปรับทางอาญาในอัตราโทษจำคุกหนึ่งปี ให้ปรับสองหมื่นบาท และได้แก้ไขความในวรรคสองเพื่อให้ครอบคลุมเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุกตำแหน่งที่กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งจะต้องรับโทษหนักขึ้น รวมทั้งได้เพิ่มบทบัญญัติว่าสิ่งของต้องห้ามตามวรรคหนึ่งให้รับเสียทั้งสิ้น (ร่างมาตรา ๖๐)

๓.๓๐ นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมและปรับปรุงถ้อยคำในส่วนต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

(๑) บันทึกลักษณะและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ได้แก้ไขเพิ่มเติม และปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ มีความถูกต้อง กระชับ และชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการเขียนบันทึกลักษณะและเหตุผลประกอบการเสนอ ร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ในการระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล และการใช้ระบบคณะกรรมการกับการใช้โทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง

(๒) คำปรารภ ได้เพิ่มความจำเป็นวรรคสองและวรรคสาม เพื่ออ้างบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และเพื่อระบุถึง
เหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ตามมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๓) เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอน
เพื่อให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมายของสำนักงาน มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการที่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้รับการ
การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมให้เหมาะสมโดยคำนึง
ถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ โดยเด็กและเยาวชนในสถานพินิจหรือศูนย์ฝึก
และอบรมจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ
และการดูแลด้านสวัสดิภาพและสวัสดิการที่เหมาะสมและเพียงพอ รวมถึงการเตรียมความพร้อม
ก่อนได้รับการปล่อยตัวและการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด
ได้กลับตนเป็นพลเมืองดีและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างปกติสุข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๐

ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... *

ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังขาดกลไกการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทางดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์และเข้าร่วมฝึกอบรมด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยจำแนกข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๑. **ระดับนานาชาติ** ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีนานาชาติ เนื่องจากดำเนินกระบวนการยุติธรรมตามแนวทางของสหประชาชาติ

๒. **ระดับประเทศ**

๒.๑ **ด้านนโยบายของรัฐ**

กฎหมายมีความสอดคล้องกับหลักการหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐในเรื่องระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการทางปฏิบัติของสหประชาชาติ ว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก ในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา, แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

๒.๒ **ด้านเศรษฐกิจ**

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ถือได้ว่าเป็นทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นหนึ่งของทุนทางสังคม ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศชาติ หากเด็กและเยาวชนได้รับการดูแล แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูอย่างเหมาะสมแล้ว ก็นับได้ว่าเป็นการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างยั่งยืน

---

* เรียบเรียงโดย จิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ จากหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๒.๓ ด้านสังคม

เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญตามหลักสูตร และการฝึกวิชาชีพตามความเหมาะสม ทำให้มีส่วนเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศ

๒.๔ ด้านเทคโนโลยี

การเห็นความสำคัญของการเปิดช่องทางในการร้องเรียนร้องทุกข์ และสายตรง อธิบดี ในเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อร้องเรียนร้องทุกข์การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือช่องทางแจ้งเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมาย ร้านจำหน่ายสุรา และสถานบันเทิง ในระบบปฏิบัติการ (Application) INFORMATION ZONING AWARENESS SYSTEM : IZA ไอซ่า

๓. ระดับประชาชน

การป้องกันอาชญากรรมในเด็กและเยาวชนทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น สังคมมีความสงบสุข

๔. ระดับองค์กร

กฎหมายส่งเสริมสมรรถภาพในการบริหารองค์การด้วยระบบการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี เพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการยุติธรรม ในรูปของคณะกรรมการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับ กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยต้องผ่านการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดและบัญญัติอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจให้มีความชัดเจน โดยได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

๕. ระดับบุคคล

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรเครือข่าย ที่ช่วยสนับสนุนด้านเด็กและเยาวชนมากขึ้น เช่น ด้านการศึกษา ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและ นอกกระบบเป็นการรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากสถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชน ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ และด้าน วิชาชีพ กรมพินิจฯ ร่วมมือกับเครือข่ายที่เป็นสถานประกอบการ โรงงาน บริษัทห้างร้าน รวมถึง หน่วยงานราชการจำนวนมากที่สามารถรองรับเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากกระบวนการ ยุติธรรม จึงเป็นหลักประกันอีกชั้นหนึ่งว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจะมีอาชีพที่มั่นคงและ ได้รับการยอมรับในสังคม และไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๑. การนำเครื่องพันธนาการมาใช้แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของ
เจ้าพนักงานพินิจนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์และการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และต้องพิจารณาข้อหาที่เด็กและเยาวชนกระทำ
ความผิด ความร้ายแรงของพฤติการณ์ เช่น เด็กและเยาวชนนั้นเป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตราย
อย่างร้ายแรงต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น รวมถึงอัตราโทษมาเป็นเกณฑ์ประกอบ
การพิจารณา เป็นต้น

๒. กรณีการแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องบางส่วนย้ายไปหน่วยงานอื่นมากขึ้น ต้อง
พิจารณาปรับปรุงกำหนดตำแหน่งและทบทวนค่าตอบแทนให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน
รวมทั้งเป็นขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณ
ที่เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่าสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน มีความแตกต่าง
จากในอดีตที่ผ่านมา การกำหนดให้มีระบบและรูปแบบการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนก่อนการพิจารณาและหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือ
คำสั่ง รวมทั้งการติดตามภายหลังปล่อย จะเป็นการรองรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง
เกิดผลสัมฤทธิ์กับเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดให้ได้รับการดูแล แก้ไข อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึง
ประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และเพื่อประโยชน์แก่สังคมโดยรวม มุ่งเน้นให้เด็ก
และเยาวชนไม่ย้อนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ข้อมูลพื้นฐานประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....*

สถานการณ์ทางสังคม

สืบเนื่องจากสังคมไทยเริ่มเสื่อมถอยอันมีผลจากการรับกระแสโลกไร้พรมแดนที่มามี
พร้อมกับค่านิยมการบริโภค และวัตถุนิยม วัฒนธรรมทางสังคมแบบตะวันตกในเรื่องเสรีนิยม สื่อที่ขาด
ความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะในเรื่องเพศสัมพันธ์ และการนิยม
ใช้ความรุนแรง นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน รวมถึงปัญหายาเสพติด

นอกจากนี้ ความเข้มแข็งของสถาบันหลักทางสังคมซึ่งมีความสำคัญต่อการปลูกฝัง
ศีลธรรม และจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชน และเยาวชนมีบทบาทลดลง จากเดิมที่
สถาบันครอบครัว ระบบเครือญาติ จะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังศีลธรรม อันดีแก่
บุตรหลาน เริ่มเปราะบางลง เนื่องจากวิถีชีวิตได้ปรับเปลี่ยนเป็นแบบสังคมเมืองที่ต่างคนต่างอยู่
ต้องดิ้นรนต่อสู้กับภาวะทางเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวอ่อนแอลง ปัญหา
การหย่าร้างสูงขึ้น ขณะเดียวกันวิถีชีวิตสมัยใหม่มีผลต่อความเชื่อ ความศรัทธาในหลักศาสนาตกลง
อัตราการใช้ประโยชน์จากศาสนสถาน และการประกอบกิจทางศาสนาตกลงอยู่ในวงจำกัด โดยเฉพาะ
ในกลุ่มผู้สูงอายุ ส่วนสถาบันการศึกษาเปลี่ยนไปจากอดีตที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงใกล้ชิดกับสถาบัน
ครอบครัว และสถาบันทางศาสนาในการร่วมสร้างเด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ มีแนวทาง หรือวิถี
การดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมกลับเสื่อมถอยลง โดยปัจจุบันระบบการศึกษามุ่งเน้นหลักวิชา
ที่ให้ความสำคัญกับใบรับรองการศึกษามากกว่าการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตจริง ซึ่งอาจ
ทำให้สังคมขาดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและการปกป้องความเสื่อมโทรมทางสังคมได้

สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แนวคิดในการพัฒนาประเทศของไทย มีรากฐานมาจาก
การเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบทุนนิยมเป็นหลัก ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนาระบบ
สังคมเท่าที่ควร ทั้งยังขาดความสมดุล จึงก่อให้เกิดภาวะทุกข์ทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งยังส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต โดยจะเห็น
ได้จากพฤติกรรม และการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนที่มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างเห็นได้ชัด
อาทิ ปัญหาสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ปัญหาการมีพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชน
ก่อนวัยอันควร ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิด
สถานการณ์ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีความรุนแรง มีความหลากหลายทางคดี
มีปริมาณและมีพฤติกรรมซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ ลักทรัพย์ จำหน่าย และครอบครองสารเสพติด
ประเภทที่ ๑ (เมดแอมเฟตามีน) พรากผู้เยาว์ ข่มขืน กระทำชำเรา อนาจาร รุมโทรม ฯลฯ ทั้งนี้สาเหตุ
ของปัญหาเหล่านี้มักจะมีสัมพันธ์กับสภาพปัญหาในสังคม เช่น พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

---

* กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, กองแผนงานและงบประมาณ, แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ๔ ปี
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒, (กรุงเทพมหานคร : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, ๒๕๕๕), น. ๑-๑๘.

การคบกลุ่มเพื่อน ครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเยาวชน ทั้งนี้โดยมีปัจจัยเสริม คือ พฤติกรรมการเลียนแบบ ความศรัทธาตามช่วงวัย และการขาดทักษะในการจัดการกับปัญหา ซึ่งโดยส่วนใหญ่ตัวเยาวชนผู้กระทำผิดก็ขาดความสำนึก ขาดความตระหนักรู้ว่าการกระทำของตนเอง ก่อความเดือดร้อน หรือเสียหายให้กับผู้อื่น และสังคมอย่างไรบ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่รู้จักวิธีการยับยั้ง ขาดตัวแบบ และไม่ได้รับการปลูกจิตสำนึกจากสถาบันหลัก ที่มีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมเด็กและเยาวชน (Socialization) ในทางที่เหมาะสม ซึ่งหากจะรอให้ เยาวชนกระทำผิด และเข้ามาสู่กระบวนการของสถานพินิจฯ เสียก่อนก็จะกลายเป็นการแก้ไข ที่ปลายเหตุของปัญหา ดังนั้นการป้องกันน่าจะเป็นวิธีการที่จะช่วยลดการกระทำผิด แต่หากเด็กและ เยาวชนพลังลาดกระทำผิด และเข้ามาสู่กระบวนการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน การบำบัด แก้ไข และฟื้นฟู ก็จะเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยแก้ไขพฤติกรรมเสียหายของเด็กและเยาวชน เพื่อพร้อมที่จะกลับไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข และยังเป็น การช่วยตัดวงจรการกระทำผิดซ้ำ ของเด็กและเยาวชนซึ่งอาจจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นอาชญากรในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับส่วนราชการผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจหลัก และค่านิยมร่วม

วิสัยทัศน์ (Vision) “เป็นองค์กรที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและ เยาวชนภายใต้กระบวนการยุติธรรม”

พันธกิจ

๑. พิทักษ์ผู้เยาว์เพื่อสวัสดิภาพและอนาคต

๒. ยกระดับคุณภาพการป้องกัน การดูแล แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

๓. พัฒนาบุคลากรและระบบงานให้มีประสิทธิภาพ

ภารกิจหลัก (Mission)

๑. พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์และครอบครัวที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมการใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือกและมาตรการอื่น ๆ

๒. ดำเนินการด้านคดี ด้านการป้องกัน บำบัด แก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาและสงเคราะห์และ ติดตามประเมินผล

๓. ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมและป้องกันการกระทำผิดของเด็กและ เยาวชน

๔. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากฎหมาย รูปแบบและวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและ เยาวชน

๕. พัฒนาการบริหารจัดการและบุคลากรด้วยระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ค่านิยมร่วม (Shared Value) “สามัคคี มีเมตตา มุ่งมั่น พัฒนาเด็กและเยาวชน”

(UKED)

U สามัคคี (Unity) ทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างสรรค์งานสู่ความสำเร็จร่วมกัน

K มีเมตตา (Kindness) มีคุณธรรม จริยธรรม ปราบปรามดี ให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

E มุ่งมั่น (Effort) ตั้งใจ ทุ่มเท และสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ และเสียสละ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายงาน

D พัฒนา (Development) พัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวินัยในการพัฒนาเองให้สามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมถึงบุคลากรได้พัฒนาตนเองให้สามารถทำงานด้วยวิธีการที่ดีที่สุดอยู่เสมอและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภารกิจ

๑. ภารกิจการบำบัด แก้ไข และฟื้นฟู

ภารกิจการดูแลเด็กและเยาวชนกลุ่มที่กระทำผิด หน้าที่ของกรมพินิจฯ นั้น คือ บำบัด แก้ไข และฟื้นฟูให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยเดิมให้ดีขึ้น กล่าวคือ เมื่อเด็กและเยาวชนกลับออกไปสู่สังคมแล้ว สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ไม่ก่อเหตุเป็นอันตรายต่อตนเองและคนรอบข้างซ้ำอีก ซึ่งภารกิจดังกล่าว กรมพินิจฯ กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ การสร้างความปลอดภัยและป้องกันการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนในความดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑.๑.๑ การอบรมเจ้าหน้าที่ (นักจิตวิทยา, นักสังคมสงเคราะห์, พนักงานคุมประพฤติ) ให้ปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยความเคารพในสิทธิส่วนบุคคล

๑.๑.๒ การให้ความปลอดภัยแก่เด็กและเยาวชนระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกด้วยการจัดอาคารและสถานที่ที่ปลอดภัย มีระบบการตรวจสอบด้วยระบบกล้องวงจรปิด และจัดเตรียมเครื่องใช้ส่วนตัวให้ตามพื้นฐานชีวิต

๑.๒ การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูที่มีประสิทธิผลและตอบรับกับปัญหาและสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการทำรายงานข้อเท็จจริง การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด การเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามหลังปล่อย

๑.๓ การจัดกระบวนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูให้เด็กและเยาวชน ที่ได้รับการยอมรับและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำกับตรวจสอบมาตรฐาน

๒. ภารกิจด้านการป้องกัน

กรมพินิจฯ ให้ความสำคัญในภารกิจด้านการป้องกันเด็กและเยาวชนในเชิงป้องกันควบคู่ไปกับการกิจหลักในการดูแลเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมฯ เนื่องจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดีผนวกกับการศึกษา และวิจัยอย่างต่อเนื่องทำให้กรมพินิจฯ เห็นว่า ภารกิจเชิงป้องกันด้วยการที่กรมพินิจฯ เข้าไปมีส่วนร่วมกับเครือข่ายชุมชน ครอบครัว และการจัดทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลให้ภาคประชาชนทราบถึงปัญหาเด็กและเยาวชน สามารถก่อให้เกิดแรงสนับสนุนป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้กระทำผิดได้ ทั้งนี้ กรมพินิจฯ ได้พิจารณาถึงเป้าหมายสำหรับการดำเนินการในอนาคตออกเป็น

สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ด้านการดูแลเด็กและเยาวชน เพื่อป้องกันปัญหาและการกระทำผิด

๓. ภารกิจด้านการพิทักษ์คุ้มครอง

กรมพินิจฯ ให้ความสำคัญในการพิทักษ์คุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมพินิจฯ เป็นองค์กรในประเทศเพียงแห่งเดียวที่ดูแลทรัพย์สินของผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ และผู้เสมือนไร้ความสามารถมิให้ถูกฉ้อโกงจากบุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่อทรัพย์สินที่มีใช้ของตน โดยมีความคิดที่จะสร้างกรอบการดูแลสิทธิเด็กและเยาวชนตลอดจนสวัสดิภาพเพื่อเป็นต้นแบบในปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยอื่น ๆ ในอนาคต

๔. ภารกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรมพินิจฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการแก้ไข บำบัด และฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การบูรณาการข้อมูลและการพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนกระบวนการพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ และครบวงจร

ส่วนที่ ๓ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๔ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรและการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการฯ นั้น กรมพินิจฯ ได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” โดยผ่าน “กระบวนการมีส่วนร่วม” จากบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการฯ อย่างเต็มกำลังจนทำให้เกิด “แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” เนื่องด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศใช้แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖)

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศใช้แผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ส่วนราชการจะต้องนำแผนการบริหารแผ่นดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปีของส่วนราชการนั้น ๆ ให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติราชการของแต่ละส่วนราชการเป็นไปเพื่อการบรรลุเป้าหมายเชิงนโยบายของรัฐบาล

กรมพินิจฯ ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่หลักในการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านคดี ทั้งคดีอาญาและคดีครอบครัว การศึกษา การฝึกอาชีพ การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูและการสงเคราะห์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับเข้าสู่ครอบครัว และเป็นที่ยอมรับของสังคม ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ที่มีความสอดคล้องกันระหว่างแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมพินิจฯ โดยที่การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการฯ ดังกล่าว ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วน ทั้งผู้บริหารระดับสูงของกรม ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงาน กรมพินิจฯ จะใช้แผนฉบับนี้เป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติราชการตลอดระยะเวลา ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประชาชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ กรมพินิจฯ ยังได้นำองค์ประกอบปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม การเมือง กฎหมาย นโยบาย หรือสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นผลให้กรมพินิจฯ ต้องปรับปรุง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินงานเพื่อการให้บริการและอำนวยความสะดวกยุติธรรม สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

โดยที่กรมพินิจฯ มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการฯ คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ “พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด”

ปัญหาอาชญากรรมหรือการกระทำผิดเป็นสิ่งที่มีความน่ากลัวในทุกสังคม เมื่อมีการกระทำผิดจึงต้องมีการกำหนดบทลงโทษขึ้นมาเพื่อควบคุมผู้กระทำความผิด แนวคิดการลงโทษตามกฎหมายพัฒนาการไปตามยุคสมัย โดยเปลี่ยนแปลงแนวคิดการลงโทษมาเป็นแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรม โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและเป็นไปตามหลักสากลมากขึ้น การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมที่เกิดขึ้น หลังจากศาลได้ตัดสินว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด จากนั้นผู้กระทำผิดต้องอยู่ในการดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่แก้ไขบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้ผู้กระทำผิดสำนึกผิด ปรับตัว กลับใจเพื่อเป็นพลเมืองดีในสังคม โดยไม่กระทำความผิดซ้ำอีก ภารกิจการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ทั้งในที่ควบคุม (เรือนจำ ทณฑสถาน และสถานพินิจฯ) และในชุมชน จึงเป็นภารกิจสำคัญและจำเป็นในการที่จะให้โอกาสกับผู้กระทำผิดกลับเข้าสู่สังคมและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

สถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชน*

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำผิดซ้ำเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ถูกดำเนินคดี
โดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

หน่วย : คดี

	ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
จำนวนคดีที่จับกุมทั้งสิ้น	๓๕,๐๔๙	๓๔,๒๗๖	๓๖,๗๖๓	๓๖,๕๓๗	๓๓,๑๒๑
จำนวนคดีที่เป็นการกระทำผิดซ้ำ	๕,๕๕๙	๔,๑๒๕	๖,๘๔๙	๗,๔๙๐	๖,๓๐๒
ร้อยละของคดีที่เป็นการกระทำผิดซ้ำ	๑๕.๘๖	๑๒.๐๓	๑๘.๖๓	๒๐.๕๐	๑๙.๐๓

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามอายุ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘

หน่วย : คดี

อายุ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
รวม	๓๕,๐๔๙	๓๔,๒๗๖	๓๖,๗๖๓	๓๖,๕๓๗	๓๓,๑๒๑
เกิน ๑๐ ปี แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี	๕,๐๘๒	๖,๑๐๘	๑๐,๖๗๒	๑๐,๗๗๖	๔,๓๘๓
เกิน ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี	๒๙,๙๖๗	๒๘,๑๖๘	๒๖,๐๙๑	๒๕,๗๖๑	๒๘,๗๓๘

* กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ, "สถิติคดีเด็กและเยาวชนย้อนหลังระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘," กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.djop.go.th/stat/statbetween2008-2011>.

เปรียบเทียบกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในประชาคมอาเซียน*

ประเทศในประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่มีกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของกระบวนการยุติธรรม คือ ประเทศบรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และประเทศไทย โดยประเทศที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะสำหรับปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ได้แก่ ประเทศกัมพูชา และเวียดนาม ซึ่งใช้ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นหลักในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้บางครั้งมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเช่นเดียวกับผู้ที่กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่

ประเทศ	กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
๑. กัมพูชา	ไม่มีกฎหมายเฉพาะ ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่โดยใช้ - ประมวลกฎหมายอาญา - ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๒. บรูไน	มีกฎหมายเฉพาะ : The Children and Young Persons Order (CYPO) ๒๐๐๖
๓. พม่า	มีกฎหมายเฉพาะ : พระราชบัญญัติสำหรับเด็ก (The Children's Act)
๔. ฟิลิปปินส์	มีกฎหมายเฉพาะ : กฎหมายสำหรับกระบวนการยุติธรรมและสวัสดิการเด็กและเยาวชน (The Juvenile Justice and Welfare Act : Republic Act No.๙๓๔๔)
๕. มาเลเซีย	- มีกฎหมายเฉพาะ : Child Act ๒๐๐๑ - กฎหมายอิสลามแห่งศาลซารีฮะ The Criminal Offences [Federal Territories] Act ๑๙๙๗ [Act ๕๕๙] - The Evidence Act ๑๙๕๐
๖. ลาว	มีกฎหมายเฉพาะ : Law On The Protection Of The right And Interests Of Children
๗. เวียดนาม	- ไม่มีกฎหมายเฉพาะ ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่โดยใช้ประมวลกฎหมายอาญา - ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๘. สิงคโปร์	- มีกฎหมายเฉพาะ : พระราชบัญญัติเด็กและเยาวชน ฉบับที่ ๓๘ (The Children and Young Persons Act : (CYPA) Chapter ๓๘) - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : พระราชบัญญัติคุมประพฤติ (Probation of Offenders Act : POA)
๙. อินโดนีเซีย	มีกฎหมายเฉพาะ : - พระราชบัญญัติศาลเยาวชน (The Juvenile Court Act : LAW NO. ๓, ๑๙๙๗) - The Juvenile Court System Act No. ๑๑ of ๒๐๑๒
๑๐. ไทย	มีกฎหมายเฉพาะ : พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

* สุนทวิทย์ จิตสว่าง, "กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน," บทความย่อย, วารสารกระบวนการยุติธรรม, เล่ม ๓, ปีที่ ๗, น. ๔-๕ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๗).

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

หลักการ และเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิเด็กที่พึงได้รับ แบ่งได้เป็น ๖ หลักการด้วยกัน คือ

๑. หลักการทั่วไป เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทั่ว ๆ ไป ในแง่ทั้งส่วนบุคคล การแสดงความคิดเห็น ศาสนา วัฒนธรรม ความเสมอภาค การศึกษา และอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองดูแลเด็กโดยทั่วไป โดยกำหนดไว้ในรูปหลักพึงปฏิบัติของรัฐภาคี อย่างไรก็ตามมีบทบัญญัติที่ตัดปัญหาผลกระทบทางลบในการบังคับใช้อนุสัญญานี้ไว้ว่า อนุสัญญานี้ไม่มีผลทำให้เด็กได้รับความคุ้มครองน้อยไปกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น ๆ

๒. หลักการคุ้มครองร่างกาย ชีวิต เสรีภาพ และสวัสดิภาพของเด็ก มุ่งคุ้มครองมิให้เด็กถูกละเมิดสิทธิเหนือร่างกาย ชีวิต และเสรีภาพ ไม่ว่าจะทำร้าย ฆ่า ล่วงเกินทางเพศ ขูดรีดหากำไรทางเพศ หรือค้ากำไรทางเศรษฐกิจ หรือนำเด็กไปเป็นวัตถุซื้อขาย หรือปฏิบัติต่อเด็กที่ไม่เหมาะสมจนเป็นผลเสียต่อสวัสดิภาพของเด็ก รวมทั้งคุ้มครองให้มีการเยียวยาฟื้นฟูเด็กที่ถูกกระทำละเมิดดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพปกติได้

๓. หลักการให้สวัสดิการสังคมแก่เด็ก มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็ก ให้ได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัย ได้รับการประกันสังคม ได้รับการศึกษา ทั้งในแง่การเล่าเรียน และโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์อันดีมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง สังคม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้รับการพักผ่อนหย่อนใจ และส่งเสริมชีวิตด้านศิลปวัฒนธรรม

๔. หลักการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับสิทธิในฐานะพลเมืองของรัฐที่มีชื่อ มีสัญชาติ สามารถติดต่อกับครอบครัว มีภูมิลำเนา หรืออยู่อาศัยร่วมกับบิดามารดา ได้รับความปลอดภัยจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง โดยมีรัฐช่วยสนับสนุน และให้หลักประกัน

๕. หลักการคุ้มครองเด็กที่มีปัญหาความประพฤติ หรือกระทำความผิดทางอาญา มุ่งคุ้มครองให้เด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่โดยให้ได้รับผลกระทบจากการต้องถูกดำเนินคดี และควบคุมตัวน้อยที่สุดสำหรับเด็กที่มีปัญหาความประพฤติ หรือกระทำความผิดทางอาญา คุ้มครองให้ได้รับโอกาสแก้ไขเยียวยาให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยมีสมมติฐานว่าเด็กกระทำการใด ๆ เพราะขาดวุฒิภาวะ และสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลผลักดันต่อความประพฤติของเด็ก นอกจากนั้นยังมีหลักประกันมิให้เด็กต้องรับโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

๖. หลักการคุ้มครองเด็กผู้ด้อยโอกาส มุ่งคุ้มครองให้เด็กด้อยโอกาส เด็กผู้ขาดผู้อุปการะ เด็กผู้ตกอยู่ในภพภัย เด็กพิการได้รับการดูแล และอุปการะเลี้ยงดูให้เท่าเทียมกับเด็กทั่วไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ, อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ม.ป.ป.), น. ๑๑-๑๓.

**ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติ
ว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
(ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด)**

**UNITED NATIONS GUIDELINES
FOR THE PREVENTION OF JUVENILES DELINQUENCY
(THE RIYADH GUIDELINES)**

ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
(ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด)

สมาชิกใหญ่

คำนี้ถึง ปรักฎญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (๑) กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

(๒) กติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (๒) รวมทั้งตราสารระหว่างประเทศในเรื่องสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของเยาวชน รวมทั้งมาตรฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ร่างขึ้นโดยองค์การแรงงานสากล

คำนี้ถึง ปรักฎญาสากลว่าด้วยสิทธิของเด็ก (๓) กติกาว่าด้วยสิทธิของเด็ก (๔) กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) (๕)

ระลึกถึง มติสมาชิกใหญ่ที่ ๔๐/๓๓ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๑๙๘๕ โดยที่สมาชิกได้รับเป็นกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ไว้ ซึ่งได้รับการรับรองจากที่ประชุมใหญ่สหประชาชาติครั้งที่ ๗ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

ระลึกถึง มติสมาชิกใหญ่ที่ ๔๐/๓๓ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๑๙๘๕ ได้มีการเรียกร้องให้มีการดำเนินการพัฒนาเกี่ยวกับมาตรฐานต่าง ๆ ในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิด ซึ่งจะช่วยประเทศสมาชิกในการกำหนดกฎเกณฑ์รวมทั้งการดำเนินการตามโครงการพิเศษ และนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนยังถึงการให้ความช่วยเหลือ การให้การดูแลรวมทั้งชุมชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ได้มีการเรียกร้องต่อสหประชาชาติและสังคมให้รายงานต่อที่ประชุมใหญ่สหประชาชาติ ครั้งที่ ๘ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการบรรลุถึงความก้าวหน้าในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานต่างๆ เพื่อพิจารณาทบทวนและดำเนินการต่อไป

ระลึกถึง สภาเศรษฐกิจและสังคมในส่วนที่ ๒ ของมติที่ ๑๙๘๖/๑๐ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๑๙๘๖ ด้วยว่า ได้ขอให้ประชุมใหญ่สหประชาชาติ ครั้งที่ ๘ ได้พิจารณาถึงร่างมาตรฐานว่าด้วยการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิดด้วยจุดประสงค์เพื่อนำเอามาตรฐานดังกล่าวนั้นไปใช้

ยอมรับว่า เป็นความจำเป็นที่ประเทศในภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศจะต้องพัฒนาวิธีการและกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

รองรับว่า เด็กทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาที่เป็นการให้เปล่า

เอาใจใส่ ต่อจำนวนเยาวชนที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ซึ่งอาจกระทำหรือไม่ได้กระทำการ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายแต่เป็นผู้ที่ถูกทอดทิ้ง ถูกละเลยจากการดูแลเอาใจใส่ ถูกกระทำทารุณกรรม เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่หมิ่นเหม่ ตลอดจนผู้ที่อยู่ในสภาพสังคมที่มีความเสี่ยงโดยทั่วไป

พิจารณาถึง ผลดีของการดำเนินงานตามนโยบายในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิด เพื่อสวัสดิภาพของชุมชน

(๑) บันทึกที่น่าพอใจ ถึงความสำเร็จในการทำงานที่สำคัญของคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและเลขาธิการสหประชาชาติในการกำหนดเกณฑ์ที่เป็นข้อเสนอแนะในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(๒) แสดงความชื่นชม ถึงความร่วมมือที่มีคุณค่าของศูนย์กลางการศึกษาและฝึกอบรมด้านความมั่นคงของอาหรับ ณ กรุงริยาด ที่ได้เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาร่างข้อแนะนำของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งได้จัดให้มีขึ้น ณ กรุงริยาด ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑ มีนาคม ๑๙๘๘ โดยความร่วมมือของสหประชาชาติ สำนักงานกรุงเวียนนา

(๓) รับเอาไว้ ซึ่งข้อแนะนำของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งได้บรรจุมติไว้ในภาคผนวกโดยได้มีการตั้งชื่อไว้ว่า “ข้อแนะนำแห่งกรุงริยาด”

(๔) ร้องขอ ต่อประเทศสมาชิกสหประชาชาติถึงความเข้าใจเกี่ยวกับแผนในการป้องกันอาชญากรรมที่ได้ประยุกต์ข้อแนะนำแห่งกรุงริยาดเข้าไปในกฎหมายของประเทศในนโยบายและวิธีการปฏิบัติ และให้นำเอาข้อแนะนำแห่งกรุงริยาดนี้เสนอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้ร่างนโยบาย บุคลากรด้านกระบวนการยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน นักการศึกษา สื่อมวลชน ผู้ปฏิบัติ และนักเรียนได้นำไปพิจารณาใช้ต่อไป

(๕) ขอร้อง เลขาธิการสหประชาชาติ และประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่ได้รับเชิญได้ ประกันถึงความเป็นไปได้ในการเผยแพร่ต้นฉบับเกี่ยวกับข้อแนะนำแห่งกรุงริยาด ออกไปให้แพร่หลายในทุก ๆ ภาษาราชการของสหประชาชาติ

(๖) ขอร้อง เลขาธิการสหประชาชาติ และหน่วยงานสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องที่ได้รับเชิญ สถาบันต่าง ๆ ที่มีความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองทุนเด็กสหประชาชาติ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ พยายามให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการนำเอาข้อแนะนำแห่งกรุงริยาด ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๓) ขอร้อง เลขาธิการสหประชาชาติ ให้ทำการวิจัยเพิ่มขึ้นอีก โดยเฉพาะในหัวข้อเรื่อง “สภาพของสังคมที่มีความเสี่ยง และเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็ก รวมทั้งการใช้เด็กและเยาวชน เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชญากรรม” ทั้งนี้ ก็ด้วยจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความเข้าใจถึงมาตรการต่าง ๆ ที่จะใช้ในการตอบโต้ ตลอดจนการรายงานในเรื่องดังกล่าวนี้ต่อที่ประชุมใหญ่สหประชาชาติ ครั้งที่ ๕ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

(๔) ขอร้อง เลขาธิการสหประชาชาติ ให้แจกจ่ายคู่มือประกอบเกี่ยวกับมาตรฐานใน กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ที่ได้บรรจุเอากฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติ ว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด) และกฎของสหประชาชาติ ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ถูกริดรอนเสรีภาพตลอดจนบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งอยู่ทำียบทบัญญัติ ของกฎดังกล่าว

(๕) เร่งเร็ว องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหประชาชาติ โดยร่วมมือกับเลขาธิการ สหประชาชาติในการดำเนินการตามมาตรการที่มีความเหมาะสมเพื่อประกันว่าได้มีการปฏิบัติตามมติ

(๑๐) เชิญ คณะอนุกรรมการว่าด้วยการป้องกันในการเลือกปฏิบัติและการคุ้มครอง ชนกลุ่มน้อยของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เพื่อพิจารณาถึงตราสารระหว่างประเทศที่เป็น ตราสารใหม่ ทั้งนี้ ก็ด้วยจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการนำเอาข้อกำหนดของกฎสหประชาชาติไปใช้ให้เป็น ประโยชน์

(๑๑) เชิญ ประเทศสมาชิกได้ให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็งต่อองค์กรที่ปฏิบัติงานทาง ด้านวิชาการและโครงการนำร่อง โครงการทดลองเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ การนำข้อกำหนดของข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด ไปใช้ให้เป็นประโยชน์และวางมาตรการให้เป็นที่ประจักษ์ ชัดเกี่ยวกับบริการด้านการบำบัดแก้ไข โดยชุมชนด้วยความมุ่งหมายที่จะตอบสนองต่อความต้องการและ ปัญหาพิเศษของเยาวชนและขอให้เลขาธิการสหประชาชาติ ได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในส่วนนี้

(๑๒) เชิญ ประเทศสมาชิกได้แจ้งให้เลขาธิการสหประชาชาติทราบถึงการปฏิบัติตามข้อ เสนอแนะแห่งกรุงริยาด และรายงานให้คณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมได้ทราบ เป็นประจำถึงผลความสำเร็จในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด

(๑๓) รับรองว่า คณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมได้ขอให้ ที่ประชุมใหญ่สหประชาชาติ ครั้งที่ ๕ ได้ทำการทบทวนถึงผลดีในการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำเอา ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งคำรับรองดังกล่าวนี้ได้บรรจุไว้ในมติในวาระการประชุม ที่ได้แยกหัวข้อเรื่องที่ว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชนไว้แล้ว และให้นำเอาเรื่องนี้ มาพิจารณาทบทวนอยู่เสมอ

การประชุมครั้งที่ ๖๘
วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๑๙๕๐

ภาคผนวก

ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด)

(๑) หลักขั้นมูลฐาน

๑. การป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการป้องกันอาชญากรรมในสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมุ่งให้สังคมได้นำความเมตตาการุณาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ไปปรับใช้ และความหวังในภายภาคหน้าที่เยาวชนสามารถพัฒนาทัศนคติที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมได้ในอนาคต

๒. ความสำเร็จของสังคมในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนขึ้นอยู่กับความพยายามที่จะให้หลักประกันในการพัฒนาคนหนุ่มสาวได้อย่างกลมกลืน โดยให้การส่งเสริมบุคลิกภาพของคนหนุ่มสาวตั้งแต่เมื่ออยู่ในวัยเด็ก

๓. เพื่อจุดประสงค์ของการตีความข้อเสนอแนะนี้ ควรตีความให้สอดคล้องกับหลักเบื้องต้นที่มุ่งให้เด็กเป็นจุดศูนย์กลาง เยาวชนควรมีบทบาทอย่างเต็มที่และมีส่วนร่วมในสังคม ทั้งไม่ควรมุ่งแต่เพียงการพิจารณาให้การอบรมขัดเกลาและควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่านั้น

๔. ในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะนี้ให้เป็นไปตามระบบกฎหมายของประเทศ ควรเป็นอยู่ที่ดีของเยาวชน ซึ่งควรเริ่มมีแผนการในการป้องกันต่าง ๆ ตั้งแต่เมื่ออยู่ในวัยเด็ก

๕. ควรรวบรวมความก้าวหน้าของนโยบายในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญ รวมทั้ง การศึกษาระบบและมาตรการต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกัน ควรหลีกเลี่ยงการลงโทษเด็กในความผิดทางคดีอาญา และการลงโทษให้อยู่ในสถานที่ควบคุม สำหรับความประพฤติที่ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อการพัฒนาของเด็กและไม่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. ให้โอกาสในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสทางด้านการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชนที่มีการเปลี่ยนแปลง และเพื่อใช้เป็นกรอบในการส่งเสริมการให้ความคุ้มครอง และพัฒนาเยาวชนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนผู้ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าอยู่ในภาวะอันตรายหรืออยู่ในสภาพสังคมที่เสี่ยงและมีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลและให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ

ข. ปรัชญาต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะและวิธีการเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนบนพื้นฐานของกฎหมาย วิธีการดำเนินงาน สถาบัน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และบริการสื่อสารข้อมูลการทำงานเครือข่าย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะลดแรงจูงใจ ความต้องการและโอกาสต่าง ๆ หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ได้หยิบยกขึ้นมาให้คณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมาย

ค. การแทรกแซงโดยเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการติดตามดูแลเอาใจใส่ในผลประโยชน์เบื้องต้นทั้งหมดของเยาวชน และให้การแนะนำด้วยความยุติธรรม ด้วยความเสมอภาคและด้วยความเป็นธรรม

ง. การให้ความคุ้มครองเยาวชนทุกคนในด้านสิทธิ ผลประโยชน์ การพัฒนา และให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

จ. การพิจารณาว่า พฤติกรรมหรือความประพฤติของคนหนุ่มสาวที่ไม่สามารถประพฤติหรือปฏิบัติตามบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคมได้ทั้งหมด ซึ่งมักจะเป็นส่วนหนึ่งของวุฒิภาวะ และ ขั้นตอนการเจริญเติบโตและส่วนใหญ่ในแต่ละคนมักจะปรากฏให้เห็นในทันทีแต่จะถ่ายทอดให้เห็นเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ฉ. การรับรู้ถึงแนวความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่าเยาวชนซึ่งถูกตราหน้าในฐานะที่เป็น “ผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน” “ผู้มีความประพฤติเหลวไหล” หรือ “เริ่มมีพฤติกรรมที่เหลวไหล” มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เยาวชนได้มีการพัฒนารูปแบบของพฤติกรรมอันไม่เป็นที่พึงปรารถนาไว้อย่างเหนียวแน่น

๖. ควรพัฒนาบริการพื้นฐานต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนแผนการต่าง ๆ เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในที่ที่ยังไม่มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้ถูกจัดตั้งขึ้น หน่วยงานทางราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคมควรเป็นหน่วยงานแหล่งสุดท้าย

(๒) ขอบเขตของข้อเสนอแนะ

๗. ข้อเสนอแนะควรมีการตีความ และนำไปปฏิบัติภายในกรอบกว้าง ๆ ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก รวมทั้งในเนื้อหาของกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) (๕) เช่นเดียวกับตราสารและบรรทัดฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัสิทธิ ผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชนทุกคน

๘. ข้อเสนอแนะในปัจจุบัน ควรสอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขในทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นของแต่ละประเทศ

(๓) การป้องกันโดยทั่วไป

๙. ควรวางแผนการป้องกันไว้อย่างกว้าง ๆ ในหน่วยงานของรัฐบาลทุกระดับที่จัดตั้งขึ้น และรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. วิเคราะห์ในระดับลึกเกี่ยวกับปัญหาและรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแต่ละโครงการ รวมทั้งบริการและทรัพยากรที่มีอยู่

ข. กำหนดให้ชัดเจนถึงขอบเขตความรับผิดชอบสำหรับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสถาบันและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความพยายามในด้านการป้องกัน

ค. จัดให้มีกลไกต่าง ๆ เพื่อจุดประสงค์ในการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลและหน่วยงานเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพยายามในด้านการป้องกัน

ง. นโยบาย โครงการ และกลยุทธ์ต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่ได้มีการคาดการณ์เอาไว้แล้วล่วงหน้า ตลอดจนได้มีการกล่าวถึงและเตือนถึงเรื่องดังกล่าวนี้ รวมทั้งได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานเอาไว้อย่างละเอียดรอบคอบ

จ. วิธีการเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ฉ. การให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานตามโครงการและบริการต่าง ๆ ที่มีขอบเขตกว้าง ๆ

ช. ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างรัฐบาลในระดับชาติ ระดับรัฐ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้แทนซึ่งเป็นผู้รับใช้ประชาชนในชุมชน ผู้ใช้แรงงาน หน่วยงานที่ดูแลเด็ก หน่วยงานที่ให้การศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานด้านตุลาการในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ตลอดจนยูวอาชญากรรม

ซ. การมีส่วนร่วมของคนหนุ่มสาวในนโยบายและการดำเนินงานป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนทั้งหมด การช่วยตนเองของคนหนุ่มสาว โครงการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และการชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ

ฅ. บุคลากรผู้เชี่ยวชาญในทุกระดับชั้น

(๔) กระบวนการซึ่งอาศัยสังคมเป็นหลัก

๑๐. ควรเน้นถึงการวางนโยบายในด้านการป้องกันที่สัมฤทธิ์ผลโดยอาศัยสังคมเป็นหลัก และครอบคลุมถึงเด็กและเยาวชนทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านทางครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อน โรงเรียน การฝึกวิชาชีพการทำงาน ตลอดจนองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ นอกจากนี้ ควรคำนึงถึง การพัฒนาเด็กและเยาวชนแต่ละคนให้เหมาะสมรวมทั้งเด็กและเยาวชนเหล่านี้ ควรจะได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการซึ่งอาศัยสังคมเป็นหลักและครอบคลุมทุกด้าน

ก. ครอบครัว

๑๑. ทุก ๆ สังคมควรกำหนดให้ความต้องการ และความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวและสมาชิกทุกคนในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญขั้นต้น

๑๒. เมื่อครอบครัวเป็นจุดศูนย์กลางที่รับผิดชอบในทางสังคมเบื้องต้นแก่เด็กทั้งหลาย รัฐบาลและสังคมควรพยายามดำเนินการปกป้องรักษาความมั่นคงของครอบครัว รวมทั้งครอบครัวขยายให้ดำเนินการต่อไป สังคมมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวในการดูแลและคุ้มครอง

และประกันถึงความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย และจิตใจของเด็ก รวมทั้งจัดเตรียมเกี่ยวกับการดูแลเด็กในแต่ละวันให้เพียงพอ

๑๓. รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ควรวางนโยบายที่นำมาซึ่งการเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวให้มีสภาพแวดล้อมอันมั่นคงและราบรื่น ส่วนครอบครัวที่ไม่มั่นคง หรือมีความขัดแย้งกันโดยจำเป็นจะต้องได้รับการช่วยเหลือ รัฐบาลควรจัดบริการต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นให้แก่ครอบครัวเหล่านี้

๑๔. เมื่อสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่มั่นคงและราบรื่นได้ขาดหายไป และชุมชนได้พยายามให้ความช่วยเหลือแก่บิดามารดาที่ประสบความล้มเหลว ตลอดจนครอบครัวขยายไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินตามบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ดังนั้น การกำหนดทางเลือกอื่น ๆ เช่น การหาครอบครัวอุปถัมภ์ รวมทั้งการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมควรจะได้นำมาพิจารณาเลือกใช้ การพิจารณาเลือกใช้วิธีการเช่นนี้หากเป็นไปได้ ควรจัดให้มีการทดลอง โดยทดลองให้เด็กไปอยู่ในความอุปการะในครอบครัวที่สภาพแวดล้อมมีความมั่นคงและราบรื่น ในขณะเดียวกันจะเป็นการสร้างความรู้สึกที่มั่นคงให้แก่เด็ก ฉะนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงการอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่เป็นไปอย่างเลื่อนลอยไม่แน่นอน

๑๕. ควรดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษแก่เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจไม่ราบรื่น ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเด็กพื้นเมือง เด็กย้ายถิ่นที่อยู่และครอบครัวเด็กอพยพ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้อาจจะทำลายความสามารถสังคมของครอบครัวทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเลี้ยงดู ตลอดจนการดูแลเด็กด้วยความรักความทะนุถนอม นอกจากนี้ มีอยู่เสมอที่บทบาทและวัฒนธรรมเกิดเปลี่ยนแปลงและขัดแย้งกัน ดังนั้น จึงต้องกำหนดรูปแบบของโครงสร้างที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสังคมเพื่อนำไปสู่กระบวนการสำหรับเด็กที่อาศัยสังคมเป็นหลัก

๑๖. ควรนำมาตรการต่าง ๆ ไปใช้ รวมทั้งโครงการพัฒนาที่จัดให้แก่ครอบครัว ซึ่งเป็นการให้โอกาสครอบครัวได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อพัฒนาการของเด็กและการดูแลเด็ก การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบิดามารดาและเด็ก การสร้างความรู้สึกของบิดามารดาที่มีต่อปัญหาของเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมให้บิดามารดาได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฐานของครอบครัวและชุมชน

๑๗. รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ควรใช้มาตรการในการส่งเสริมความสามารถสามัคคีกลมเกลียวกันอย่างแน่นแฟ้นของครอบครัวและขัดขวางการแยกเด็กออกจากบิดามารดา เว้นเสียแต่ที่ไม่มีทางเลือก เพราะสภาพแวดล้อมของครอบครัวจะมีผลกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็ก

๑๘. มีความจำเป็นที่ต้องเน้นให้เห็นถึงความสำคัญในหน้าที่ของครอบครัวและครอบครัวขยายที่มีต่อการอบรมขัดเกลาเด็กและขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นเท่ากันในการให้เด็กและเยาวชนได้ยอมรับถึงบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ การเข้าไปมีส่วนร่วมและการเป็นสมาชิกคนหนึ่งในสังคม

๑๙. เพื่อเป็นหลักประกันถึงสิทธิของเด็กซึ่งจะเข้าสู่กระบวนการที่เป็นไปในทางสังคมอย่างเหมาะสมรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นต่อสังคมตลอดจน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายทำนองเดียวกันเมื่อใดก็ตามที่สถาบันดั้งเดิมและจารีตประเพณีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพรัฐบาลจึงควรจัดเตรียมและยินยอมให้ใช้มาตรการที่ริเริ่มขึ้นใหม่ด้วย

ข. การศึกษา

๒๐. รัฐบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาให้เข้าถึงเยาวชนทุกคน

๒๑. ระบบการศึกษานอกจากจะให้การศึกษาวิชาสามัญและกิจกรรมทางด้านวิชาชีพแล้ว ควรจะอุทิศในการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษดังต่อไปนี้

(ก) สอนให้เด็กได้เรียนรู้ถึงค่านิยมต่าง ๆ เบื้องต้นและทำการพัฒนาให้เด็กได้ยอมรับและรักในรูปแบบและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในประเทศของตน เพื่อเป็นค่านิยมทางสังคมของประเทศที่เด็กและเยาวชน ได้อาศัยอยู่รวมทั้งเพื่อความเจริญทางด้านอารยธรรมที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน และเพื่อสิทธิมนุษยชนตลอดจนเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

(ข) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษและความสามารถทางด้านสติปัญญาและกายภาพของเยาวชนให้มีขีดความสามารถอย่างเต็มที่

(ค) ให้เยาวชนอยู่ในฐานะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษาอย่างแท้จริงมากกว่าเป็นแค่เพียงผู้ที่มีส่วนร่วมในวัตถุประสงค์ของการดำเนินการศึกษาเท่านั้น

(ง) ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมจิตสำนึกเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของการศึกษาและการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและชุมชน

(จ) ส่งเสริมเยาวชนให้มีความเข้าใจ ยอมรับ และเคารพในแง่คิดและความคิดเห็นที่แตกต่างกันรวมทั้งความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมและความแตกต่างในด้านอื่น

(ฉ) จัดเตรียมข้อมูล และการแนะแนวเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพ โอกาสการจ้างงาน และการพัฒนาอาชีพ

(ช) จัดเตรียมเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เยาวชนมีอารมณ์ปกติ และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ไม่ดี ซึ่งมีผลต่อสุขภาพจิต

(ซ) หลีกเลี่ยงการใช้มาตรการทางวินัยที่โหดร้ายทารุณ โดยเฉพาะการลงโทษทางร่างกายโดยการเมียนตี

๒๒. ระบบการศึกษาคควรเป็นระบบที่มุ่งทำงานร่วมกันกับบิดามารดา องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเยาวชน

๒๓. เยาวชนและครอบครัวของเยาวชนควรได้รับการแจ้งให้ทราบถึงกฎหมาย สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของเยาวชนภายใต้กฎหมาย เช่นเดียวกับระบบค่านิยมสากล รวมทั้งตราสารต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

๒๔. ระบบการศึกษาควรได้รับการขยายให้กว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดูแลและเอาใจใส่ต่อเยาวชนที่อยู่ในสังคมที่มีภาวะของความเสี่ยง โครงการพิเศษเพื่อการป้องกัน และอุปถัมภ์ การศึกษา หลักสูตร เครื่องมือที่มีลักษณะใกล้เคียงควรจะได้รับการพัฒนาและแนะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

๒๕. การดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษต่อการใช้นโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันเยาวชนดื่มเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ใช้นาฬิกาพก และสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้แทนนาฬิกาพก ครูและวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรได้รับการจัดเตรียมและฝึกอบรมเพื่อให้การป้องกัน และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับยาเสพติด การใช้นาฬิกาพก รวมทั้งเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ควรจะจัดเตรียมไว้เพื่อให้องค์กรนักเรียนได้นำเอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์

๒๖. โรงเรียนต่าง ๆ ควรอยู่ในฐานะของหน่วยงานที่เป็นแหล่งทรัพยากร และศูนย์กลาง ในการส่งต่อเพื่อเตรียมการเกี่ยวกับการรักษาทางการแพทย์ การให้คำแนะนำ และให้บริการด้านต่าง ๆ แก่เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่มีความจำเป็นเป็นกรณีพิเศษ และได้รับความทุกข์ทรมานจากการ ใช้นาฬิกาพก การถูกทอดทิ้ง การตกเป็นเหยื่อและถูกนำไปแสวงหาประโยชน์

๒๗. ควรดำเนินการปลูกจิตสำนึกให้รับรู้ถึงปัญหาและความจำเป็นต่าง ๆ ตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องของเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่ได้รับสิทธิน้อยกว่าบุคคลอื่น เยาวชนคือโอกาส เยาวชนต่างชาติหรือชนกลุ่มน้อย และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ โดยผ่านทางโครงการการศึกษา ครูและผู้ใหญ่ ทั้งหลายตลอดจนองค์กรนักเรียน

๒๘. ควรพยายามทำให้ระบบของโรงเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และพยายาม ส่งเสริมมาตรฐานต่าง ๆ ของการศึกษาและการศึกษาสูงสุดทางด้านวิชาชีพ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับหลักสูตร รวมทั้งวิธีการเรียนและการเข้าถึงการสอน ตลอดจน การบรรจุและการฝึกอบรมครูทุกคนให้มีคุณวุฒิ โดย ปกติการนิเทศงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานควรได้รับการประกันว่าจะดำเนินการ โดยองค์กรทางด้าน วิชาชีพต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมและ โดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง

๒๙. ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับระบบของโรงเรียน การพัฒนา และการดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเฉพาะด้าน หลักสูตรต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อเยาวชนโดยความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

๓๐. ควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษแก่เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งพบว่ามีปัญหายุ่งยากในการ ปฏิบัติตามระบบการศึกษา และทำให้ต้องออกจากโรงเรียนไป

๓๑. โรงเรียนต่าง ๆ ควรส่งเสริมนโยบายและกฎระเบียบที่ให้ความยุติธรรมและความเที่ยงธรรม ควรให้มีตัวแทนคณะนักเรียน ทำการกำหนดนโยบายของโรงเรียน รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวกับ ระเบียบวินัยและการตัดสินใจ

ค. ชุมชน

๓๒. ควรพัฒนาและสนับสนุนบริการและโครงการพื้นฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนที่ตอบสนองต่อความจำเป็นเฉพาะด้าน ปัญหาและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ตลอดจนการให้บริการปรึกษาหารือและการแนะแนวที่เหมาะสมแก่เยาวชนและครอบครัวของเยาวชน

๓๓. ชุมชน ควรจัดเตรียมหรือให้การสนับสนุนเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือเยาวชนในชุมชน รวมทั้งศูนย์พัฒนาชุมชนต่าง ๆ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ให้แพร่ขยายออกไปเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะด้านของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในสภาพสังคมเสี่ยง และควรจัดเตรียมมาตรการในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันโดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล

๓๔. ควรจัดตั้งสถานที่อำนวยความสะดวกเฉพาะด้านขึ้น เพื่อจัดหาที่พักอาศัยให้เพียงพอแก่เยาวชนผู้ซึ่งไม่สามารถอาศัยอยู่กับครอบครัวได้ หรือผู้ที่ไม่มีบ้านอาศัย

๓๕. ควรจัดบริการและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือในระดับต่าง ๆ เพื่อใช้กับเยาวชนที่ประสบปัญหาความยุ่งยากในการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ บริการต่าง ๆ เหล่านี้ ควรจะรวมถึงโครงการพิเศษสำหรับเยาวชนผู้ไร้ยาเสพติด ที่เน้นการดูแล การให้คำแนะนำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือและการสอดแทรกการบำบัดช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

๓๖. องค์กรอาสาสมัครที่ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่เยาวชนควรได้รับการสนับสนุนทางการเงินและด้านอื่น ๆ จากรัฐบาลหรือจากสถาบันต่าง ๆ

๓๗. ควรจัดตั้งและสนับสนุนองค์กรที่เกี่ยวกับเยาวชน องค์กรต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่นและควรให้ชุมชนในท้องถิ่นมีสถานภาพเป็นผู้มีส่วนในการดำเนินการจัดการอย่างเต็มที่ ซึ่งองค์กรเหล่านี้จะส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมและอาสาเข้าไปทำงานในโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชนที่มีความจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ

๓๘. หน่วยงานของรัฐบาลควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นการเฉพาะและจัดเตรียมบริการที่จำเป็นสำหรับเด็ก ไร้ที่อยู่หรือเด็กข้างถนน ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชนที่พัก การจ้างงานรูปแบบและแหล่งให้ความช่วยเหลือแหล่งต่าง ๆ ควรจัดเตรียมและพร้อมที่จะให้เยาวชนได้เข้าไปใช้บริการได้

๓๙. ควรจัดตั้งหน่วยงานสันตนาการด้านต่าง ๆ ตลอดจนการจัดบริการเฉพาะด้านต่าง ๆ ให้กระจายออกไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เยาวชน ทั้งนี้ ต้องเป็นหน่วยงานและบริการที่เยาวชนได้เข้าไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่าย

ง. สื่อสารมวลชน

๔๐. สื่อสารมวลชนควรสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเป็นหลักประกันว่าเยาวชนจะสามารถรับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้างต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔๑. สื่อสารมวลชนควรสนับสนุนส่งเสริมการให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้บรรยายถึงภาพจน์ที่ดีของเยาวชนให้แก่สังคม

๔๒. สื่อสารมวลชนควมส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอยู่และให้โอกาสเยาวชนในด้านต่าง ๆ

๔๓. โดยทั่วไป สื่อสารมวลชน เฉพาะอย่างยิ่งสื่อทางด้านโทรทัศน์ และภาพยนตร์ควรสนับสนุนการลดระดับของการเผยแพร่ ภาพลามกอนาจาร ยาเสพติด และความรุนแรง ตลอดจนการบรรยายและแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงและการแสวงหาผลประโยชน์โดยปราศจากความเมตตากรุณา ในขณะที่เดียวกันควรหลีกเลี่ยงการแสดงถึงความประพฤตินทางที่ไม่สมควร รวมทั้งการทำให้เกิดความรู้สึกอับอายขายหน้า โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเด็กและผู้หญิง และสัมพันธ์ภาพส่วนบุคคล เพื่อเป็นการส่งเสริมบทบาทในด้านต่าง ๆ และหลักความเสมอภาค

๔๔. สื่อสารมวลชน ควรตระหนักในการเผยแพร่ข่าวสารให้สังคมได้รับทราบถึงบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบเช่นเดียวกับอิทธิพลของข่าวสารในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดและการบริโภคเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชน ซึ่งควรจะใช้อิทธิพลของข่าวสารดังกล่าวนี้ เพื่อเป็นการป้องกันยาเสพติดโดยการถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ ไปทุก ๆ วิธีอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งควรส่งเสริมการณรงค์ให้รับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในทุก ๆ ระดับ

(๕) นโยบายสังคม

๔๕. หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลควรให้ความสำคัญอย่างสูงในการวางแผน และการจัดทำโครงการสำหรับเยาวชนและควรจัดหาทุนและทรัพยากรอื่นที่เพียงพอเพื่อสามารถให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และจำนวนเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาพยาบาลทางสุขภาพกายและจิต โภชนาการ สถานที่อยู่ หรือบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการป้องกันและบำบัดรักษาการใช้ยาเสพติดและการบริโภคเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ควรมีให้เพียงพอ เพื่อเป็นหลักประกันว่าเยาวชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรดังกล่าวและได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

๔๖. การให้เยาวชนไปอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ ควรใช้เป็นมาตรการสุดท้าย และหากมีความจำเป็นควรใช้ระยะเวลาที่สั้นที่สุดและเป็นผลดีแก่เยาวชนให้มากที่สุด ซึ่งเป็นความสำคัญสูงสุด ควรให้คำจำกัดความหมายและกำหนดขอบเขตอย่างเคร่งครัดถึงลักษณะของการให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการได้เข้าไปแทรกแซงในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อเด็กและเยาวชนได้รับความทรมาณจากภัยอันตรายโดยบิดามารดาและผู้ปกครองเป็นผู้ก่อความทุกข์ให้

(ข) เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกบิดามารดาหรือผู้ปกครองกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา กระทำทารุณกรรมทางด้านร่างกายและจิตใจ

(ค) เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกบิดามารดาหรือผู้ปกครองละเลยไม่เอาใจใส่ ทอดทิ้ง หรือนำไปแสวงหาประโยชน์ในทางที่ผิด

(ง) เมื่อเด็กและเยาวชนถูกบิดามารดาหรือผู้ปกครองกระทำการบังคับขู่เข็ญ ทำให้ได้รับอันตรายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ

(จ) เมื่อเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกายและจิตใจของเด็กหรือเยาวชน โดยมีหลักฐานปรากฏให้เห็นได้อย่างประจักษ์ชัดถึงพฤติกรรมทั้งของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กหรือเยาวชนซึ่งเด็กและเยาวชนไม่ควรอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อีกทั้งไม่มีบริการต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นที่พึ่งพิงสำหรับเด็กและเยาวชนให้พ้นจากภัยอันตรายได้ดีไปกว่าการจัดให้เด็กและเยาวชนได้เข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์

๔๗. หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ควรจัดให้เยาวชนได้มีโอกาสที่จะศึกษาต่อเต็มเวลา โดยใช้ทุนของรัฐ เมื่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถให้การสนับสนุนแก่เยาวชนได้และเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ในการทำงาน

๔๘. ควรวางแผนและพัฒนาโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดบนพื้นฐานของความเชื่อถือได้ จากการศึกษาวิจัยตามหลักการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และการติดตามเป็นระยะ การประเมินผล และการดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๔๙. ควรเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาวิจัยตามหลักวิชาให้แก่ชุมชนทางวิชาชีพและให้แก่สาธารณชนอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่ชี้ให้เห็นหรือก่อให้เกิดผล อันเนื่องมาจากการตกเป็นเหยื่อทางด้านร่างกายและจิตใจภัยอันตราย การทำร้ายและการทารุณกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับการแสวงหาประโยชน์จากเยาวชน

๕๐. โดยปกติ ควรจัดให้มีอาสาสมัครเข้าร่วมในแผนและโครงการต่าง ๆ รวมทั้งตัวเยาวชนเองก็ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ การพัฒนาและการดำเนินการตามแผนและโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

๕๑. รัฐบาลควรริเริ่มหรือดำเนินการเพื่อค้นหา พัฒนาและปฏิบัติตามนโยบายมาตรการต่าง ๆ และกลยุทธ์ทั้งภายในและภายนอกกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวซึ่งจะมีผลกระทบต่อเยาวชนและเพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติต่อผู้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัวด้วยความยุติธรรม

(๖) การออกกฎหมายและการบริหารงานยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน

๕๒. รัฐบาลควรออกและบังคับใช้กฎหมายและวิธีพิจารณาคดีเป็นการเฉพาะเพื่อส่งเสริมและให้ความคุ้มครองสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชนทุกคน

๕๓. ควรบัญญัติกฎหมายเพื่อการป้องกันการตกเป็นเหยื่อ การกระทำทารุณกรรม การแสวงหาประโยชน์อันมิชอบและการใช้เด็กและเยาวชนประกอบอาชญากรรม

๕๔. ไม่ควรให้เด็กหรือเยาวชนตกอยู่ในอันตรายหรือได้รับความอับอายจากมาตรการในการบำบัดแก้ไขหรือการลงโทษทั้งในบ้าน ในโรงเรียน หรือในสถานที่อื่น ๆ

๕๕. การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้มงวดและควบคุมอาวุธทุกชนิดที่จะแพร่ระบาดในหมู่เด็กและเยาวชนควรดำเนินการต่อไป

๕๖. เพื่อป้องกันการถูกประณาม การตกเป็นเหยื่อและขู่อาชญากรรม ควรออกกฎหมายเพื่อเป็นหลักประกันว่าความประพฤติใดซึ่งหากผู้ใหญ่วะทำแล้วไม่มีความผิดหรือถูกลงโทษ ความผิดนั้นหากเยาวชนเป็นผู้กระทำย่อมไม่มีความผิดหรือถูกลงโทษเช่นกัน

๕๗. ควรพิจารณาจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการหรือหน่วยงานอิสระที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าสถานภาพ สิทธิ และผลประโยชน์ของเด็กและเยาวชนจะได้รับสนับสนุนส่งเสริมและจะได้รับการต่างๆอย่างเหมาะสม หน่วยงานดังกล่าวจะทำหน้าที่ให้การดูแลและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแห่งกรุงรียาด กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และกฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ถูกริดรอนเสรีภาพ สำนักงานผู้ตรวจการหรือหน่วยงานอื่นที่คล้ายคลึงกันจะทำหน้าที่พิมพ์เผยแพร่เกี่ยวกับรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ในระหว่างเวลาปกติ และในระหว่างที่มีปัญหาความยุ่งยาก นอกจากนี้ควรจัดตั้งหน่วยงานให้บริการทางด้านกฎหมายแก่เด็กทั้งหลายด้าน

๕๘. ควรฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้กฎหมายและบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งสองเพศ เมื่อตอบสนองต่อความต้องการเป็นพิเศษของเด็กและเยาวชน และควรทำความเข้าใจโครงการให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการส่งต่อเด็กและเยาวชนให้พ้นจากระบบยุติธรรม

๕๙. ควรออกและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดเพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนให้พ้นจากการใช้ยาเสพติดและการค้ายาเสพติด

(๗) การวิจัย , การพัฒนานโยบาย และความร่วมมือระหว่างกัน

๖๐. ควรพยายามดำเนินการและจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน รวมทั้งการให้ความร่วมมือกันในระหว่างหน่วยงานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข ด้านให้บริการหน่วยงานด้านระบบความยุติธรรมสำหรับคดีเยาวชน หน่วยงานพัฒนาชุมชนและสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่หลายหลากและพื้นฐานภายในระเบียบข้อบังคับเหล่านั้น

๖๑. ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์และความชำนาญเฉพาะด้านที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ แผนการปฏิบัติงาน และการริเริ่มงานใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขู่อาชญากรรม การป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และความยุติธรรมสำหรับคดีเด็กและเยาวชนในระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศให้มากขึ้น

๖๒. ควรส่งเสริมการพัฒนาและกระชับความร่วมมือกันในภูมิภาคและระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม การป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ปฏิบัติงานด้านความยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ

๖๓. รัฐบาล , ระบบของสหประชาชาติ และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ควรให้การ สนับสนุนอย่างเต็มที่เกี่ยวกับความร่วมมือกันในปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ และในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ นโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการฝึกอบรม , โครงการนำร่อง , โครงการสาธิตต่าง ๆ และเรื่องที่ได้กำหนด เป็นการเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันขูอาชญากรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

๖๔. ควรส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันในการศึกษาวิจัยตามหลักวิชาการเกี่ยวกับวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปัญหาขูอาชญากรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งสิ่งที่ ค้นพบจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ควรมีการประเมินผลและเผยแพร่ออกไปให้แพร่หลาย

๖๕. องค์กร , สถาบัน หน่วยงานและสำนักงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหประชาชาติ ควร ติดตามและเอาใจใส่ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในปัญหาหลากหลายที่เกี่ยวกับบรรดาเด็กและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

๖๖. ตามข้อเสนอแนะในระดับพื้นฐานนั้น เลขานุการสหประชาชาติโดยความร่วมมือของ สถาบันต่าง ๆ ที่มีความสนใจ ควรเคลื่อนไหวและดำเนินการในการศึกษาวิจัย และร่วมมือกันในการทำงาน ด้านวิชาการ การกำหนดนโยบายอย่างเสรี การทบทวนและกระตุ้นให้ปฏิบัติงานต่อไปรวมทั้งควรจะเป็น แหล่งที่ให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เกี่ยวกับวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำผิดของ เด็กและเยาวชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด พ.ศ. ....*

๑. งานวิจัย เรื่องยุทธศาสตร์พัฒนาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิด ศาลเยาวชนและครอบครัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน^๑

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์พัฒนาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิด ศาลเยาวชนและครอบครัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีผลการวิจัยส่วนหนึ่งที่กล่าวถึง สภาพปัญหาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการติดตามเด็ก และเยาวชนหลังกระบวนการยุติธรรมหรือหลังพ้นผิด ด้านการแก้ไข บำบัด และฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิด และในด้านความรู้ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก และเยาวชน จากข้อสรุปการสัมภาษณ์พหุกรณี ศาล วัต และชุมชนดีเด่น พบว่า ปัญหาสำคัญที่ทำให้เด็ก และเยาวชนกระทำความผิด ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นครอบครัวควรมีการดูแลเอาใจใส่ให้เหมาะสมตามวัย สังคมหรือชุมชนควรช่วยกันดูแลสอดส่อง การป้องกันเด็ก และเยาวชนกระทำความผิดและกระทำความผิดซ้ำ ควรให้เด็ก และเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น การเล่นกีฬา การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ช่วยเหลือครอบครัวในการทำงานบ้าน สนับสนุนการพัฒนาเด็ก และเยาวชนทั้งในด้านการศึกษา และฝึกอาชีพให้เด็ก และเยาวชน มีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนการมีแบบอย่างที่ดี จึงกล่าวได้ว่าการประสานเครือข่ายครอบครัว ชุมชน วัต โรงเรียน เพื่อการร่วมแก้ปัญหาแก่เด็ก และเยาวชน และมีการติดตามประเมินเด็ก และเยาวชนเพื่อให้เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๒. งานวิจัย เรื่องปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการติดตาม ดูแลช่วยเหลือ สงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาบ้า หลังได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน^๒

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการติดตาม ดูแลช่วยเหลือ สงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาบ้า หลังได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน มีผลการวิจัยส่วนหนึ่งที่กล่าวถึง จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ทำความผิดคดียาบ้ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา การถูกดำเนินคดีและถูกกักขังส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและ

* เรียบเรียงโดย จิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒.

^๑ นภกช ด้านวิบูลย์ และคณะ, “ยุทธศาสตร์พัฒนาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิด ศาลเยาวชนและครอบครัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน,” บทความวิจัย, วารสารบัณฑิตศึกษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, เล่ม ๒, ปีที่ ๔, น. ๓๓-๕๔ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘).

^๒ บังอร ศิริโรจน์ และคณะ, “ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการติดตาม ดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาบ้า หลังได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน,” บทความวิจัย, วารสารสังคม, เล่ม ๑, ปีที่ ๓๙, น. ๓๙-๗๒ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๙).

สุขภาพกาย ทำให้มีโอกาสเรียนรู้การกระทำผิดแบบอื่นเพิ่มมากขึ้น และไม่ช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กรมคุมประพฤติได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ติดตามดูแล ช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาบ้าหลังพ้นโทษและฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและไม่ทำผิดซ้ำอีก โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการทำงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการติดตามดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาบ้าหลังพ้นโทษในชุมชน เพื่อนำเสนอข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้การกระทำผิดซ้ำลดลง งานวิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องในตำบลเขื่อนผาก และตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ตำบลป่าซาง และปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน ๕๖ คน ประกอบด้วย เด็กและเยาวชนที่เคยทำผิดคดียาบ้า ๑๘ คน ผู้ปกครอง ๑๘ คน ผู้นำชุมชน ๑๒ คน และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ/อาสาสมัครคุมประพฤติ ๘ คน ผลการศึกษาพบว่า กรมคุมประพฤติไม่สามารถติดตามดูแล ช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาบ้าหลังพ้นโทษในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องกำลังคนที่มีน้อยกว่าภาระงานมาก และงบประมาณไม่เพียงพอที่จะให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ได้อย่างทั่วถึง ความช่วยเหลือสงเคราะห์ที่ให้บางรายการไม่ตรงกับความต้องการของเด็กและเยาวชน และครอบครัว แต่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ได้พัฒนากลไกในการทำงานดังกล่าวร่วมกับผู้นำชุมชน และอาสาสมัครคุมประพฤติในตำบลเขื่อนผาก และป่าซาง ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

๑. เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กรมคุมประพฤติ ควรมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เจ้าหน้าที่คุมประพฤติ/สำนักคุมประพฤติ ในเรื่องการติดตามดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาบ้าหลังได้รับการปล่อยตัว ดังนี้

๑.๑ เจ้าหน้าที่คุมประพฤติควรทำงานร่วมกับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน/ศูนย์ฝึกอบรม ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครคุมประพฤติ เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กและเยาวชน ครอบครัว และชุมชน ก่อนเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชน ครอบครัว และชุมชนปรับตัวอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

๑.๒ เจ้าหน้าที่คุมประพฤติควรปรับบทบาทจากผู้ปฏิบัติไปเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครคุมประพฤติ มีบทบาทหลักในการติดตามดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาบ้า รวมถึงผู้ปกครองด้วย เพราะผู้นำชุมชนเป็นคนในชุมชน รู้ข้อมูล เข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี สามารถติดตามดูแลได้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และต้องมึงบประมาณสนับสนุนด้วย

๑.๓ สำนักงานคุมประพฤติควรมีการจัดโปรแกรมให้ความรู้ ฝึกอบรมทักษะและเทคนิคที่จำเป็นแก่ผู้นำชุมชน อาสาสมัครคุมประพฤติ และผู้ปกครองตามความเหมาะสมของบทบาทหน้าที่

๑.๔ สำนักคุมประพฤติควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนที่มีความพร้อม และสนใจเข้ามารับผิดชอบการติดตามดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ทำผิดคดียาบ้าหลังได้รับการปล่อยตัวในชุมชนของตนเอง

๒. เพื่อให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ตรงกับความต้องการ และเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องควรยึดเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะกรณีกลุ่มที่มีปัญหาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและยังคงยุ่งเกี่ยวกับยาบ้า จำเป็นต้องมีการศึกษาปัญหาเชิงลึกเป็นกรณีไปเพื่อหาสาเหตุและปัจจัยเอื้อด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและดำเนินงานร่วมกับผู้นำชุมชนและเครือข่ายชุมชน

๓. อาสาสมัครคุมประพฤติสามารถช่วยงานของสำนักคุมประพฤติได้อย่างดีหลายเรื่อง การสรรหาอาสาสมัครคุมประพฤติเข้ามาช่วยงานติดตามดูแล ช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ทำผิดคดียาบ้าในชุมชนจึงมีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ แต่ควรมีการปรับวิธีการสรรหาอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อให้ได้คนมีคุณภาพและมีจิตอาสา และปรับบทบาทหน้าที่ให้กว้างขึ้น และเน้นการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างใกล้ชิด

๔. ควรมีการสนับสนุนค่าเดินทางและค่าอาหารแก่อาสาสมัครคุมประพฤติเวลาออกปฏิบัติงานตามความเหมาะสม เพื่อให้ไม่เป็นการรบกวนผู้ที่เป็นอาสาสมัครคุมประพฤติจนเกินไป

๕. สำนักงานคุมประพฤติควรส่งเสริมให้ญาติและชุมชนมีบทบาทในการให้แรงสนับสนุนทางสังคมแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในการปรับตัว และช่วยผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ในการทำหน้าที่ดูแลลูก/หลาน ทั้งด้านตัวบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือ การให้ความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม และการดูแลด้านจิตใจ ทั้งนี้เพราะแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการปรับตัวอยู่ร่วมกับชุมชนของผู้พ้นโทษ

๖. ควรนำแนวคิดดูแลแบบไร้รอยต่อ (Through care) มาปรับใช้ในการติดตามดูแลผู้กระทำผิดก่อนและหลังได้รับการปล่อยตัวอย่างเป็นระบบ

การศึกษานี้พบว่า สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดลำพูนได้นำแนวคิดมาปรับใช้ในการทำงานร่วมกับอาสาสมัครคุมประพฤติตำบลป่าซาง โดยการเข้าไปเตรียมความพร้อมให้ผู้กระทำผิดและจะได้รับการปล่อยตัวในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน/ศูนย์ฝึกอบรมและเรือนจำ และติดตามดูแลช่วยเหลือ สงเคราะห์หลังได้รับการปล่อยตัวในชุมชน ซึ่งถือเป็นการดูแลอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การดำเนินงานตามแนวคิดนี้มีประสิทธิภาพควรต้องนำหลักการของแนวคิดนี้มาปรับใช้ด้วย คือ การดูแลต้องยึดตัวผู้กระทำผิดเป็นศูนย์กลาง และวางระบบให้เข้ากับบริการที่มีอยู่ให้ตอบสนองต่อแต่ละบุคคล และความต้องการของผู้กระทำผิด โดยการประสานให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗. เนื่องจากภาระงานนี้ มีความเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน/หน่วยงาน เช่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานจัดหางาน หน่วยงานด้านการศึกษา หน่วยงานด้านสาธารณสุข หน่วยงานด้านการปกครองและตำรวจ เป็นต้น เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรมีการเชื่อมประสานการทำงานระหว่างกันอย่างเป็นระบบ มิใช่แค่

การประสานส่งต่ออย่างที่เป็นอยู่ แต่เป็นการประสานการทำงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีการประชุมปรึกษาหารือ ติดตามผลการทำงาน แก้ไขปัญหาาร่วมกัน และมีการสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สำนักงานคุมประพฤติน่าจะเป็นหน่วยงานที่ริเริ่มในการแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

๓. งานวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของเด็กและเยาวชน กระทำผิดในการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณี สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา)^๓

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของเด็กและเยาวชน กระทำผิดในการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณี สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา) มีผลการวิจัยส่วนหนึ่งที่กล่าวถึงความรู้สึกของเยาวชนต่อสภาพแวดล้อมภายในสถานฝึกและอบรมนั้น เยาวชนส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรปรับปรุงมากที่สุดคือ คุณภาพของอาหารที่บริโภค รองลงมาสภาพภายในห้องพักที่อยู่ ความเอาใจใส่ของผู้คุม การแต่งกายในชีวิตประจำวัน ประเภทกิจกรรม ที่ได้รับการอนุญาตให้ทำการปล่อยให้มีความว่างทำกิจกรรม การทำความสะอาดห้องพัก การจัดให้เรียนหรือฝึกวิชาชีพ การแบ่งกันเป็นเวรในการทำงาน การตื่นนอนเป็นเวลา ตามลำดับ

การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสถานฝึกและอบรมส่วนใหญ่ คือ การเอาอาหารขึ้นไปรับประทานบนห้องพัก รองลงมาคือ การสูบบุหรี่ การชกต่อย หรือการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่ม การลักตามร่างกาย การเล่นการพนัน การลักลอบนำของต้องห้ามเข้าไปในสถานฝึกและอบรม การร่วมเพศกับเพศเดียวกัน การขโมยของเพื่อน การดมทินเนอร์หรือกาว การร่วมข่มขู่ประทุ้วง เรียกร้อง การพยายามหลบหนี หรือวางแผนหลบหนี การเข้าออกนอนในช่วงที่ห้าม การลักลอบเสพยาบ้าหรือยาเสพติดอื่น ๆ และสุดท้ายคือ การหลบหนี

๔. โครงการศึกษาวิจัย เรื่องการจำแนก แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม^๔

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง การจำแนก แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม มีผลการวิจัยส่วนหนึ่งที่กล่าวถึงการศึกษาดูงานกระบวนการยุติธรรมด้านเด็กและเยาวชนของเมือง Miami Dade มลรัฐ Florida

^๓ ปริญญา เหลืองอุทัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของเด็กและเยาวชน กระทำผิดในการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณี สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา),” (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔), น. ๘๐-๑๐๐.

^๔ สำนักงานศาลยุติธรรม, สถาบันวิจัยและพัฒนาสังคม, โครงการศึกษาวิจัย เรื่องการจำแนก แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และติดตามเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม งานระยะที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานศาลยุติธรรม, ม.ป.ป.), น. ๑๓๖-๑๔๔.

ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง “การพัฒนากระบวนการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม” โดย คณะผู้ทำวิจัยทุกฝ่ายได้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาโครงการของประเทศไทย โดยได้ไปศึกษาดูงานในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมด้านเด็กและเยาวชน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หลายแห่ง ดังต่อไปนี้

Juvenile Service Department : JSD

เป็นสำนักงานการบริการเด็กและเยาวชน ที่พัฒนามาจากศูนย์การประเมินเด็กและเยาวชนแห่งเมือง Miami-Dade (The Miami-Dade Juvenile Assessment Center : JAC) มีหน้าที่หลักดังนี้

๑. เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่แรกรับโดยจัดทำทะเบียนประวัติเยาวชนที่ถูกจับกุม, จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าออกศูนย์ได้ภายใน ๑๕ นาที, จัดให้มีสำนักงานอัยการของรัฐภายในศูนย์ เพื่อทำการปรึกษาก่อนตั้งแฟ้มคดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ, จัดให้มีขั้นตอนการระบุตัวบุคคลที่แน่ชัด, จัดทำแฟ้มคดีของเยาวชนให้แก่ Clerk’s Office, จัดทำแฟ้มประวัติของเยาวชนให้ศาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ดำเนินการติดต่อบิดามารดา หรือผู้ดูแลของเยาวชน, ติดต่อประสานงานกับสำนักงานอัยการ (Public Defenders Office) และศาล

๒. เป็นหน่วยงานที่กำหนดแนวทางสำหรับเยาวชนที่ถูกจับกุมตัว โดยทำการรับตัว และคัดกรองให้กระทรวงยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนแห่งรัฐฟลอริดา (Department of Juvenile Justice : DJJ), พิจารณาตัดสินการส่งเยาวชนเพื่อควบคุมตัวใน Secure Detention หรือ Home Detention, พิจารณาตัดสินการส่งเยาวชนเพื่อเข้าโครงการวิวัฒน์เยาวชน (Civil Citation) และการกักออกจากระบบดั้งเดิม, พิจารณาตัดสินการส่งเยาวชนเพื่อเข้าร่วมโครงการหันเหคดี (Diversion Program), จัดกำหนดการให้เยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล, บริหารจัดการเครื่องมือประเมินความเสี่ยงในการคุมขังและเครื่องชี้วัดว่าผู้ที่ถูกจับกุมนั้น เหมาะแก่การคุมขัง, บริหารจัดการเครื่องมือในการชี้วัดทางจิตวิทยาสังคมและการประเมินระดับความเสี่ยง

๓. ดูแลเยาวชนเป็นรายบุคคล โดยกำหนดกิจกรรมการบริการชุมชนเพื่อเป็นมาตรการลงโทษสำหรับเยาวชน โดยใช้ผลที่ได้จากการประเมินเยาวชน, ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง, ติดต่อประสานงานกับบิดามารดา หรือผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเยาวชนอย่างต่อเนื่อง, ควบคุมดูแล และบริหารจัดการ โครงการวิวัฒน์เยาวชนและโครงการการป้องกันและการหันเหคดีอื่น ๆ รวมถึงการช่วยเหลือส่งตัวและงานด้านสังคมอันเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัว

๔. เก็บรวบรวมข้อมูลของเยาวชนทั้งหมด ตลอดจนพัฒนาระบบการเก็บรักษาข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการจับกุม และเผยแพร่รายงานแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแหล่งของโครงการ

Institute for Child and Family Health Sunset Unit (ICFH)

เป็นหน่วยงานเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไร (non-profit organization) ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานตามความจำเป็นและความต้องการของคนในชุมชน ซึ่งดำเนินงานโดยทีมสหวิชาชีพ และอาสาสมัครที่ต้องการเห็นชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ภารกิจหลักขององค์กร คือ สร้างความเข้มแข็งทางด้านอารมณ์ ด้านสุขภาพร่างกาย และทางด้านการศึกษาให้แก่เด็ก

เยาวชน และครอบครัวภายในชุมชนของตนเอง โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก Juvenile Justice Department และจากแหล่งอื่น ๆ นอกจากนี้ยังให้บริการการให้คำปรึกษาด้านพฤติกรรม และโปรแกรมการป้องกันให้แก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยเปิดคลินิกบริการด้านการให้คำปรึกษาแบบผู้ป่วยนอก และมีการจัดสถานที่สำหรับพักพิง บริการที่จัดให้มีทั้งบริการที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย และบริการที่คิดค่าใช้จ่ายน้อย ปัจจุบันมีหน่วยบริการย่อย ๓๐๐,๐๐๐ แห่ง จากที่มีหน่วยบริการอื่น ๆ ๗๕,๐๐๐ แห่ง ให้บริการทั้งหมด ๔๔ โปรแกรม โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภทดังนี้

๑. Health & Wellness Program เป็นโปรแกรมที่จัดบริการด้านสุขภาพให้แก่เด็กวัยรุ่น และมารดาที่มีความเสี่ยงซึ่งไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพเนื่องจากความยากจน และไม่สามารถเข้าถึงระบบการประกันสุขภาพ บริการที่จัดให้ ได้แก่ คลินิกด้านกุมารแพทย์ (Paediatrics Clinics), โปรแกรมสำหรับพ่อแม่วัยรุ่น (Teen-Age Parenting Program / TAPP) และโปรแกรมสุขภาพอื่น ๆ เช่น Healthy Start, School Health Connect, Health Connect Early Years

๒. Child & Family Counseling เป็นการให้บริการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เด็กวัยรุ่น และครอบครัวที่ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ การปรับตัวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ความซึมเศร้า ความวิตกกังวล เด็กถูกทารุณกรรม และบาดแผลทางด้านจิตใจที่เกิดขึ้น ฯลฯ บริการที่จัดให้รวมทั้งการไปพบที่บ้าน การไปที่โรงเรียน หรือการจัดให้ที่หน่วยบริการ จากผลทางด้านภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ICFH เป็นหน่วยงานที่ยังคงให้บริการที่มีความจำเป็นแก่ครอบครัวที่มีรายได้น้อย การให้บริการภายใต้โปรแกรมนี้นี้เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยลดภาวะความเสี่ยงของปัญหาด้านสุขภาพจิต ปัญหาด้านความสัมพันธ์ ด้านการกระทำผิด และการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชน

๓. Literacy & Educational Development เป็นโปรแกรมที่จัดตั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจน เพื่อให้โอกาสแก่เด็กในการปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น โดยมีการจัดกิจกรรมทบทวนความรู้ เพื่อช่วยให้เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงในช่วงก่อนเข้าเรียนอนุบาล และก่อนเข้าสู่ระดับประถมได้ฝึกทักษะด้านการอ่านเขียน และช่วยให้สามารถสอบผ่านชั้นเรียนในชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการฝึกให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รู้ถึงความท้าทายที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ หรือความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวตนเองทางการแพทย์ การศึกษา หรือบริการด้านสุขภาพจิต โดยพยายามทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองที่ประสบปัญหา หรือความเสี่ยงได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในการที่จะให้การดูแลเด็ก ๆ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำทารุณกรรม หรือการทอดทิ้ง และสนับสนุนให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก

๔. Violence Prevention เป็นโปรแกรมสำหรับลดความรุนแรงและการกระทำผิดในชุมชนโดยทำงานร่วมกับเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม โดยมีการทำงานเชิงป้องกันในระยะเริ่มแรกด้วยการสนับสนุนด้านการศึกษาและการให้ความช่วยเหลือครอบครัว ทั้งนี้มีการประสานข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลการรวมกลุ่มของ (Youth Gang Resource Centre) นอกจากนี้ยังมีการทำงานเพื่อลดพฤติกรรมกระทำผิดในกลุ่มเยาวชนที่เคยถูกจับ และมีแนวโน้มกระทำผิดซ้ำ ด้วยกระบวนการการสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง ลดปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความรุนแรงและการกระทำผิด รวมทั้งเสริมปัจจัยด้านการป้องกัน (Family-Based Intervention)

๕. Substance Abuse Prevention Programs เป็นโปรแกรมที่มีเป้าหมายเพื่อลดพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงสูงของเด็กและเยาวชนในการใช้สารเสพติด ด้วยการให้ความสำคัญกับการให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว ถึงอันตรายจากการใช้ยา และวิธีการลด ละ เลิก การใช้สารเสพติด

Regis House

เป็นหน่วยงานที่ทำงานในชุมชนโดยไม่แสวงหาผลกำไร (non-profit community based organization) มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเยาวชน และครอบครัวที่ประสบปัญหาสุขภาพจิต และการเข้าถึงระบบสุขภาพ ตลอดจนเป็นแหล่งในการให้ข้อมูลข่าวสาร และการส่งต่อในการดำเนินงาน ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลบางส่วน และหาทุนดำเนินการเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน และอาสาสมัครในการทำงานร่วมกันการให้บริการครอบคลุมงาน ๒ ด้าน คือ บริการด้านคลินิกสำหรับผู้ป่วยนอก และบริการด้านป้องกันปัญหา

๑. บริการด้านคลินิกสำหรับผู้ป่วยนอก ได้แก่ ครอบครัวบำบัด การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิตรายบุคคล และการใช้สารเสพติด โดยใช้ Brief Strategic Family Therapy (BSFT) เพื่อจัดการปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และสร้างทักษะให้แก่เยาวชน และครอบครัว

Moral Recognition Therapy (MRT) เพื่อลดกระบวนการคิด และการแสดงออกที่ต่อต้านสังคม และการกระทำผิดซ้ำในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๗ ปี ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม Family Empowerment Program สำหรับเยาวชนที่มีอายุ ๑๔-๑๗ ปี ที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด ด้านพฤติกรรมและเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมาย และต้องได้รับการส่งต่อมาจาก Juvenile Service Department (JSD) , Delinquency Prevention Services (DPS) , Post-Arrest Diversion Program (PAD) โดยจัดกิจกรรมกลุ่มและมีผู้ปกครองเข้าร่วม

๒. บริการด้านการป้องกันปัญหา มีด้วยกัน ๓ โปรแกรมหลัก คือ

Positive Options Programs (POP) เป็นโปรแกรมที่สร้างให้ชุมชนตระหนักถึงผลกระทบจากยาเสพติดและแอลกอฮอล์ โดยจัดโปรแกรมย่อยสำหรับเด็กในช่วงประถมวัยเข้าร่วมกิจกรรมหลังโรงเรียนเล็ก เสริมความรู้ด้านการศึกษาทั้งด้านการอ่านเขียน และพัฒนาทักษะทางสังคม

Life Skill Training Program (LST) โดยจัดให้แก่เด็กนักเรียนอายุ ๑๑ - ๑๕ ปี ที่มีภาวะเสี่ยงและครอบครัวมีรายได้ต่ำ หลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด ทักษะการต่อต้านการใช้ยาเสพติด ทักษะทางสังคมในการจัดการกับปัญหา

Health Outreach Program (HOP) เป็นโปรแกรมที่ประสานงานกับ Department of Children and Families ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ในการดูแลด้านสุขภาพตามโปรแกรม ๕๐๐ คนต่อปี

ข่าวที่เกี่ยวข้องกับ

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....*

๑. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกับการแก้ปัญหาของผ้าสี (ขาว) หลากมิติว่าด้วยการดูแล ป้องกันการกระทำผิดของเยาวชน*

วงเสวนาพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน ด้วยการป้องกันการกระทำผิด ซึ่งจะแก้ปัญหา เด็กและเยาวชนกระทำผิด ต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่าย ความผิดของเด็กและเยาวชนเป็น ภาพสะท้อนสภาพสังคม โครงสร้างอำนาจแนวดิ่งในโรงเรียน การบังคับให้เรียนรู้ความจริง อาจเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา

เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา ที่โรงแรมเซ็นทรา แจ้งวัฒนะ นายวีระยุทธ สุขเจริญ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กล่าวเปิดงาน เวทีความร่วมมือ เครือข่ายในการขับเคลื่อนงานการพิทักษ์สิทธิเด็กด้วยการป้องกันการกระทำผิด จากนั้นเป็นการฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการของกรมพินิจ ฯ ในประเด็นของการป้องกันไม่ให้เด็ก และเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือมีปัญหา ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมผ่านกิจกรรมค่ายเยาวชน

เด็กและเยาวชนเหมือนผ้าขาว หนูรัฐ, ชุมชน แก้ปัญหาวัยรุ่น

นายวีระยุทธ สุขเจริญ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้กล่าว ในการเสวนาประเด็นบทบาท และหน้าที่ของกรมพินิจ ฯ โดยกล่าวเปิดประเด็นว่าเด็กและเยาวชน เป็นเสมือนผ้าขาว ที่ถูกแต่งแต้มด้วยสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ผนวกกับในสภาวะปัจจุบันมีปัจจัย เสี่ยงมากขึ้น หากไร้ภูมิคุ้มกัน เด็กและเยาวชนอาจจะพลาดพลั้งหลงผิด และเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนร่วมที่จะต้องมึมมองต่อปัญหาในทิศทางเดียวกัน จึงจะนำไปสู่การค้นหาแนวทางแก้ไข ปัญหาาร่วมกันได้

ในประเด็นของหน้าที่ของกรมพินิจฯ ได้กำหนดหน้าที่ของกรมพินิจฯ ในเชิงป้องกัน มิให้เด็กและเยาวชนภายใต้การดูแลสร้างปัญหาให้แก่สังคม ดังนั้นกระทรวง และสถานพินิจฯ จึงมีความมุ่งหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการดูแลอย่างดีภายใต้กระบวนการที่รับผิดชอบ โดยแนวทาง ในการปฏิบัติของกรมพินิจฯ และสถานพินิจฯ ได้แก่ การคัดแยกเยาวชนที่ศาลส่งมาเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ เยาวชนที่ติดยาเสพติด, เยาวชนที่เกเร, เด็กแว่นกวนเมือง และเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน แต่ไม่เรียน และก่อปัญหาสังคม เพื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการในศูนย์ฝึกอบรม ที่จะจัดให้เป็นค่ายฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา โดยแต่ละพื้นที่มีวิธีการที่ต่างกันไป เป้าประสงค์ของ กิจกรรมนี้ คือ การสร้างผลผลิตที่เรียกว่า “เยาวชนต้นแบบ (Idol)” ผ่านค่ายฝึกอบรมและประสานกับ ภาคส่วนอื่น ๆ ในการสร้างพื้นที่แสดงศักยภาพของเยาวชน ซึ่งจะกลายเป็นเยาวชนที่มีคุณค่า และ ประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งมีหน้าที่ไปช่วยเหลือและพัฒนาเยาวชนที่มีปัญหาโดยอาศัยช่องว่าง

* เรียบเรียงโดย จิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒.

๑ “กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกับการแก้ปัญหาของผ้าสี (ขาว) หลากมิติว่าด้วยการดูแล ป้องกัน การกระทำผิดของเยาวชน,” *ประชาไท*, ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘, ภายใต้ “คุณภาพชีวิต,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <https://prachatai.org/journal/2015/06/59665>.

ระหว่างวัยที่ใกล้เคียงกันที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย และยังมีการผลักดันให้มีคลินิกปรึกษาแก่เยาวชนที่มีปัญหา, โครงการหนึ่งสถานพินิจ หนึ่งสถานศึกษา และเครือข่ายชุมชนที่ร่วมมือกับกลุ่มเยาวชนต้นแบบเพื่อที่จะทำการช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการดูแลและสอดส่องปัญหาเยาวชน และผลักดันให้มีโครงการบำบัดฟื้นฟูแบบไร้รอยต่อ อันมีหน้าที่ในการดูแลเยาวชนที่ออกจากกระบวนการไปแล้ว ให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ไม่ถูกทอดทิ้งจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม

นายวีระยุทธ สุขเจริญ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กล่าวเพิ่มเติมว่า แนวทางพัฒนาที่กำลังพัฒนานั้นมุ่งกระจายกระบวนการฟื้นฟูและบำบัดเยาวชนที่มีคุณภาพในทุกจังหวัด โดยมีกระบวนการแบ่งโซนแก่เยาวชนชัดเจนตามประเภทต่าง ๆ และให้การดูแลที่เหมาะสมในแต่ละประเภท และควรมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในหน้าที่ของการป้องกันเยาวชนไม่ให้ถูกทอดทิ้งจากสังคม

สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสะท้อนสภาพสังคม ควรแก้ปัญหาจากต้นทาง

นายสทการณ เพ็ชรนรินทร์ รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กล่าวว่า กรมพินิจฯ เปรียบเสมือนดังกระจกสะท้อนสังคมไทย สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงเห็นภาพลักษณะ และปัญหาต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคม จำนวนตัวเลขของเด็กและเยาวชนที่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมนั้น สะท้อนให้เห็นถึงสภาพครอบครัว และสภาพสังคมว่าเป็นอย่างไร แม้ตัวเลขในเชิงสถิติในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา จะมีความคงที่ แต่ก็มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงขึ้น

ฉะนั้นทางแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด คือ การแก้ปัญหาจากต้นทาง การสร้างความร่วมมือที่ดีของหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องเกิดขึ้น การที่จะดูแลเด็กและเยาวชนจะเป็นเพียงเรื่องของกรมพินิจฯ อย่างเดียวไม่ได้ ไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหา เพราะการที่เด็กและเยาวชนก้าวเข้าสู่การดูแลของกรมพินิจฯ นั้น เท่ากับว่า ปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว หน้าที่ของกรมพินิจฯ คือ การทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นปรับตัว และกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง การจะยุติปัญหาได้อย่างแท้จริงต้องมีการประสานความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะเป็นพื้นที่เป็นบ้านหลังที่สองของเด็กและเยาวชน ครูไม่ควรมีหน้าที่เพียงทำการสอนในเชิงเนื้อหาวิชาการเท่านั้น แต่ควรจะมีการสอนแล้วพัฒนาความคิด ทักษะ และจิตใจของเด็กและเยาวชนด้วย ขณะเดียวกันการทำหน้าที่ของฝ่ายปกครองก็ไม่ควรเป็นเพียงผู้มีหน้าที่ตัดสินถูกผิด ทำโทษ และเรียกพบผู้ปกครองเพียงเท่านั้น แต่ควรจะคิดหาวิธีป้องกันที่จะไม่ให้เด็กและเยาวชนทำผิดอีก โดยอาศัยกระบวนการทางจิตวิทยา ไม่ใช่การทำโทษแต่เพียงอย่างเดียว

การปรับโครงสร้างสังคมและการศึกษา หวังแก้ปัญหาวัยรุ่นรุนแรง

นายชัชวาล ทองดีเลิศ ประธานมูลนิธิสืบสานล้านนา กล่าวในประเด็นปัญหาเด็กและเยาวชนว่ามีสาเหตุจากความผิดพลาดของโครงสร้างการศึกษาในปัจจุบันที่ไม่สอดคล้องกับฐานคิดของกลุ่มเป้าหมาย เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกเบื่อหน่ายที่ถูกบังคับให้เรียนและให้มีระเบียบวินัย ไม่ว่าจะในโรงเรียน หรือในครอบครัว วิธีการสอน และการสอบเข้าศึกษาต่อในปัจจุบันไม่ได้สอนแนวทางในการใช้ชีวิต อีกทั้งยังกล่าวถึงปัญหาของความไม่สอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีรูปแบบตายตัว ตลอดจนโรงเรียนทั่วประเทศที่มีลักษณะแตกต่างกัน อีกทั้งปัจจัยภายนอกที่มี

ความน่าสนใจกว่าสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และพฤติกรรมถูกรบกวนจากสังคมเมื่อทำผิดพลาดหรือล้มเหลว ทำให้เด็กและเยาวชนเบื่อหน่ายและมีแนวโน้มออกนอกกลุ่มออกไปจากกรอบที่ตนถูกบังคับ โดยนำเสนอแนวทางแก้ไขว่าทุกภาคส่วนที่มีเด็กและเยาวชนอยู่ในความรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา, ศาสนา, ภาครัฐ และภาคประชาสังคม ควรมีแนวทางแก้ไขร่วมกัน โครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการศึกษาจะต้องถูกปรับปรุงในการสร้างตลาดให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับแนวทางที่เด็กและเยาวชนมีศักยภาพที่จะทำ เพื่อลดปัญหาการว่างงานและแนวโน้มที่กลุ่มคนว่างงานจะกลายมาเป็นปัญหาสังคม การจัดการกระบวนการศึกษาให้เด็กและเยาวชนได้ค้นพบตนเองและศึกษาในสิ่งที่เด็กและเยาวชนสนใจ ให้เรียนรู้จากความผิดพลาด ถือว่าเป็นความสำคัญ ทั้งยังได้กล่าวถึงการปรับโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเด็กและเยาวชนกับสมาชิกในสังคมเป็นลักษณะความสัมพันธ์แบบแนวตั้ง ให้กลายเป็นความสัมพันธ์แบบแนวราบ เช่น ผู้ปกครอง, ครู, พระสงฆ์ สามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จะนำไปสู่การยอมรับ เคารพความแตกต่างในตัวตนแต่ละบุคคล เสริมสร้างความสัมพันธ์ในสถาบันสังคม และท้ายที่สุดเมื่อเด็กและเยาวชนเปิดใจรับฟัง และค้นพบตนเอง จะมีเส้นทางดำเนินชีวิตและความมุ่งมั่นที่จะบรรลุตามความฝัน และเมื่อสภาพสังคมเปลี่ยน ปัญหาที่มีบ่อเกิดจากสภาพสังคมในปัจจุบันก็จะได้รับการแก้ไข

ทั้งนี้ ประารณาให้ประเด็นปัญหาที่กล่าวไปนั้น กลายเป็นประเด็นสาธารณะเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความกังวล และมีส่วนร่วม จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งยังขอให้ระบบสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ออกแบบหน้าที่และการทำงานร่วมกัน

การพัฒนาคุณภาพระบบฟื้นฟูและดูแลวัยรุ่น รองรับสังคมสูงวัยของไทย

นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ให้ความเห็นในการเสวนาว่า มาตรการในระบบฟื้นฟูนั้นควรมีประสิทธิภาพที่สุด ใช้เวลาน้อยที่สุด เน้นให้เด็กและเยาวชนออกมาดำเนินชีวิตต่อตามปกติ การดูแลเด็กและเยาวชนนั้นเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่สำหรับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบยุติธรรม ดังนั้น ภาคส่วนต่าง ๆ ควรมีเครื่องมือที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหา ทั้งนี้ บุคลากรเองก็ต้องมีศักยภาพที่จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีประเด็นที่เป็นห่วงในการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหา ในเรื่องของหลักสูตรเนื้อหา ระยะเวลาของกระบวนการ และประสิทธิภาพของการวัดและประเมินผล และบทบาทขององค์กรภายนอกในระบบราชการที่ในสังคมไทยมีบทบาทน้อย ดังนั้นการแก้ไขปัญหาลูกเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในฐานะที่ประเทศไทยกำลังจะเป็นสังคมผู้สูงวัย เพื่อให้ประเทศชาติมีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอในอนาคต

๒. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจับมือ ๓ หน่วยงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน ในกระบวนการยุติธรรม^๒

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกับผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิสักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง นายประเสริฐ หอมดี ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และนายมนูญ ชื่นชม ผู้รับใบอนุญาตสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชมไทย-เยอรมัน สระบุรี เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ห้องรับรองกระทรวงยุติธรรม ชั้น ๒ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ บันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ระหว่างกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชม ไทย - เยอรมัน สระบุรี

อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กล่าวว่า กรมพินิจฯ ต้องการที่จะเปลี่ยนศูนย์ฝึกและอบรมสำหรับเด็กและเยาวชน และสถานพินิจฯ โดยเชื่อว่าเด็กและเยาวชนจะมีโอกาสมากขึ้น ถ้ามีการสนับสนุนเด็กและเยาวชนเข้าสู่ระบบการศึกษา ทางรอดของกรมพินิจฯ และทางรอดของเด็กและเยาวชนอยู่ที่จุดเดียวกัน โดยอธิบดีกรมพินิจฯ ได้เสนอไปยังผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ประเด็นการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการ โดยมีท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัย มาร่วมกันดำเนินงานถือเป็นโอกาสที่ดีของกรมพินิจฯ เนื่องจากเป้าหมาย คือ การทำให้เด็กและเยาวชนที่ออกไปสู่สังคมกระทำผิดน้อยลง แม้ในขณะนี้จะมีมากถึง ๓๕% แต่เป้าหมายคือ ๑๐% หมายความว่าถ้าเด็กและเยาวชนออกไปสู่สังคมแล้ว ภายใน ๑ ปี จะมีเด็กกลับเข้ามาเพียง ๑๐% เท่านั้น ซึ่งอธิบดีกรมพินิจฯ อธิบายว่าเป็นตัวเลขที่ยอมรับได้ ถ้าเด็กและเยาวชนสามารถออกไปสู่สังคมแล้วเรียนหนังสือ ถือเป็นโอกาสที่ไม่ทำให้เด็กและเยาวชนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก สำหรับกระบวนการ IRC (Individual Routing Counselor) ที่กรมพินิจฯ ดำเนินการพบว่า ถ้าเด็กออกไปสู่สังคม และเรียนหนังสือประมาณ ๙๕% ของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น จะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก ตลอดจนสามารถสอนวิชาชีพที่เด็กและเยาวชนต้องการเรียนมากกว่า ๑ วิชาชีพ ในช่วง ๑ เทอม ซึ่งอาจจะได้ถึง ๓ - ๔ วิชาชีพ ถ้าสามารถดำเนินการได้ เด็กและเยาวชนจะเริ่มมีโอกาสที่จะเลือกและเรียนรู้ว่าสนใจเรียนวิชาชีพใด ซึ่งระบบ IRC ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลับไปสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิสักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการมาร่วมลงนามความร่วมมือฯ ว่า ระบบการศึกษาเป็นสิ่งเดียวเท่านั้นที่จะช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ได้ รวมไปถึงเรื่องของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจฯ

^๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, “กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจับมือ ๓ หน่วยงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม,” วารสารพินิจ, เล่ม ๒, ปีที่ ๑๕, น. ๔๑-๔๕ (กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๐).

ซึ่งอธิการบดีได้รับข้อความจากท่านหนึ่ง กล่าวถึงประสบการณ์ตอนที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๙ ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ ได้กล่าวถึงผู้พิพากษาอยู่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา ณ ขณะนั้น ตอนที่เยาวชนผู้นั้นเข้ารับการศึกษาอบรมได้อ่านหนังสือที่ท่านผู้พิพากษา และเกิดแรงบันดาลใจ และเป็นแรงผลักดันให้คิดทบทวนถึงอนาคตของตนเอง และมีความฝันอยากจะประสบความสำเร็จในชีวิตในด้านกฎหมาย จากนั้นเมื่อเยาวชนได้รับการปล่อยตัวออกมาได้ตั้งใจเรียนหนังสือจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อจนจบ แล้วได้มาเรียนนิติศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและศึกษาต่อที่เนติบัณฑิตจนจบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ปัจจุบันเป็นทนายความ และเปิดสำนักงานกฎหมาย กล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนั้นของท่านผู้พิพากษาเป็นแสงสว่างที่ช่วยเด็กคนหนึ่ง ผู้หลงทางผิดกับชีวิต เมื่อตอนวัยรุ่นให้ได้กลับตัวกลับใจ และหนังสือเล่มนั้น เป็นหนังสือสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เยาวชนผู้นั้นประสบความสำเร็จและด้วยความกตัญญูเมื่อชีวิตดีขึ้นได้ตามหาท่านผู้พิพากษาเจ้าของหนังสือ อธิการบดีได้กล่าวต่อว่ายังคงมีเด็กและเยาวชนหลายคนที่ผ่านมากระบวนการเช่นนี้ และระบบการศึกษาที่เปิดโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นตลาดวิชา หรือแม้แต่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันการศึกษาแบบนี้เป็นสถาบันที่เปิดโอกาสทางการศึกษา ใครก็ตามที่เจอกับปัญหา หรือไม่เจอกับปัญหาก็สามารถมาเรียนได้และได้เห็นความสำเร็จของผู้คนที่เดินทางเข้ามาสู่ระบบการศึกษา จะเห็นได้ว่าโอกาสทางการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ ดังนั้นมหาวิทยาลัยรามคำแหงตั้งใจร่วมมือกับกรมพินิจฯ และกับสถาบันต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษารูปแบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือสถาบันใดก็ตาม และหากมีกระบวนการผลักดันให้คนที่มีความจำเป็นไม่ได้ศึกษาต่อ กลับเข้ามาศึกษาต่อระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และมุ่งสู่ระบบสามัญหรืออาชีวะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อบ้านเมืองและประเทศไทยในอนาคตข้างหน้า

นายประเสริฐ ทอมดี ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงวิถีการศึกษา คือ การพัฒนา และกล่าวถึงคำกล่าวอธิบดีกรมพินิจฯ ประเด็นว่า หากเด็กได้มีเวลาอยู่ในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม จะช่วยพัฒนาหล่อเลี้ยงเด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้ หากเปรียบเทียบจากสถานการณ์ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ที่ได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จะมีพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แสดงความคิดเห็นว่า การศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรง คือ ประโยชน์ต่อตนเอง ประโยชน์ทางอ้อม คือ การที่เด็กและเยาวชนนั้น ถ้าได้รับการศึกษามีอาชีพติดตัว โดยเฉพาะหากได้ศึกษา หรือได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจ ในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของบ้านเมืองก็จะเป็นการพัฒนาบ้านเมืองในทางอ้อม เพราะฉะนั้นการศึกษา คือ การพัฒนา เกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก ซึ่งกรมพินิจฯ ไม่ได้หมายถึงว่าเพิ่งเริ่มดำเนินการ สมัยก่อนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กับสถานพินิจฯ ที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ มีข้อจำกัด คือ เมื่อเปลี่ยนผู้บริหารใหม่การบริหารงานก็จะเปลี่ยนแปลงตาม แต่การดำเนินการต่อไปจะเป็นความร่วมมือในระดับนโยบายแล้วนำสู่ภาคปฏิบัติในพื้นที่ เพราะฉะนั้นหากในระดับนโยบายได้ทำการตกลงที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ก็จะไม่มีข้ออ้างที่จะดำเนินการ หรือไม่ดำเนินการ และกลายเป็นหน้าที่ที่ต้องดำเนินการจริงเฉพาะในส่วนของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้พยายามพัฒนาโดยใช้แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคนแบ่งเป็นสองส่วน

ส่วนหนึ่งว่าด้วยสาระที่เป็นบังคับ คือ การที่เด็กทุกคนทั่วประเทศเรียนเหมือนกัน จะอยู่ในสถานพินิจฯ หรืออยู่ในโรงเรียนไหน ๆ ก็เหมือนกัน ส่วนที่สองเรียกว่าวิชาเลือกเสรีเพราะฉะนั้นเด็กและเยาวชนสนใจสิ่งใดก็ฝึกสิ่งนั้น ทางเลือกที่สอง คือ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จะร่วมมือกับกรมพินิจฯ ทำหลักเกณฑ์การเทียบโอนให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ที่เรียนไปแล้วนำไปเทียบคุณวุฒิได้ รวมถึงความร่วมมือพัฒนาทั้งหลักสูตร เกณฑ์การเทียบโอน รวมทั้งการพัฒนาครูในสถานพินิจฯ ฉะนั้นความร่วมมือระหว่างกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กับสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จะรวมตั้งแต่หลักสูตร จนกระทั่งการเทียบวุฒิแล้วก็พัฒนาครูที่จะจัดการศึกษาให้สำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ

นายมนูญ ชื่นชม ผู้รับใบอนุญาตสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชมไทย – เยอรมัน สระบุรี กล่าวถึงมีการวางแผนมอบชุดฝึกด้านวิชาชีพให้กับศูนย์ฝึกและอบรมฯ หลายแห่ง ซึ่งดำเนินการผลิตอยู่ ไม่ว่าจะเป็นชุดฝึกการติดตั้งไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ และเครื่องยนต์ (เครื่องยนต์เล็กหรือมอเตอร์ไซค์) และจะมีโครงการพัฒนาครูทางด้านวิชาชีพให้กับกรมพินิจฯ เพราะตระหนักว่าการเรียนวิชาชีพนั้น เมื่อเด็กและเยาวชนพ้นจากกรมพินิจฯ แล้ว สามารถไปประกอบอาชีพด้วยตนเองสำคัญที่สุด ทางสมาคมด้านอาชีพขาดแคลนกำลังคนในหลายวิชาชีพ บางครั้งขาดแคลนจำนวน ๒,๐๐๐ – ๓,๐๐๐ คน ยกตัวอย่างเช่น ช่างเครื่องปรับอากาศต้องการกว่า ๒,๐๐๐ คน ถ้าฝึกเด็กและเยาวชนให้เก่งเฉพาะทางด้านเครื่องปรับอากาศสามารถปฏิบัติงานได้จริง

สรุปได้ว่าพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชมไทย – เยอรมัน สระบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้มีโอกาสทางการศึกษาทั้งสายสามัญ และสายอาชีพเทียบเท่ากับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาทักษะความรู้ต่อยอดการศึกษา และอนาคตของเด็กและเยาวชนไทยซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

๓. กลยุทธ์การบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนให้เกิดผลสำเร็จ

ต่อยอดโครงการ “พินิจร่วมใจไร้รุนแรง”

ระดมองค์ความรู้เพื่อจัดทำระเบียบคู่มือการปฏิบัติงานในสถานควบคุม

การใช้ความรุนแรงมันไม่ใช่คำตอบที่จะปราบปรามเด็กและเยาวชน หลายคนรู้จักคำว่า พระเดชกับพระคุณแต่การใช้ความรุนแรงเป็นพระเดชเป็นเรื่องของอำนาจไม่ใช่เรื่องของเหตุผล

---

^๓ บุญจมาภรณ์, กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, “ต่อยอดโครงการพินิจร่วมใจไร้รุนแรง,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.djop.moj.go.th/djop-news/itemlist/user/63-ฝ่ายประชาสัมพันธ์>.

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา นายอภิชาติ จารุศิริ รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำระเบียบและคู่มือการปฏิบัติงานในสถานควบคุม ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นกิจกรรมหนึ่งภายใต้โครงการ “พินิจร่วมใจไว้รุนแรงระยะที่ ๒” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมทีเคพาเลซ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิบัติการของการกระทำ ความรุนแรงในสถานควบคุม รวมถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในด้านต่าง ๆ พัฒนาข้อกำหนดและกลไกในการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานของสหประชาชาติ และพัฒนาความรู้ ทักษะ และวิธีปฏิบัติ ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการรณรงค์การใช้ความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตลอดจน เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานควบคุมได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ในทุกรูปแบบ

รองอธิบดีกรมพินิจฯ กล่าวว่าในวันนี้โลกเปลี่ยน ประเทศไทยก็ต้องปรับตามโลก ที่เปลี่ยน โดยเฉพาะขณะนี้รัฐบาลประกาศเป็นประเทศไทย ๔.๐ ในเมื่อโลกเปลี่ยนทุก ๆ อย่างก็ต้องปรับตาม โดยเฉพาะคนในประเทศไทย การที่จะทำให้ประเทศไทยปรับตัวได้นั้นสิ่งสำคัญ คือ เรื่องบุคลากร เรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ขาดไม่ได้ ในเรื่องของ การใช้ความรุนแรงในสถานที่ควบคุม หากจำได้ในสมัยท่านวิระยุทธ สุขเจริญ เป็นอธิบดีกรมพินิจฯ ได้มีการนำ สิ่งเหล่านี้มาใช้ คือ ยุทธศาสตร์ต้นแบบ และมาตรการพึงปฏิบัติของสหประชาชาติในการขจัด ความรุนแรงต่อเด็กในด้านการป้องกัน และกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในส่วนของกรมพินิจฯ หลังจากนั้นปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ก็หมดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ ๑ ปี ของกรมพินิจฯ พอติ ก็มาถึง ยุคของท่านวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ได้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปีพ.ศ. ๒๕๕๙ - พ.ศ. ๒๕๖๒ ภายใต้แผนกลยุทธ์เน้นในเรื่องของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลโดยมีตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดี แก่เด็กและเยาวชนภายใต้กระบวนการยุติธรรม ภายใต้กลยุทธ์ก็ยังแบ่งออกเป็น ๔ ยุทธศาสตร์ เมื่อกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจะพบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขนั้น จะทำให้เกิดผลสำเร็จได้จะต้องมีกลยุทธ์ที่มากำกับถึง ๓ กลยุทธ์ คือ ๑. สร้างความมั่นคง ปลอดภัยและป้องกันการ ใช้ความรุนแรง ๒. การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูให้มีประสิทธิผลเกิดขึ้น คือ เด็กและเยาวชนที่ปล่อยออกไป จะต้องไปเรียนต่อ หรือมีงานทำมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว ๓. การปฏิบัติตามมาตรฐาน ตามกฎระเบียบที่มีอยู่ แต่สิ่งที่ค้นพบ คือ เจ้าหน้าที่ในองค์กรมีคู่มือในการทำงาน มีระเบียบ มีแนวทาง มีกฎหมายกำกับ แต่ไม่ได้เปิดเอกสารเหล่านั้นเป็นแนวทางในการทำงาน เพราะฉะนั้นจึงได้มุ่งเน้น คือ เรื่องของการจัดการศึกษาเด็กที่อายุไม่ถึง ๑๕ ปี ทุกคนต้องเรียนหนังสือซึ่งได้มี MOU ร่วมกับการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

รองอธิบดีกรมพินิจฯ กล่าวต่ออีกว่าในอดีตเน้นเรื่องการควบคุมและฝึกอบรมกฎระเบียบ ต่าง ๆ ที่ออกมาในขณะนั้น จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมโดยมีกรอบแนวคิดที่มาจากกรมราชทัณฑ์ ต่อมาเมื่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กรมพินิจฯ จึงเกิดความเปลี่ยนแปลงมาเรื่อย ๆ พอมาใช้ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ พบว่า

สิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในกฎหมายอยู่แล้วโดยมีถ้อยคำว่าให้ดำเนินการโดยละมุนละม่อมซึ่งก็มีเรื่องเกี่ยวกับการไม่ใช้ความรุนแรงจะเห็นได้ว่ากฎหมายสอดคล้องอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง แต่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ก็ยังไม่มีความคืบหน้าและแนวทางในการทำงาน ถึงแม้จะออกมาเป็นยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ และมีกลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์แต่อะไรคือสิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางคู่มือที่ให้เปิดอ่าน และสามารถที่จะทำได้โดยที่ไม่เกิดความรุนแรงในเรื่องของการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals : SDGs คือในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ หรืออนาคตจะเกิดอะไรขึ้น เพราะฉะนั้นเป้าหมายคือ SDGs ของกระทรวงยุติธรรมอยู่ในประเด็นที่ ๑๖ คือ สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และเกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรมโดยแท้จริงในเรื่องของการไม่ใช้ความรุนแรง ซึ่งมีการกล่าวถึงในการประชุมอาเซียนหลายครั้ง ประเทศต่าง ๆ บางประเทศอาจจะยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ในขณะที่บางประเทศพัฒนาแล้ว ดังนั้นจะช่วยกันดำเนินการอย่างไรไม่ให้เกิดความรุนแรง ตามกลยุทธ์ที่ ๑ ซึ่งจะทำอะไรที่จะให้คนที่เข้ามาใหม่และคนที่มีอยู่เดิมสามารถหยิบคู่มือแนวทางในการทำงานมาอ่านแล้วสามารถทำงานได้ พบว่าเด็กและเยาวชนที่เข้ามาสู่บ้านของกรมพินิจฯ มีปัญหาทางพฤติกรรม ปัญหาทางสุขภาพจิต เนื่องจากการถูกละเลยจากสถาบันครอบครัว หรือได้รับการกระทำความรุนแรง เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ ยังได้รับการปฏิบัติแบบนั้นอยู่ก็เท่ากับว่ากระบวนการแก้ไขนั้นผิดพลาดแทนที่จะวิ่งเป็นเส้นตรงไปแต่กลับเริ่มเบี่ยงเบนไปไม่ซ่ายก็ว่า เพราะฉะนั้นในเรื่องของการที่จะวิเคราะห์พิจารณาว่าอะไรคือความรุนแรงนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญซึ่งในเอกสารที่ ดร.ชัตติยา เขียนไว้ คือ ๑. อะไรคือสาเหตุ ๒. อะไรคือทางออก ๓. อะไรคืออุปสรรคและอุปสรรคจะแก้ไขอย่างไร เพียง ๓ ข้อค้นพบว่าทำอย่างไรไม่ให้เกิดความรุนแรงกับเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะโดยสายตาของเจ้าหน้าที่ หรือคำพูดของเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นระหว่างเด็กและเยาวชนกับเจ้าหน้าที่ หรือเด็กและเยาวชนด้วยกันเอง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่สำคัญ ถ้าหากสามารถหลีกเลี่ยงก็จะทำให้ความรุนแรงหมดไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำระเบียบและคู่มือฯ ในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการ “พินิจร่วมใจไร้รุนแรง ระยะที่ ๒” โดยในระยะที่ ๑ ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุบัติการณ์การใช้ความรุนแรงในสถานควบคุม รวมถึงเหตุปัจจัยและแนวทางแก้ไข โดยเก็บข้อมูลจากหน่วยงานนำร่อง คือ สถานแรกรับและศูนย์ฝากและอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้ดำเนินการจัดทำร่างระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยการดำเนินงานของสถานที่ควบคุมและร่างคู่มือการดำเนินงานในสถานควบคุม

ในการนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมเป็นบุคลากรในสังกัดกรมพินิจฯ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานในสถานควบคุม จำนวน ๓๕ ท่านเพื่อร่วมกันจัดทำระเบียบกรมพินิจฯ ว่าด้วยการดำเนินงานของสถานที่ควบคุมและคู่มือการดำเนินงานของสถานที่ควบคุมให้แล้วเสร็จ

กระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในต่างประเทศ*

กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ พบว่ามีหลักคิดและแนวทางการพิจารณาแตกต่างกัน ซึ่งในวิทยานิพนธ์ของอโนทัน ศรีดาวเรือง คณะนิติศาสตร์ ปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เรื่อง การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา : ศึกษากรณีอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวในการโอนคดี ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ได้ศึกษากระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนใน ๓ ประเทศ คือ ฝรั่งเศส, เยอรมัน และแคนาดา ไว้ที่น่าสนใจดังนี้

มาตรการประเทศฝรั่งเศส กระทำผิดร้ายแรงไม่ได้รับการคุ้มครองพิเศษ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ประเทศฝรั่งเศส มีการกำหนดให้เด็กที่อายุไม่เกิน ๑๓ ปี ไม่ต้องรับโทษทางอาญา ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น หรือเยาวชนที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี จะได้รับโทษอาญาเพียงบางส่วน รวมถึงการให้ความสำคัญด้านการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่าการควบคุมเพื่อลงโทษ เป็นต้น แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดที่ร้ายแรงมาก ๆ เด็กและเยาวชนนั้นจะไม่ได้รับการคุ้มครองที่เป็นพิเศษแบบนี้ โดยการพิจารณาพิพากษาและการกำหนดบทลงโทษจะมีความรุนแรงต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้สำนึกในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ ซึ่งเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในแต่ละช่วงอายุ จะมีความรับผิดชอบทางอาญาแตกต่างกันออกไป โดยเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๖ - ๑๘ ปี เมื่อต้องคำพิพากษาลงโทษจำคุก อาจถูกคุมขังในเรือนจำและอาจไม่สามารถอาศัยข้ออ้างในเรื่องความเด็กหรือเยาวชนมาเป็นข้อยกเว้นได้ และเนื่องจากประเทศฝรั่งเศส มีแนวโน้มว่าผู้กระทำความผิดอาญาเป็นผู้มีอายุน้อยมากขึ้น จึงได้มีการกำหนดโทษสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๘ ปี โดยกำหนดอัตราโทษจำคุกไว้อย่างสูง ๕ ปี และมาตรการทางเลือก ได้แก่ การคุมประพฤติ การควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ การบำบัดโดยชุมชน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชนของประเทศฝรั่งเศส กำหนดเกณฑ์อายุสูงสุดของความเป็นผู้เยาว์ไว้ที่อายุ ๑๘ ปี ฉะนั้นหากบุคคลเหล่านี้แม้จะได้กระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงเพียงใด ก็ไม่อาจนำตัวผู้กระทำความผิดไปพิจารณาถึงศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ การพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาของฝรั่งเศส จึงอยู่ภายใต้ศาลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเท่านั้น จึงทำให้ศาลเยาวชนและครอบครัวไม่มีการโอนคดีไปพิจารณาถึงศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา

การกระทำผิดที่ร้ายแรงมาก ๆ การพิจารณาพิพากษาคดี และการกำหนดบทลงโทษ จะมีความรุนแรงแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความรู้สำนึกในการกระทำผิด โดยมาตรการสูงสุดอย่าง “การจำคุก” หากเยาวชนอายุ ๑๖ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ได้กระทำความผิดซ้ำสองครั้งหรือมากกว่าหรือกระทำความผิดอาญาร้ายแรงหรืออาจถูกศาลพิพากษาให้จำคุก โคนไม่อาจนำความเป็นเยาวชนมาอ้างต่อศาลได้

* วรรณโชค ไชยสะอาด, “กระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในต่างประเทศ,” โพสต์ทูเดย์,

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙, ภายใต้ “วิเคราะห์,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐, จาก

<http://www.posttoday.com/analysis/report/413838>.

มาตรการประเทศเยอรมนี จำคุกสูงสุด ๑๐ ปี ไม่มีการโอนคดีไปศาลธรรมดา

กฎหมายเกี่ยวกับศาลคดีเด็กและเยาวชนของประเทศเยอรมนี ศาลจะใช้มาตรการลงโทษจำคุกกับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ต่อเมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำนั้นแสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดอีก หากไม่ถูกลงโทษและการใช้มาตรการควบคุมหรือมาตรการทางวินัยไม่เพียงพอ หรือในกรณีที่ความผิดดังกล่าวมีลักษณะร้ายแรง โดยมีโทษจำคุกอย่างต่ำ ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๕ ปี

หากเป็นการกระทำที่มีความผิดอาญาร้ายแรง โทษจำคุกอย่างสูงจะเพิ่มขึ้นเป็นสูงสุด ๑๐ ปี โดยไม่นำโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นในกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับเด็กและเยาวชน แต่ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกแบบใดก็ตาม ต้องมีการให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนควบคู่กันไปเสมอ โดยสรุปประเทศเยอรมนี ไม่มีการโอนคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงไปยังศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีธรรมดา

มาตรการประเทศแคนาดา ความผิดร้ายแรงโทษจำคุกตลอดชีวิต

ประเทศแคนาดา ได้กำหนดความรับผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน โดยถือเกณฑ์อายุขณะกระทำความผิด คือมีอายุตั้งแต่ ๑๒ ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑๘ ปี เยาวชนที่กระทำความผิดอาญาของประเทศแคนาดา ได้รับการพิจารณาและพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวเท่านั้น ไม่ต้องมีการโอนคดีเยาวชนไปพิจารณายังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา โดยการกระทำความผิดอาญาร้ายแรง ถูกกำหนดไว้ดังนี้ ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อน, ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น, ความผิดฐานพยายามฆ่า, ความผิดฐานมิได้มีเจตนาฆ่าแต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย, ความผิดฐานข่มขืนผู้อื่นจนเป็นผู้ถูกข่มขืนได้รับอันตรายสาหัส

หากเยาวชนได้กระทำความผิดร้ายแรง และพิจารณาพฤติการณ์ทั้งปวงแล้ว เห็นว่าการลงโทษวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนไม่เพียงพอ หรือไม่สามรถแก้ไขและบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้ ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษทางอาญา แต่ก่อนนั้นจะมีการไต่สวนพิจารณาแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรอบคอบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้อัยการ ที่ปรึกษากฎหมายของเยาวชนและครอบครัว เข้าร่วมในการพิจารณาคดีด้วย

อนึ่งการที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษทางอาญา ต่อเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง อยู่ภายใต้หลักการที่ว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเยาวชนนั้น ต้องแยกเด็ดขาดจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของผู้ใหญ่ โดยพื้นฐานของปรัชญาในการลงโทษเด็กและเยาวชนว่าเป็นการค้นหาสาเหตุของการกระทำความผิด เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูและให้เด็กกลับคืนสู่สังคม โดยสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างปกติสุขและสังคมมีความปลอดภัย

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิด พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๙๙๐๑

๒๒ กันยายน ๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

เลขที่ ๙/๒๔ ----
วันที่ ๒๒ ก.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๖:๓๐ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาการศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ต่อสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๒๙ / ๑๐ วันที่ ๑๖/๙/๖๐
เวลา ๑๗:๑๙ น. ส. ๑๓๙
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ (ข้อซัก)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/ส.ส่งภาฯ๐๐๑)

www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๕๙ (๙) / ๒๕๖๐
รับที่ ๑๒ / ก.ย. / ๖๐
เวลา ๑๕:๒๙ น.
สำนักการประชุม

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ยังขาดกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนด แนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลบางประการ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยให้มีคณะกรรมการการบริหาร การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของเจ้าพนักงานพินิจ และสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือ และติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้งจัดให้มีการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับเอกชน และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก
และเยาวชนที่กระทำผิด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้กลไกการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในเชิงบูรณาการ
เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก
และเยาวชน และความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไข
บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า เด็กตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เยาวชน” หมายความว่า เยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“ศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“สถานที่ควบคุม” หมายความว่า สถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“การจำแนก” หมายความว่า การแยกและจัดประเภทเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนและการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน

“สิ่งของต้องห้าม” หมายความว่า สิ่งของต้องห้ามนำเข้าสถานที่ควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

“เจ้าพนักงานพินิจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนดและอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวง
สาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อัยการสูงสุด
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และเลขาธิการสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์
ด้านการคุ้มครองเด็ก ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านสาธารณสุข
และด้านสิทธิเด็ก ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่
เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ
หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริต
และประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี
ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้ง
แทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว
เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่
เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง
เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิดเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ
และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการออกระเบียบ
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
ที่กระทำผิดตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๔) กำหนดหรือเสนอแนะแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือการดำเนินการตามแผนการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก
และเยาวชนที่กระทำผิด ให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งแนวทางในการดูแล
ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเพื่อมิให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือ
สงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(๖) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานพินิจให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าพนักงานพินิจ

(๗) พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้พระราชบัญญัตินี้
หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการ
ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นสำนักงาน เลขานุการให้แก่คณะกรรมการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือสงเคราะห์ เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งปฏิบัติงาน อื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ

มาตรา ๑๓ ให้อธิบดีมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการงานและความรับผิดชอบ ตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจนั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการ แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างย้ง อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อป้องกันการหลบหนี เมื่อนำตัวเยาวชนออกมานอกสถานที่ควบคุม หรือ

(๒) เพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนเองหรือบุคคลอื่น ในกรณีที่เกิด

ความไม่สงบในสถานที่ควบคุม

การใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนตาม (๑) และ (๒) ต้องให้ผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้พิจารณาสั่งการ และต้องบันทึกความจำเป็นและเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็ก และเยาวชนไว้ด้วย

ประเภท ชนิด และขนาดของเครื่องพันธนาการให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนดอาณาบริเวณภายนอก รอบสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย พร้อมแสดงแผนที่ของอาณาบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้นประกอบด้วย

ในกรณีที่มีเหตุการณ์และเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลหรือยานพาหนะใดอาจมี การส่งสิ่งของต้องห้ามหรือกระทำการผิดกฎหมายในบริเวณดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่ และอำนาจสั่งให้บุคคลหรือยานพาหนะออกนอกเขตปลอดภัยได้

มาตรา ๑๖ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานพินิจ มีหน้าที่และอำนาจตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจากเด็กหรือเยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานพินิจ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้เจ้าพนักงานพินิจ เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ ให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๑๘ เป็นตำแหน่ง ที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่และคุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับ ค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรม พัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้จัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุม ออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภทก็ได้

การจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๑ เพื่อให้การบริหารงานสถานที่ควบคุมทุกแห่งเป็นไปในแนวทาง และมาตรฐานเดียวกัน ให้อธิบดีวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานที่ควบคุม การปฏิบัติงาน ของเจ้าพนักงานพินิจ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน แนวทางการปฏิบัติตัว ของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้ผู้อำนวยการจัดสิ่งดังต่อไปนี้ให้เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ

- (๑) อาหารสะอาดและถูกหลักโภชนาการ
- (๒) น้ำสะอาดสำหรับการบริโภคและอุปโภค
- (๓) ยาสามัญประจำบ้านที่จำเป็น
- (๔) เสื้อผ้าที่เหมาะสมตามสภาพภูมิอากาศและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น
- (๕) อุปกรณ์นันทนาการและการกีฬา
- (๖) อุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรม
- (๗) ที่หลับนอนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ
- (๘) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็น

หมวด ๔

การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเสียเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๑

การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุม

มาตรา ๒๓ ให้เจ้าพนักงานพินิจรับตัวเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลไว้ควบคุมดูแล เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือฝึกอบรมในสถานที่ควบคุม เมื่อได้รับหมายควบคุมตัว

มาตรา ๒๔ ในวันที่รับตัวเด็กและเยาวชนเข้าใหม่ในสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำข้อมูลการรับตัว สมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน ซึ่งแจ้งสิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบของสถานที่ควบคุม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในสถานที่ควบคุมให้เด็กและเยาวชนทราบ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตรในระหว่างรับการควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรมนั้น หากมีความจำเป็นหรือปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีก็ได้ หรือให้ส่งบุตรนั้นไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพหรือพัฒนาฟื้นฟูเด็กเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

ส่วนที่ ๒

การจำแนกเด็กและเยาวชนและการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี ให้จำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้ผู้อำนวยการจัดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุหรือปัจจัยแห่งการกระทำความผิดในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และจิตใจ รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อศาล

ในการจำแนกเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรม ให้ผู้อำนวยการดำเนินการให้สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วยการจำแนกเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้อำนวยการรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวประกอบด้วย

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม ให้จัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึงประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๕

การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรม

มาตรา ๒๙ ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเพศ อายุ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี สภาพาสภาพทางกายและจิต บุคลิกลักษณะ ระดับสติปัญญา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ สภาพครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน และกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

ในการจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละราย ต้องมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิด และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น และขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด และสร้างปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้กลับตนเป็นคนดี

มาตรา ๓๐ ให้สถานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะการปรับตัวและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน สนับสนุนให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในสังคม และเตรียมความพร้อมในการเข้ารับกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรม

มาตรา ๓๑ ให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และแจ้งแนวทางการฝึกอบรมให้เด็กและเยาวชนและบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบ ภายหลังการจัดทำแนวทางการฝึกอบรมแล้ว หากพบว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ทำการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เหมาะสม และรายงานแนวทางที่ได้ปรับปรุงแล้วให้ศาลทราบ

ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นระยะ หรือเมื่อการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเสร็จสิ้น

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สถานพินิจดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนมีคำพิพากษา ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครอง ประกอบในการจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูด้วย

ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิด กำหนดกิจกรรม และระยะเวลาที่ชัดเจนในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่ศาลมีได้กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไว้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ หรือดำเนินการในสถานที่อื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี และต้องจัดให้มีแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะราย

มาตรา ๓๔ ศูนย์ฝึกและอบรมจะต้องจัดให้มีการศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน ที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้ศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางการฝึกอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้ แนวทางการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมแต่ละแห่ง

มาตรา ๓๖ ในการจัดทำแนวทางการฝึกอบรม ให้พิจารณาข้อมูล ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
- (๒) ระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล
- (๓) ผลการจำแนก
- (๔) ความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการของเด็กและเยาวชน
- (๕) หลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งสถานที่ควบคุมสามารถจัดได้

หมวด ๖

สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๑

สิทธิของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๗ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

ให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมกัน

ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน

การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้สถานที่ควบคุมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งต้องจัดหาบรรดาเครื่องอุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๙ ให้สถานที่ควบคุมจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการ ให้แก่เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละคน รวมทั้งจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือการแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๐ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมให้แก่เด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๑ เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือเด็กและเยาวชน หรือรางวัลจากการแสดงหรือบริการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๒

สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล พบว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ถ้าเป็นอาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อ ให้จัดแยกเด็กหรือเยาวชนนั้นออกจากเด็กหรือเยาวชนอื่น โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการเพื่อดำเนินการให้ได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว

หากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาล เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาส่งตัวเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกสถานที่ควบคุมต่อไป และให้ผู้อำนวยการแจ้งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ทราบ

มาตรา ๔๓ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ช่วยเกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ให้บุตรของเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมได้รับการตรวจสุขภาพร่างกาย โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรค และการบริการด้านสุขอนามัย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้สถานที่ควบคุมจัดเตรียมให้เด็กและเยาวชนหญิงที่มีครรภ์ ได้คลอดบุตรในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลนอกสถานที่ควบคุม ณ ท้องที่ที่สถานที่ควบคุมนั้นตั้งอยู่

เมื่อเด็กและเยาวชนหญิงคลอดบุตรแล้ว ให้เด็กและเยาวชนหญิงนั้นอยู่พักรักษาตัวต่อไปภายหลังการคลอดได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็นของแพทย์เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการ

มาตรา ๔๕ ให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์หรือผู้ให้นมบุตร ได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการจากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจ ซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล และต้องจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสม ให้แก่เด็กและเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์ ทารก เด็กและมารดาผู้ให้นมบุตร และต้องไม่ขัดขวางเด็ก และเยาวชนหญิงจากการให้นมบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ

ส่วนที่ ๓

การติดต่อเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๖ เด็กและเยาวชนพึงได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอก ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และบุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุม เพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กและเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจ มีหน้าที่และอำนาจสั่งให้ออกจากสถานที่ควบคุมได้

มาตรา ๔๗ ให้สถานที่ควบคุมจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับ ที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๔

ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๘ ทรัพย์สินชนิดใดจะเป็นสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาต หรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้ปิดประกาศรายชื่อ สิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผยหน้าสถานที่ควบคุมด้วย

ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม หากมีปริมาณ หรือจำนวนเกินกว่าที่อธิบดีอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับสิ่งของดังกล่าวคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ หากไม่มี ผู้มารับคืน สถานที่ควบคุมอาจจำหน่ายสิ่งของนั้นแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนภายหลัง หักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว แต่ถ้าสิ่งของนั้น เป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายเสีย

การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๙ ททรัพย์สินของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไปซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุม หากเด็กและเยาวชนไม่มารับคืนไปภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๗

การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม

มาตรา ๕๐ ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุม เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เด็กและเยาวชนแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๑ ในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้เด็กและเยาวชนและบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย มีส่วนร่วมพิจารณาในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย

(๒) การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

(๓) วิธีการและระยะเวลาที่สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมจะติดตามภายหลังปล่อยเพื่อการประคับประคองให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดอีก

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือติดต่อให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเตรียมการตั้งแต่ในช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

มาตรา ๕๓ ก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ให้มีการเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

(๑) แนะนำด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ

(๒) เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมคืนสู่ครอบครัวและสังคม

(๓) ประสานกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์กรหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยให้พร้อมรับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการปล่อยตัวโดยมีแผนการดูแลที่ชัดเจน

(๔) ให้เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่กับครอบครัวเป็นการชั่วคราว หรือทดลองไปทำงานภายนอกสถานที่ควบคุม เพื่อประเมินผลการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม

มาตรา ๕๔ ในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากพบว่าเด็กและเยาวชน ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว หรือไม่มีความปลอดภัย เมื่อกลับไปอยู่ในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการทดลองใช้ชีวิตในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการจัดหางาน เพื่อประกอบอาชีพ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมจัดให้มีสถานที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย

มาตรา ๕๕ ก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึก และอบรมเตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมผลการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในการศึกษา หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน

(๒) ติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชน ซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันครบกำหนดปล่อยตัวให้ทราบ

(๓) เตรียมการสงเคราะห์ที่จำเป็น โดยต้องจัดให้หรือประสานกับหน่วยงาน ที่ให้การสงเคราะห์ เพื่อรับเด็กและเยาวชนไปให้การสงเคราะห์ต่อ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำแก่ เด็กและเยาวชนตามสมควร

(๔) จัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕๖ สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมต้องจัดให้มีการติดตามผล การปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม และการให้คำแนะนำหรือประสานกับหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือต่อไป

มาตรา ๕๗ ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมประชุมจัดทำแนวทางการติดตาม ภายหลังปล่อยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ พนักงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่ รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดวิธีการติดตาม และการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวให้ตรงตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยแนวทางจะต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก เยาวชน บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๘ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อยตามมาตรา ๕๑ หรือแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๔ ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย โดยร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ส่วนกรณีการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อยที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในสถานที่ควบคุมไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานพินิจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น
สิ่งของต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้ริบเสียทั้งสิ้น

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดยังขาดกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลบางประการ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยให้มีคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนการจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของเจ้าพนักงานพินิจและสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้งจัดให้มีการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้มีกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีเนื้อหาจำนวน ๖๐ มาตรา และแบ่งออกเป็น ๘ หมวด โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. บททั่วไป

๑.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๑.๒ วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๑.๓. บทนิยาม

กำหนดบทนิยามคำว่า “เด็ก” “เยาวชน” “สถานพินิจ” “ศูนย์ฝึกและอบรม” “สถานที่ควบคุม” “การจำแนก” “สิ่งของต้องห้าม” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “เจ้าพนักงานพินิจ” “ผู้อำนวยการ” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี” (ร่างมาตรา ๓)

๑.๔ มาตรารักษาการ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑ องค์ประกอบคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕)

กำหนดให้คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด จำนวน ๒๒ คน ประกอบด้วย

๒.๑.๑ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๖ คน ได้แก่ (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ (๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ (๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย (๕) ปลัดกระทรวงแรงงาน (๖) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (๗) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๘) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (๙) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (๑๐) อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง (๑๑) อัยการสูงสุด (๑๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (๑๓) อธิบดีกรมคุมประพฤติ (๑๔) อธิบดีกรมราชทัณฑ์ (๑๕) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และ (๑๖) อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นเลขานุการ อีกหน้าที่หนึ่ง และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๑.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านละหนึ่งคน ได้แก่ (๑) ด้านการคุ้มครองเด็ก (๒) ด้านการศึกษา (๓) ด้านจิตวิทยา (๔) ด้านสังคมสงเคราะห์ (๕) ด้านสาธารณสุข และ (๖) ด้านสิทธิเด็ก

๒.๒ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๖)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และ (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง

จากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๒.๓ วาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

๒.๓.๑ กำหนดเวลาในการดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

๒.๓.๒ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลงกรณี ก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ ไม่ถึงเก้าสิบวัน รัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

๒.๓.๓ รองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสาม และวรรคสี่)

๒.๓.๔ เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจาก การพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ (ร่างมาตรา ๘)

๒๔ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง)

คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้ (๑) เสนอนโยบายและแผน ในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการ ยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ (๒) ให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการออกระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้ (๓) พิจารณาให้ความเห็น เกี่ยวกับการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามที่คณะรัฐมนตรี ขอให้พิจารณา (๔) กำหนดหรือเสนอแนะแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนที่กระทำผิด หรือการดำเนินการตามแผนการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิดให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งแนวทางในการดูแลช่วยเหลือเด็ก และเยาวชนเพื่อมิให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก (๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย และการป้องกันการกระทำผิด ของเด็กและเยาวชน (๖) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานพินิจให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าพนักงานพินิจ (๗) พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และ (๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๙) นอกจากนี้ ยังมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง)

๒.๕ การประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑ วรรคสอง)

๒.๕.๑ องค์ประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)

๒.๕.๒ การเลือกประธานในที่ประชุมกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๒.๕.๓ การออกเสียงและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสาม)

สำหรับการประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมกรรมการในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๑ วรรคสอง)

๒.๖ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการ ให้เป็นหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และมีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การติดตามช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อยและการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๒)

๓. หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

๓.๑ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีหน้าที่และอำนาจกำหนด หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการงานและความรับผิดชอบตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่นั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๒ เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๓.๒.๑ ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานพินิจได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนี้ (๑) เพื่อป้องกันการหลบหนี เมื่อนำตัวเยาวชนออกมานอกสถานที่ควบคุม หรือ (๒) เพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนเองหรือบุคคลอื่น ในกรณีที่เกิดความไม่สงบในสถานที่ควบคุม ทั้งนี้ โดยอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วย และการใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนดังกล่าว ต้องให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นผู้พิจารณาสั่งการ และต้องบันทึกความจำเป็นและเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนไว้ด้วย สำหรับประเภท ชนิด และขนาดของเครื่องพันธนาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๒.๒ ตรวจสอบสิ่งของต้องห้าม ตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตูกัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือมาจาก เด็กหรือเยาวชน ยกเว้นการร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือกรณีเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กหรือเยาวชน กับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๒.๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานพินิจ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนด อาณาบริเวณภายนอกสถานที่ควบคุมซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย พร้อมแสดงแผนที่ ของอาณาบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้นประกอบด้วย ในกรณีที่มีพฤติการณ์และเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือยานพาหนะใดอาจมีการส่งสิ่งของต้องห้าม หรือกระทำการผิดกฎหมายบริเวณดังกล่าวให้เจ้าพนักงานพินิจมีหน้าที่และอำนาจสั่งให้บุคคล หรือยานพาหนะออกนอกเขตปลอดภัยได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๔ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องจัดให้เจ้าพนักงานพินิจเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตร การฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๑๘) และให้เจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมดังกล่าวเป็นตำแหน่ง ที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับ ค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๑๙)

๔. หมวด ๓ สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็ก และเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๔.๑ กำหนดให้มีการจำแนกประเภทและรูปแบบของสถานที่ควบคุม เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรมพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้จัดแบ่งอาณาเขตภายในสถานที่ควบคุมออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึง ความเหมาะสมกับผลการจำแนกเด็กและเยาวชนแต่ละประเภทก็ได้ ทั้งนี้ การจำแนกประเภท และรูปแบบของสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

๔.๒ กำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท เพื่อให้การบริหารงานสถานที่ควบคุมทุกแห่งเป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน โดยให้อธิบดี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานที่ควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพินิจ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน แนวทางการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๔.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการจัดสิ่งของเครื่องใช้และเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ ได้แก่ (๑) อาหารสะอาดและถูกหลักโภชนาการ (๒) น้ำสะอาดสำหรับการบริโภคและอุปโภค (๓) ยาสามัญประจำบ้านที่จำเป็น (๔) เสื้อผ้าที่เหมาะสมตามสภาพภูมิอากาศและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น (๕) อุปกรณ์นันทนาการและการกีฬา (๖) อุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรม (๗) ที่หลับนอนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ และ (๘) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็น (ร่างมาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๔ การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๘) มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นสองส่วน ดังนี้

๕.๑ ส่วนที่ ๑ การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๓ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๕.๑.๑ การรับตัวเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิดไว้ในสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานพินิจรับเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เป็นผู้ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือฝึกอบรมในสถานที่ควบคุม เมื่อได้รับหมายควบคุมตัว (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๑.๒ การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าใหม่ในสถานที่ควบคุม ในวันที่รับตัวเด็กและเยาวชน ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำข้อมูลการรับตัว สมุดประจำตัวเด็กและเยาวชนชี้แจงสิทธิหน้าที่ กฎ ระเบียบของสถานที่ควบคุม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในสถานที่ควบคุม ให้เด็กและเยาวชนทราบ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๔)

๕.๑.๓ การรับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปีติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม หรือคลอดบุตรในระหว่างรับการควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม ในกรณีดังกล่าวหากมีความจำเป็นหรือปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรของเด็กหรือเยาวชนนั้น ผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีก็ได้ หรือให้ส่งบุตรนั้นไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ หรือพัฒนาฟื้นฟูเด็กเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๒๕)

๕.๒ ส่วนที่ ๒ การจำแนกเด็กและเยาวชนและการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๒๘)

๕.๒.๑ ให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด เพื่อประโยชน์ในการดูแล แก้ไขบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๖)

๕.๒.๒ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีการจำแนกเด็กและเยาวชนเพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุหรือปัจจัยแห่งการกระทำความผิดในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพและจิตใจ รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ

หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อศาล และในการจำแนกเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย ทั้งนี้ การจำแนกเด็กและเยาวชนดังกล่าวให้ผู้อำนวยการรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๒๗)

๕.๒.๓ ให้มีการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยให้คำนึงถึงประเภทของสถานที่ควบคุมที่ได้จำแนกไว้ ความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละประเภท การควบคุมดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๘)

๖. หมวด ๕ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรม (ร่างมาตรา ๒๙ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

๖.๑ การจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจและศูนย์ฝึกและอบรมจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเพศ อายุ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี สภาพะสุขภาพทางกายและจิต บุคลิกลักษณะ ระดับสติปัญญา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ สภาพครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน และกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ส่วนการจัดทำแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละรายต้องมาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการกระทำผิด และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น และขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด และสร้างปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้กลับตนเป็นคนดี (ร่างมาตรา ๒๙)

๖.๒ การจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้สถานพินิจเป็นผู้จัดทำโดยกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะการปรับตัวและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน สนับสนุนให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในสังคม และเตรียมความพร้อมในการเข้ารับกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรม (ร่างมาตรา ๓๐)

๖.๓ การจัดทำแนวทางการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ให้ศูนย์ฝึกและอบรมเป็นผู้จัดทำ โดยกำหนดการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและแจ้งแนวทางการฝึกอบรมให้เด็กและเยาวชน และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบ และภายหลังการจัดทำแนวทางการฝึกอบรมแล้ว หากพบว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ทำการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เหมาะสม และรายงานแนวทางที่ได้ปรับปรุงแล้วให้ศาลทราบ ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเป็นระยะ หรือเมื่อการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าวเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๓๑)

๖.๔ การจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก่อนมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สถานพินิจดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนมีคำพิพากษา ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครอง ประกอบในการจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูด้วย และในกรณีที่ศาลมิได้กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไว้ ให้เจ้าพนักงานพินิจจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุการกระทำผิด กำหนดกิจกรรม และระยะเวลาที่ชัดเจนในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (ร่างมาตรา ๓๒)

๖.๕ การจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกรณีที่ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนดเขตพื้นที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ หรือดำเนินการในสถานที่อื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และต้องจัดให้มีแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๓๓)

๖.๖ การจัดให้มีการศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพและการบำบัดฟื้นฟู พฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน ให้ศูนย์ฝึกและอบรมเป็นผู้จัดให้มีการศึกษาสายสามัญ การฝึกวิชาชีพและการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์ที่เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต ภูมิภาวะ ระยะเวลาการฝึกอบรม และประโยชน์ที่เด็กหรือเยาวชนจะได้รับในอนาคต ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

๖.๗ การจัดทำแนวทางการฝึกอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ให้ศูนย์ฝึกและอบรมเป็นผู้จัดทำแนวทางการฝึกอบรมตามสภาพปัญหา และความจำเป็น โดยมีการกำหนดระยะเวลาที่สอดคล้องกับคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้ แนวทางการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะของศูนย์ฝึกและอบรมแต่ละแห่ง (ร่างมาตรา ๓๕)

๖.๘ ข้อมูลที่ใช้พิจารณาในการจัดทำแนวทางการฝึกอบรม มีดังนี้ (๑) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (๒) ระยะเวลาการฝึกอบรมตามคำพิพากษา หรือคำสั่งศาล (๓) ผลการจำแนก (๔) ความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการของเด็กและเยาวชน และ (๕) หลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งสถานที่ควบคุมสามารถจัดได้ (ร่างมาตรา ๓๖)

๗. หมวด ๖ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๙) มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ส่วน ดังต่อไปนี้

๗.๑ ส่วนที่ ๑ สิทธิของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

๗.๑.๑ การจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้สถานที่ควบคุมเป็นผู้จัดโดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสม แก่เด็กและเยาวชนแต่ละคน ทั้งนี้ การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ จัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗)

๗.๑.๒ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้สถานที่ควบคุมเป็นผู้รับผิดชอบ และต้องจัดหาบรรดาเครื่องอุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

๗.๑.๓ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้สถานที่ควบคุมจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการ ให้แก่เด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละคน จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือการแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๙) รวมทั้งจัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจในสถานที่ควบคุมให้แก่เด็กและเยาวชนด้วย (ร่างมาตรา ๔๐)

๗.๑.๔ สิทธิของเด็กและเยาวชนในการได้รับเงินรางวัลจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพหรือฝึกงานฝีมือ หรือรางวัลจากการแสดงหรือบริการต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑)

๗.๒ ส่วนที่ ๒ สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่างมาตรา ๔๕)

๗.๒.๑ กรณีเด็กและเยาวชนเจ็บป่วย เมื่อแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาล พบว่าเด็กและเยาวชนเจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ถ้าเป็นอาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อ ให้จัดแยกเด็กและเยาวชนนั้นออกจากเด็กและเยาวชนอื่น โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อดำเนินการให้ได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว ซึ่งหากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล เห็นว่าเด็กและเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาส่งตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะโรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกสถานที่ควบคุมต่อไป และให้ผู้อำนวยความสะดวกให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ทราบ (ร่างมาตรา ๔๒)

๗.๒.๒ การจัดสิ่งของหรือบริการทางด้านสุขภาพให้แก่เด็กหรือเยาวชน ให้สถานที่ควบคุมดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดให้เด็กและเยาวชนได้รับอุปกรณ์ช่วยเหลือเกี่ยวกับสายตา และการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้มีกายพิการตามความจำเป็นและเหมาะสม การตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้บุตรของเด็กและเยาวชนในสถานที่ควบคุมได้รับการตรวจสุขภาพร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเด็ก เพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรคและการบริการด้านสุขอนามัย ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๔๓)

(๒) จัดเตรียมให้เด็กหรือเยาวชนหญิงที่มีครรภ์ได้คลอดบุตรในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลนอกสถานที่ควบคุม ณ ห้องที่ที่สถานที่ควบคุมนั้นตั้งอยู่ และเมื่อเด็กหรือเยาวชนหญิงคลอดบุตรแล้ว ให้เด็กหรือเยาวชนหญิงนั้นอยู่พักรักษาตัวต่อไปภายหลังการคลอดได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็นของแพทย์เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๔๔)

(๓) จัดให้เด็กหรือเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์หรือผู้ให้นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการจากแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานพินิจซึ่งผ่านการฝึกอบรมด้านการพยาบาล และต้องจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสมให้แก่เด็กหรือเยาวชนหญิงผู้ตั้งครรภ์ ทารก เด็กและมารดาผู้ให้นมบุตร และต้องไม่ขัดขวางเด็กหรือเยาวชนหญิงจากการให้นมบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ (ร่างมาตรา ๔๕)

๗.๓ ส่วนที่ ๓ การติดต่อเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๖ และร่างมาตรา ๔๗)
กำหนดให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอกตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด และบุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสถานที่ควบคุมเพื่อกิจธุระ เยี่ยมเด็กหรือเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานที่ควบคุมที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย หากฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานพินิจมีอำนาจสั่งให้ออกจากสถานที่ควบคุมได้ (ร่างมาตรา ๔๖) รวมทั้งต้องจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้พบและปรึกษากับที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตนเป็นการเฉพาะตัวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๔๗)

๗.๔ ส่วนที่ ๔ ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๘ และร่างมาตรา ๔๙)

๗.๔.๑ ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของต้องห้ามหรือสิ่งของที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้ปิดประกาศรายชื่อสิ่งของต้องห้ามไว้ในสถานที่เปิดเผยหน้าสถานที่ควบคุมด้วย ส่วนทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม หากมีปริมาณหรือจำนวนเกินกว่าที่อธิบดีอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บในสถานที่ควบคุม ให้แจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมารับคืนจากเจ้าพนักงานพินิจ หากไม่มีผู้มารับสิ่งของดังกล่าวคืน สถานที่ควบคุมอาจจำหน่ายแล้วมอบเงินให้แก่เด็กและเยาวชนภายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายในวันที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว แต่ถ้าสิ่งของนั้นเป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้เจ้าพนักงานพินิจทำลายเสีย ทั้งนี้ การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๔๘)

๗.๔.๒ การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไปซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุมนั้น หากเด็กและเยาวชนไม่มารับคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๙)

๘. หมวด ๗ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๕๐ ถึงร่างมาตรา ๕๙)

๘.๑ การจัดให้มีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีแนวทางดังกล่าวซึ่งเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานที่ควบคุมเพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เด็กและเยาวชนแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๕๐)

๘.๒ การจัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้เด็กและเยาวชน และบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย มีส่วนร่วมพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย (๒) การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การหรือชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และ (๓) วิธีการและระยะเวลาที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะติดตามภายหลังปล่อยเพื่อการประคับประคอง ให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดอีก (ร่างมาตรา ๕๑)

๘.๓ การดำเนินการเพื่อเตรียมการในช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในกรณีที่เด็กและเยาวชนพึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือติดต่อให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเตรียมการตั้งแต่ในช่วงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (ร่างมาตรา ๕๒)

๘.๔ การเตรียมความพร้อมก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน มีดังนี้ (๑) แนะนำด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ (๒) เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมคืนสู่ครอบครัวและสังคม (๓) ประสานกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่ว่าเด็กหรือเยาวชน จะอาศัยอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การหรือชุมชนซึ่งเด็กหรือเยาวชน อาศัยอยู่ด้วยให้พร้อมรับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการปล่อยตัวโดยมีแผนการดูแลที่ชัดเจน และ (๔) ให้เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่กับครอบครัวเป็นการชั่วคราวหรือทดลองไปทำงาน ภายนอกสถานที่ควบคุม เพื่อประเมินผลการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม (ร่างมาตรา ๕๓)

๘.๕ การจัดให้มีสถานที่เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย โดยในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หากพบว่าเด็กและเยาวชนประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในครอบครัว หรือไม่มีความปลอดภัย เมื่อกลับไปอยู่ในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการทดลองใช้ชีวิตในชุมชน หรืออยู่ในระหว่างการจัดหางานเพื่อประกอบอาชีพ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ ให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้มีสถานที่เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย (ร่างมาตรา ๕๔)

๘.๖ การเตรียมความพร้อมก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมเตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้ (๑) จัดเตรียมผลการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในการศึกษา หรือใช้เป็นหลักฐานในการสมัครงาน (๒) ติดต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่ว่าเด็กหรือเยาวชนจะอาศัยอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือบุคคลหรือผู้แทน องค์การหรือชุมชนซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งวันครบกำหนดปล่อยตัวให้ทราบ (๓) เตรียมการสงเคราะห์ที่จำเป็น โดยต้องจัดให้หรือประสานกับหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์ เพื่อรับเด็กและเยาวชนไปให้การสงเคราะห์ต่อ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนตามสมควร และ (๔) จัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียน ประวัติของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๕๕)

๘.๗ การจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมต้องจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการกลับไปดำรงชีวิตในสังคม และให้คำแนะนำหรือประสาน กับหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบให้การช่วยเหลือต่อไป (ร่างมาตรา ๕๖)

๘.๘ การประชุมจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยเด็กและเยาวชน ให้สถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมประชุมจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ พนักงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่ ชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดวิธีการติดตามและการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ภายหลังการปล่อยตัวให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชน โดยแนวทาง จะต้องได้รับการยินยอมจากเด็ก เยาวชน บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแนวทางการติดตามภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด (ร่างมาตรา ๕๗)

๘.๙ ค่าป่วยการในการจัดทำแนวทางเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้ผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแนวทางเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามมาตรา ๕๑ หรือแนวทางการติดตามภายหลังปล่อยตามมาตรา ๕๗ ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๘)

๘.๑๐ การจัดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชน ภายหลังปล่อย ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้มีระบบดังกล่าว โดยร่วมมือกับ องค์กรภาครัฐและเอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน หรือชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือ และติดตามเด็กและเยาวชนให้ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสงเคราะห์ ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนด ส่วนกรณีการสงเคราะห์ช่วยเหลือภายหลังปล่อย ที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง สำหรับกรณีในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ขององค์การหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๙)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดฐานนำสิ่งของต้องห้าม เข้าไปในสถานที่ควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานพินิจ ให้ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้น และสิ่งของต้องห้ามดังกล่าว ให้ริบเสียทั้งสิ้น (ร่างมาตรา ๖๐)

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใช้บังคับในการปฏิบัติราชการ คือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยกำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจหลักของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในหลายมิติทั้งระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่เกี่ยวกับการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จึงทำให้บางครั้ง กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต้องไปอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ในการปฏิบัติงาน อีกทั้ง การแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังขาดกลไก ในการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่บางส่วนมีการโยกย้ายไปที่หน่วยงานอื่นมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญห จึงควรมีการบริหารงานด้านบุคคลากร การกำหนดตำแหน่ง และทบทวนค่าตอบแทนให้ตอบสนองต่อ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๒. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ยังขาดกลไกในการบริหาร การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการ สมควรกำหนดแนวทางในการบริหารการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟูดังกล่าว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและฝึกอบรมในด้านต่างๆ จึงมีความจำเป็น ต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลบางประการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยให้มีคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของเจ้าพนักงานพินิจ และสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตาม ภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้งจัดให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน และกำหนด โทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. สารสำคัญของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้มีกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีเนื้อหาจำนวน ๖๐ มาตรา และแบ่งออกเป็น ๘ หมวด โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. บททั่วไป (ร่างมาตรา ๑ ถึง ร่างมาตรา ๔)

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา๑) วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา๒) บทนิยาม (ร่างมาตรา๓) และมาตรารักษาการ (ร่างมาตรา๔)

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (ร่างมาตรา ๕ ถึง ร่างมาตรา ๑๒) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ การประชุมคณะกรรมการ การแต่งตั้งและการประชุมคณะอนุกรรมการ และหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

๓. หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึง ร่างมาตรา ๑๕) กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ การใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชน การกำหนดอาณาบริเวณภายนอกสถานที่ควบคุม ซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่ควบคุม บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานพินิจ การฝึกอบรมเจ้าพนักงานพินิจ และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ

๔. หมวด ๓ สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กหรือเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๐ ถึง ร่างมาตรา ๒๒) กำหนดการจำแนกประเภทและรูปแบบสถานที่ควบคุม การบริหารงานสถานที่ควบคุมและสิ่งของเด็กและเยาวชนจะได้รับ

๕. หมวด ๔ การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๓ ถึง ร่างมาตรา ๒๘) โดยมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การรับตัวเด็กและเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๒๓ ถึง ร่างมาตรา ๒๕)

ส่วนที่ ๒ การจำแนกเด็กและเยาวชนและการพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๒๖ ถึง ร่างมาตรา ๒๘)

๖. หมวด ๕ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรม (ร่างมาตรา ๒๙ ถึง ร่างมาตรา ๓๖) กำหนดแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับ การศึกษาสายสามัญหรือการฝึกวิชาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน

๗. หมวด ๖ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึง ร่างมาตรา ๔๕) มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สิทธิของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึง ร่างมาตรา ๔๑) กำหนดให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ การจัดการกีฬา ดนตรี และนันทนาการให้แก่เด็กและเยาวชน การจัดให้มีการสอนหลักคำสอนทางศาสนา และสิทธิที่เด็กและเยาวชนได้รับเงินรางวัล

ส่วนที่ ๒ สุขอนามัยของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๒ ถึง ร่างมาตรา ๔๕) กรณีเด็กและเยาวชนเจ็บป่วยซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ถ้าเป็นอาการเจ็บป่วยที่ง่ายต่อการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อให้จัดแยกเด็กและเยาวชนนั้น ออกจากเด็กและเยาวชนอื่น โดยให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดและรายงานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อดำเนินการให้ได้รับการตรวจจากแพทย์โดยเร็ว ซึ่งหากแพทย์พยาบาลหรือเจ้าพนักงานพินิจฯ เห็นว่าเด็กและเยาวชนป่วยด้วยโรคที่ต้องการการบำบัดเฉพาะด้านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต ให้เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาส่งตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ และให้สถานที่ควบคุมจัดให้เด็กและเยาวชนได้รับการทางด้านสุขภาพให้แก่เด็กหรือเยาวชน

ส่วนที่ ๓ การติดต่อเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๖ ถึง ร่างมาตรา ๔๗) กำหนดให้เด็กและเยาวชนได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอก และที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของตน

ส่วนที่ ๔ ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน (ร่างมาตรา ๔๘ ถึง ร่างมาตรา ๔๙) กำหนดสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในสถานที่ควบคุม และทรัพย์สินของเด็กที่ได้รับการปล่อยตัวหรือหลบหนีไปซึ่งตกค้างอยู่ในสถานที่ควบคุม

๘. หมวด ๗ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม (ร่างมาตรา ๕๐ ถึง ร่างมาตรา ๕๙) กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพภายหลังปล่อย การติดตามผลการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน แนวทางการติดตามภายหลังปล่อย ระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย และค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๖๐) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้นำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในสถานที่ควบคุม

๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีประกาศเรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัดนี้ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว จึงสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีประกาศเรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... โดยมีวิธีการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑.๑ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้กำหนดให้มีการจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป โดยได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้ง

จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒ ครั้ง

๒.๑ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้เข้ามาดาวน์โหลดร่างพระราชบัญญัติและเข้ามาดูหน้ารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ผ่าน www.lawamendment.go.th ทั้งหมด ๙๓ ราย

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ในการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ ๑) กรมราชทัณฑ์ ๒) กรมคุมประพฤติ ๓) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ๔) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๑๙ แห่ง ได้แก่ ๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒) กระทรวงมหาดไทย ๓) กระทรวงแรงงาน ๔) กระทรวงสาธารณสุข ๕) สำนักงานศาลยุติธรรม ๖) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ๗) สำนักงานอัยการสูงสุด ๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๙) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๑๐) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ๑๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๑๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ๑๔) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๑๕) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๑๖) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๑๗) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๑๘) สถาบันพระปกเกล้า และ ๑๙) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๓๕)

๓.๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจง

การเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน www.djop.go.th และเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผู้เข้ามาดาวน์โหลดและเข้ามาดูหน้ารับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ผ่าน www.lawamendment.go.th จำนวน ๙๓ ราย ส่วนการรับฟังความคิดเห็นตามที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น ในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด พ.ศ. .... มีประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจง ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงาน	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น (กรมพินิจฯ)
๑	กรมคุมประพฤติ	- เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ	
๒	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	- เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ คณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด - ไม่เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจ - เสนอความเห็น ว่า มาตรา ๒๕ กำหนดว่า “...เด็กหรือเยาวชนมีบุตรอายุต่ำกว่าสามปี ติดมาระหว่างถูกควบคุมตัวหรือรับการฝึกอบรม...” เหตุใดจึงกำหนดช่วงอายุดังกล่าว และขอให้ทบทวนการเขียนข้อความว่า “...ผู้อำนวยการจะอนุญาตให้บุตรของเด็กหรือเยาวชนอยู่ในสถานที่ควบคุมได้เฉพาะกรณีจำเป็นและบุตรอายุต่ำกว่าสามปีก็ได้...” เนื่องจากอ่านแล้วไม่เข้าใจ และควรมีแนวปฏิบัติ “อายุต่ำกว่าสามปี และมากกว่า” ว่ามีแนวทางอย่างไร - หมวด ๖ (สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็น ว่าควรมีมาตรการการทำงานกับชุมชน โดยเฉพาะในประเด็นการตีตรา การยอมรับ เด็กของคนในชุมชน อาจต้องมีการปรับเจตคติ ควบคู่ไปด้วย - หมวด ๗ (การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย	- รับไปพิจารณา

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือความเห็น ของหน่วยงาน	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น (กรมพินิจฯ)
		และการติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ ควบคุม)เสนอความเห็นว่าการแจ้งต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ตามมาตรา ๕๒ ควรกำหนดในรายละเอียด หรือกฎหมายลูกเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับแจ้ง ตามมาตรา ๕๒ เช่น ให้แจ้งไปยังกรมกิจการ เด็กและเยาวชนหรือแจ้งไปยังบ้านพักเด็กและ ครอบครัวในแต่ละจังหวัด	
๓	สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของพระราชบัญญัติ และได้เสนอความเห็น เพิ่มเติมดังนี้ - ในหมวด ๓ (สถานที่ควบคุม การจำแนก และมาตรฐานสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชน) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มสถานที่ สำหรับเล่นกีฬาให้เพียงพอ เช่น สนามตะกร้อ ฟุตบอล มวย - ในหมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการ พัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน) เสนอ ความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มมาตรการสำหรับ เด็กที่กระทำผิดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง - ในหมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการ อบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรมี มาตรการเข้มข้นเพิ่มเติมสำหรับผู้กระทำผิด ซ้ำๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย เพศ 	-รับไปพิจารณา
๔	กระทรวงสาธารณสุข	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติ ทั้งฉบับ และมีข้อเสนอมเพิ่มเติม ดังนี้ ๑. ในหมวด ๑ คณะกรรมการฯ กรณิ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่ชัดเจนเรื่องวิธีการ สรรหา เช่น ด้านสาธารณสุขนั้น มีบุคลากรที่ หลากหลาย เช่น แพทย์ พยาบาล นักวิชาการ สาธารณสุข จะมีวิธีการคัดเลือก อย่างไรให้ เหลือเพียงคนเดียว และเสนอควรว่าควรมี กฎหมายลูกกำหนดถึงวิธีการได้มาของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้ ๑. ข้อสังเกตเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาล ของเด็กในสถานพยาบาล ว่าเด็กและเยาวชน มีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขตาม หลักประกันสุขภาพ 	<p>กรมพินิจฯ ชี้แจงว่า :</p> <p><u>ประเด็นที่หนึ่ง</u> กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสาธารณสุขมีเนื้อหา ทำนองเดียวกับ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี พิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่วนกรณีควรมีกฎหมายลูก กำหนดถึงวิธีการได้มาของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจะรับข้อเสนอนี้ไว้พิจารณา</p> <p><u>กรมพินิจฯ ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกต ดังนี้</u></p> <p>๑. เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับบริการ สาธารณสุขตามหลักประกันสุขภาพ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลของ กรมพินิจฯ ดูแลอยู่แล้ว</p> <p>๒. การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น</p>

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือหรือความเห็น ของหน่วยงาน	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น (กรมพินิจฯ)
		<p>๒. ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณาผลกระทบจากการออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐</p> <p>๓. ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดเรื่องสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๑ แต่ไม่กำหนดหน้าที่ของเด็กและเยาวชนไว้จึงเห็นว่าควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่หรือวินัยเด็กและเยาวชนด้วย</p>	<p>ในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐</p> <p>๓. กรมพินิจฯ รับข้อสังเกตนี้ไว้</p>
๕	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<p>- เห็นด้วยกับบทบัญญัติในหมวด ๑ - ๘ ของร่างพระราชบัญญัติ และมีข้อเสนอเพิ่มเติมดังนี้</p> <p>๑. หมวด ๔ (การรับตัว การจำแนก และการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน) ควรเพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการดูแลเด็กหญิงและเยาวชนหญิง ซึ่งมีความจำเป็นทางร่างกายเฉพาะที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ โดยควรมีหลักประกันว่าจะได้รับการดูแลตามที่เด็กหญิงและเยาวชนหญิงควรได้รับสอดคล้องตามกฎหมายอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๒๖.๔</p> <p>๒. หมวด ๕ (การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการอบรม) เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า มาตรา ๒๒ ควรเพิ่มคำว่า “ตามมาตรฐาน” ต่อท้ายคำว่า “อย่างเพียงพอ” ด้วย เพื่อจะได้ครอบคลุม</p> <p>๓. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรศึกษาหาสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำและต่อมากลายเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์</p> <p>๔. ควรมีการแยกเด็กและเยาวชนหญิง - ชาย</p> <p>๕. มาตรา ๕๕ (๔) การจัดส่งประวัตินี้เด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชน อาจจะขัดกับกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง)</p>	<p>กรมพินิจฯ ชี้แจงว่า :</p> <p>- การควบคุมดูแลกรมพินิจฯมีการแยกชาย หญิง อยู่แล้ว ส่วนประเด็นอื่นๆ จะรับไปพิจารณา</p> <p>- ประเด็นในข้อ ๕ การจัดส่งประวัติเด็กและเยาวชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๕๕ (๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อลบบันทึกของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตัวเด็กและเยาวชน</p>
๖	อัยการสูงสุด	- มีข้อเสนอและข้อสังเกต ดังนี้	กรมพินิจฯ ชี้แจงว่า :

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือหรือความเห็น ของหน่วยงาน	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น (กรมพินิจฯ)
		<p>๑. การนำเด็กและเยาวชนไปฝากไว้ที่เรือนจำของกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีแนวทางสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าวอย่างไร เช่น เด็กที่ก่อคดีรุนแรง มีความซบซึ้งน คดียาเสพติด คดีการฟอกเงิน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องมีบทบัญญัติที่รองรับการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้มีคำขอท้ายฟ้องต่อศาลได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น</p> <p>๒. ควรบัญญัติเนื้อหาอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพินิจไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้มากกว่าที่จะไปออกเป็นกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๑๓</p> <p>๓. ทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนยังมีความจำเป็นอยู่เพื่อที่ศาลจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการพิจารณา (โดยผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นไปในทางเดียวกัน)</p>	<p>๑. รับข้อสังเกตไว้พิจารณา</p> <p>๒. เนื่องจากงานและความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานพินิจมีความหลากหลายและคำว่า “เจ้าพนักงานพินิจ” เป็นคำกลางที่มีความครอบคลุมถึงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานของกรมพินิจทั้งหมด จึงควรออกเป็นกฎหมายลำดับรองซึ่งมีความคล่องตัวในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>๓. ประเด็นประวัติของเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ควรมีการประชุมหารือพหุภาคีในระดับชาติ</p>
๗	กรมราชทัณฑ์	<p>มีข้อเสนอ ดังนี้</p> <p>- น่าจะมีมาตรา การหาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำผิด ซึ่งน่าจะทำให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนดีขึ้น</p>	<p>กรมพินิจฯ ชี้แจงว่า :</p> <p>- ปัจจุบันเรามีระบบการจำแนกเด็กและเยาวชน กรณีที่มีการนำเด็กและเยาวชนมาฝากควบคุมไว้ที่เรือนจำอยากให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนส่งรายงานการจำแนกเด็กและเยาวชนให้ชัดเจน เช่น การจลาจล การก่อการร้าย และทำแผนรวมทั้งมีระบบบูรณาการร่วมกัน เนื่องจากผู้ต้องขังบางส่วนเคยอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมาก่อน คำถามคือทำอะไรจึงไม่ให้เกิดและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต้องกลายมาเป็นนักโทษของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้น ก่อนปล่อยตัวเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องจำแนกเด็กและเยาวชนอย่างชัดเจน</p>
๘	มหาวิทยาลัยมหิดล (คณะสาธารณสุขศาสตร์)	<p>มีข้อเสนอ ดังนี้</p> <p>- ควรเพิ่มคำว่า “โรค” ต่อท้ายคำว่า “วินิจฉัย” และเพิ่มคำว่า “พยาบาล” ต่อท้ายคำว่า “การรักษา” ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม</p>	<p>- รับไว้พิจารณา</p>
๙	สภาพนายความ	มีข้อสังเกต ดังนี้	กรมพินิจฯ ชี้แจงว่า :

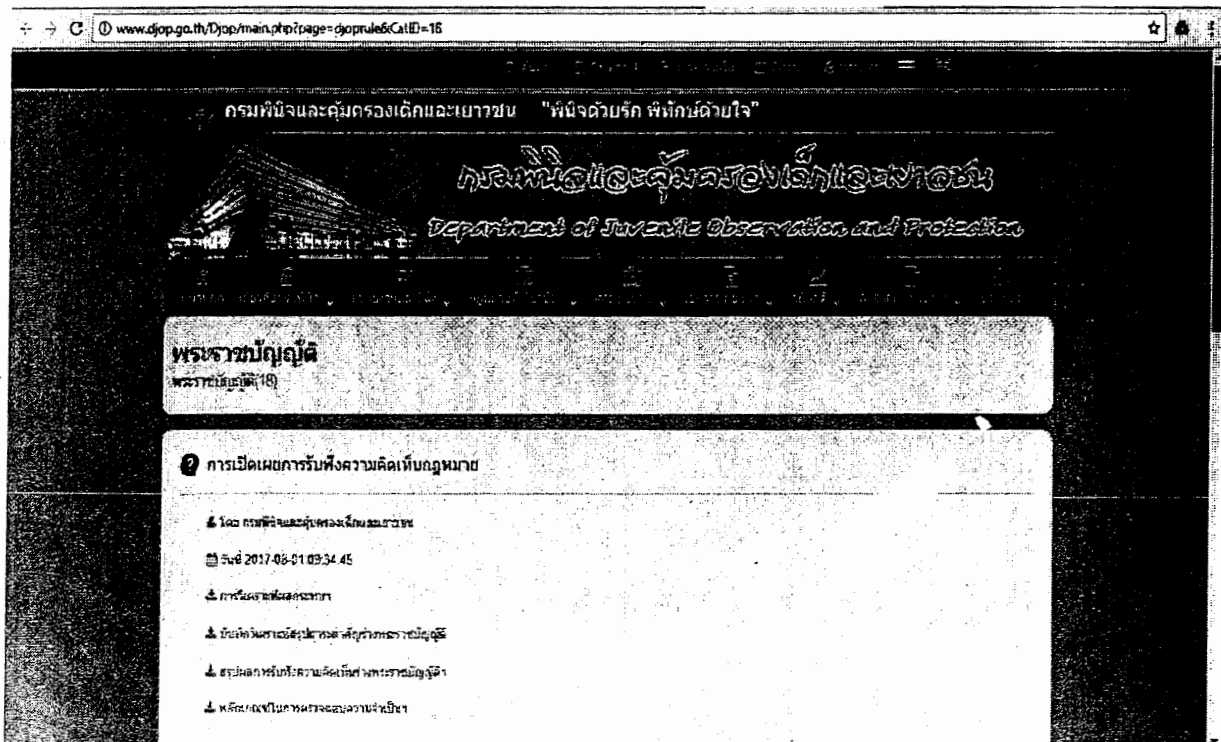
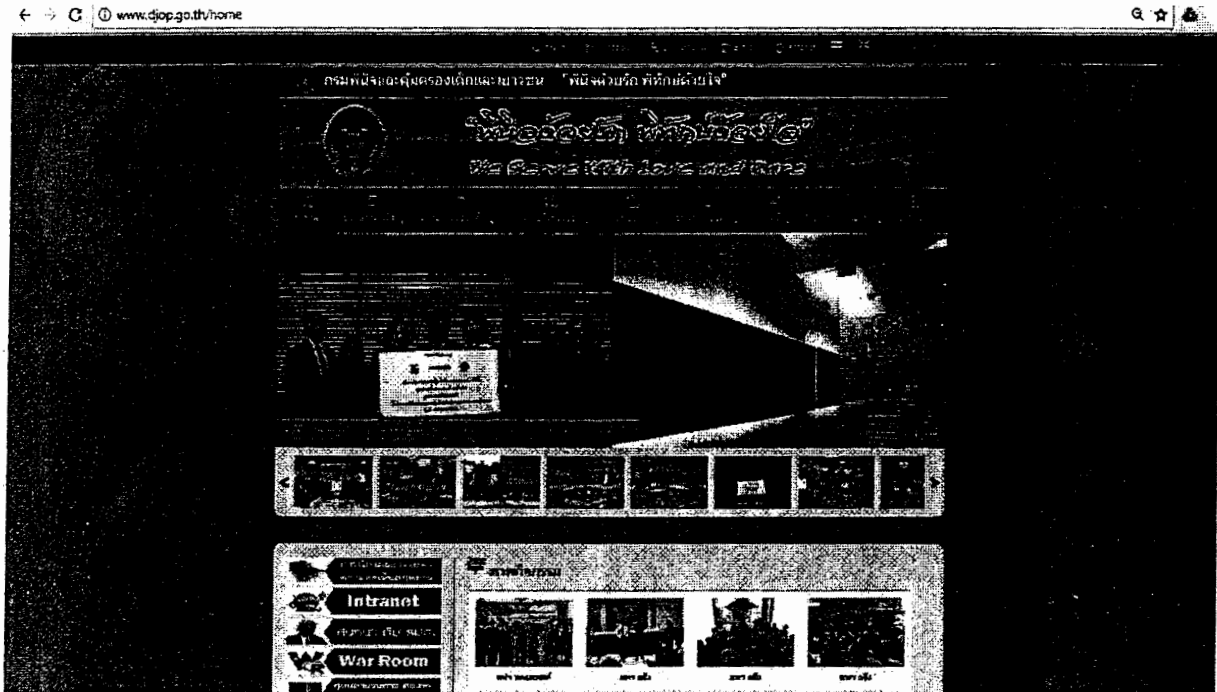
ลำดับ	หน่วยงาน	ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือหรือความเห็น ของหน่วยงาน	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น (กรมพินิจฯ)
		- คำว่า“บุคลากร”หมายถึงที่ปรึกษากฎหมาย หรือไม่	คำว่า“บุคลากร” ไม่ได้หมายถึงที่ปรึกษา กฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หมายถึง ครูที่ปรึกษา

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

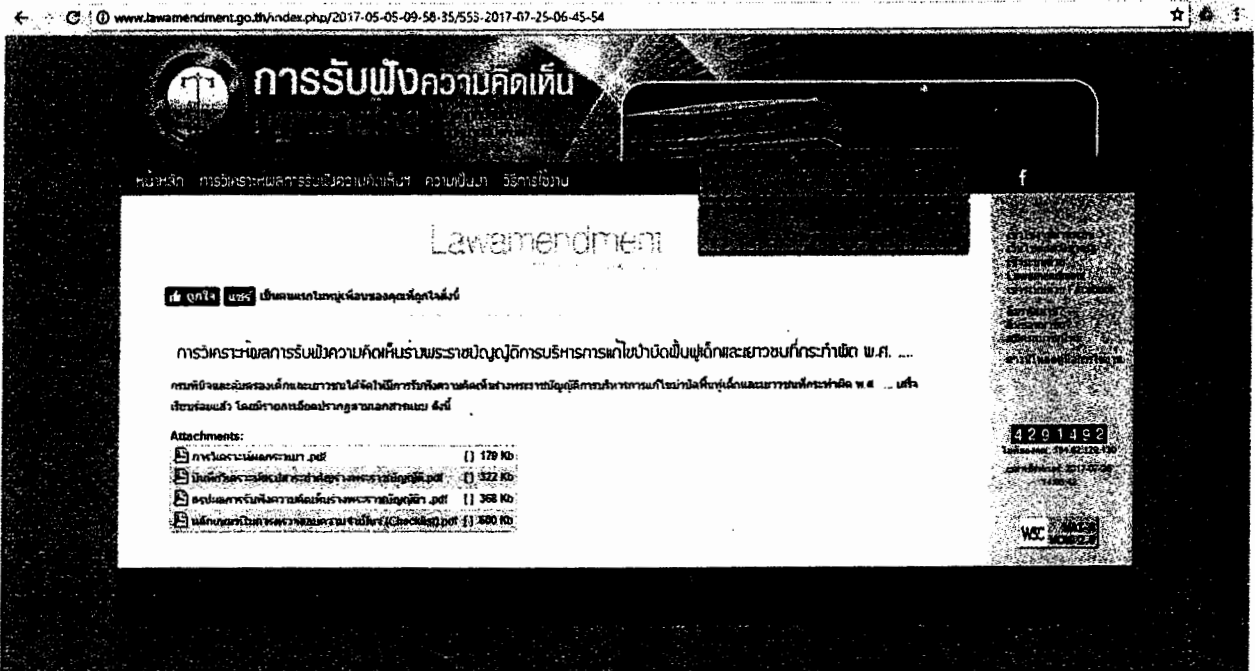
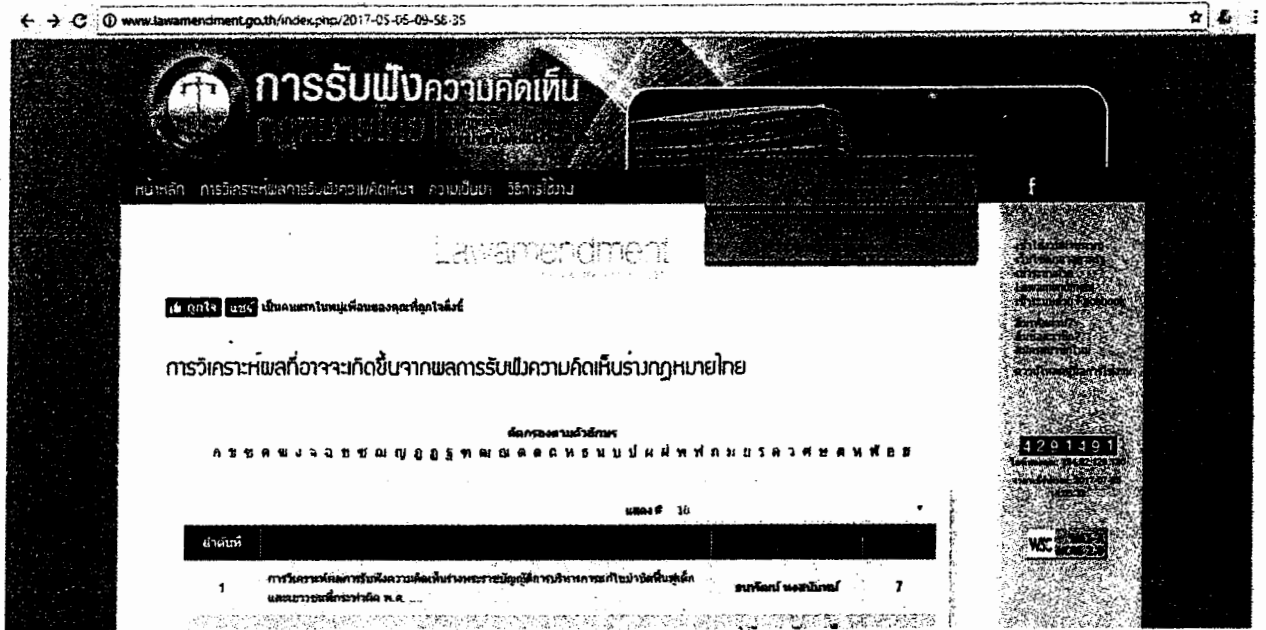
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะนำผลการรับฟังความคิดเห็นเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....ต่อไป

หลักฐานการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

หลักฐานการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปการแก้ไขปัญหานักเรียนที่กระทำความผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

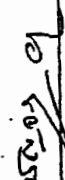

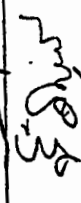

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
๒	กระทรวงมหาดไทย	นายวิวัฒน์ หาญสมุทร	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	
๓	กระทรวงแรงงาน	นางวิชุดา เจนเกียรติฟู	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมการมีงานทำ สำนักพัฒนาอาชีพและมาตรฐานแรงงาน	
		นางสุนทรี วิลาทอง	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กทม.) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	
๔	กระทรวงสาธารณสุข	นายทศศักดิ์ ทองอ่อน	นักวิชาการสาธารณสุข	
๕	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
๖	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	วาท.ศ.หญิง ทิพย์ ทัดดี ดวงสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา	
๗	สำนักงานศาลยุติธรรม	นางสาวปณตพร ชโลธร	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	
๘	ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง	นายชัยพรช เสริมสุวรรณ	รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและ ครอบครัวกลาง	
๙	สำนักงานอัยการสูงสุด	นางสาวอุทัยวรรณ แจ่มสุธี	อัยการผู้เชี่ยวชาญ	

๘

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขปัญหานักเรียนและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๔๐ พรรษา

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑๐	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	พ.ต.ท. พิเศษ พงษ์ภักดี	อ.จ.จ. (สง.ร.ต.ร.)	
๑๑	กรมคุมประพฤติ	นายพดล กันศิริ	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ	None
๑๒	กรมราชทัณฑ์	นางสาวเพลินใจ แต่เกษม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทัณฑ์วิทยา	
๑๓	สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนและกรรมการศึกษิตามอัธยาศัย	นางฉวีวรรณ พุ่มคง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	
		นางศิริณี ชีรทัศน์ราษฎร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	
๑๔	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	พ.ศ. รัชฎาภรณ์ รามสุขุต	ท่าอากาศยานดอนเมือง	
๑๕	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ			
๑๖	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อาจารย์เอื้ออนุช วัฒนวงษ์	อาจารย์	
๑๗	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อาจารย์ปิ่นทิพย์ หนูนวล	อาจารย์ประจำ	
๑๘	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์ ดร. สุธี อยู่สุดาพร	อาจารย์	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริการการไฟฟ้าที่ขั้วบ้านที่ผู้แทนผู้เกิดและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑๙	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กตม)	นางสาวสุธีพร เดชขำ น.๙/๒๕๕๐๖๖๖ ๑๒๖๓๖๖๖๖	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ๓๐. ๓๕๖๖๖๖ ๑๒๖๓๖๖๖๖	
๒๐	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	นางสาววรรณา สิงห์โต นายสง่า อัครปริต	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ	
๒๑	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	นางอัมพิกา วัฒนศิริลภ นางชนิษฐา รัตนประทุม	นิติกรชำนาญการ นิติกรชำนาญการ	
๒๒	สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์	นายสมศักดิ์ อัจฉกุล	คณะทำงานสำนักนายกา	
๒๓	กรมกึ่งการลดและเยาวชน	นายธีรพงษ์ พงษ์ไฉ	นิติกร	
๒๔	กมท.๑๑	นายธีรพงษ์ พงษ์ไฉ	น.ม. (๑๖๖๖๖) ก.ม.๖.๖	
๒๕	กมท.๑๑	นายธีรพงษ์ พงษ์ไฉ	ที่ปรึกษากฎหมาย	

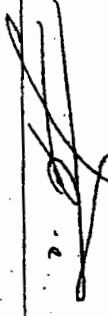

(๑)

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๕.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๔๐ พรรษา

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
	ส.น.จ. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	อ.ศิริพร นพรัตน์ นพรัตน์	พนักงานคดีผู้ตรวจการ	
	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ	ดร.สุรดา ศิริพรวิบูลย์	ผ.น. ผู้ประสานงาน น.ร.ช.	
	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (S.W.P.)	นายสุเมธ ศิริพร	เจ้าหน้าที่	
	กระทรวงแรงงาน สำนักงาน	น.ส. กวณกร พงษ์สิทธิ์	นักกฎหมาย	กวน

(ต่อ)

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขปัญหานักฟุตบอลและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา กรุงเทพมหานคร

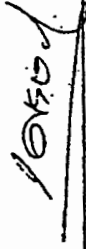

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑	ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ	อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	
๒	นายสหกรณ์ เพ็ชรนรินทร์	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๑	
๓	นางกัญญา บุญประสิทธิ์	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๒	
๔	นายอภิชาติ งามศิริ	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๓	
๕	นายวิจิต ภิรมย์ภรณ์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม	
๖	นายภูมิพงษ์ ขุนอมมฉ่า	รองผู้ตรวจราชการกรม	
๗	นางสาวอรพรัณ เล้าหัดตพงษ์ศิริ	ผู้ตรวจราชการกรม	
๘	นางสาวเกษมา นิมะพันธ์	ผู้ตรวจราชการกรม	
๙	นายแสงประทีป โภมสมบูรณ์	ผู้ตรวจราชการกรม	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการบริการแก่สถาบันที่อนุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม-อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา กรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑๐	นางรัชดาวรรณ ศิริโพสุลย์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน	Sm
๑๑	นางสาวดวงพร อุภพจน์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน	Orin Pimul
๑๒	นายรัตนะวารบัณฑิต	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน	
๑๓	นางสาวกนกวรรณ คังจิตบำรุง	เลขานุการกรม	
๑๔	นางสาววชิริน แม่นยำ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ	
๑๕	นางสาวน่าน ผ่านภพ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	
๑๖	นางสาวโสจุดา สังข์ดี (สงขลา) พ.ศ. ๒๕๓๓ ๖๖๕๖๖๖๖	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศูนย์ประพฤตินักเรียนและนักศึกษา	
๑๗	นางอุษณา ช่างหล่อ	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ	
๑๘	นางสุภาภรณ์ ชมชัย	พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ	

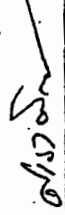

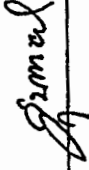

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๔๐ พรรษา กรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑๙.	นางชิตติยา รัตนติลก (นาง) ทาสาสโรจน์ รัตนโรจน์	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา พันนงรัตน์ ต.น. ๓ น. ๑๖๖	Am i l y o
๒๐	นายเศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ	นักวิชาการอบรมและมีวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	
๒๑	นางสาวพุกกรณ์ ศิริกิจพานิชกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๒๒	นายปุย น่วมหาบึง	นิติกรชำนาญการ	W. J. J. J. J.
๒๓	นายชนพัฒน์ หงสนันทน์	นิติกรชำนาญการ	
๒๔	นางสาวจณนินท์ แสงบัว	พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติการ	
๒๕	นางสาวสุนันทา ไวยทรัพย์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สุกัญญา
๒๖	นางสาวสาธิตี ชัยฤกษ์	นิติกร	สาธิตี
๒๗	นางสาวศิริพร ศรียากะบุตร	นิติกร	ศิริพร ศรียากะบุตร

๘

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการเก็บค่าที่ดินปลูกและขายชาที่กระทำผิด พ.ศ. ....
 วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
 ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ กระทรวงยุติธรรม อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา กรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
	นายอดิศักดิ์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นางอรุณี ศรีรัตน	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นางวิมลรัตน์	นางวิมลรัตน์ นามะสิทธิ์	
	นาย อธิวัฒน์	อธิบดีกรมการปกครอง	
	นาย อดิศักดิ์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นาย อธิวัฒน์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นาย อดิศักดิ์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นาย อธิวัฒน์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	
	นาย อธิวัฒน์ นามะสิทธิ์	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายต่อประชาชน

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ....

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... ที่ได้จัดทำขึ้นเป็นการพิจารณาผลกระทบของบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่อาจมีผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ได้รวบรวมประเด็นและนำผลสรุปจากการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. .... เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระบัญญัติต่อไป ดังนี้

๑. ผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายในส่วนของประชาชน ดังนี้

๑. เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
๒. ครอบครัว และชุมชน ที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และ
๓. สังคมโดยรวม

๒. ผลกระทบที่อาจได้รับจากร่างกฎหมาย โดยจะการวิเคราะห์ผลกระทบแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือ ผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบ

ส่วนที่ ๑ ผลกระทบเชิงบวก

ด้านเศรษฐกิจ

๑. ลดค่าใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ
๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวจากสังคมที่ปลอดจากอาชญากรรมจากการ

กระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ด้านสังคม

๑. เด็กและเยาวชนที่ได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตในครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติสุข

๒. เด็กและเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการศึกษาในสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพ ตามความเหมาะสม และตามหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชน และเตรียมความพร้อมในการกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ในการด้านการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นกำลังด้านความมั่นคงด้านแรงงานให้กับประเทศต่อไป

๓. ชุมชน หรือสังคมให้การสนับสนุน ผลิตภัณฑ์ หรืองานวิชาชีพ ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้ทำกิจกรรมขึ้นในระหว่างการฝึกอบรม เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ ให้กับเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๒ ผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี

/๓.ประโยชน์ที่...

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการที่ได้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน เป็นสำคัญ โดยเด็กและเยาวชนในสถานพินิจหรือศูนย์ฝึกและอบรมจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการ ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ และการดูแลด้านสวัสดิภาพและสวัสดิการที่เหมาะสมและ เพียงพอ รวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนได้รับการปล่อยตัวและการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้เด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดได้กลับตนเป็นพลเมืองดีและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างปกติสุข

*****

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)